Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы:Еркіндік ЖББМ

Балалардың жасы 5 жастан бастап

Жоспардың құрылу кезеңі 27,28 ақпан -03 наурыз 2023жыл

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
	Пеж жет ойын: «Зат неге ұқсайды?» Мақсаты:Берілген суретпен затты,ойын айта алады бала үні.	**Құрылымдалған ойын:** **«Ізін тап»** Мақсаты: Жануар ,құстарды өз мекеніне орналастыруды біледі бала үні**.**	**Құрылымдалған ойын:** **«Не,артық?»** Мақсаты: Балаларға с уретке қарап,заттарды топтастыруды біледі Бала үні	**Пед жет ойыгы:** **«Сипап сез»** Ойынның мақсаты: Қапшықтан алған ойыншықтың атын,сипап сезу арқылы айтады бала үні.	**Құрылымдалған ойын:** **Дидактикалық ойын:** **«Жанды ма ,жансыз ба?»** Мақсаты: Балалар табиғатты ажырата біледі. Күтілетін нәтиже:Табиғаттың атауларын атап,оларды ажыраиа біледі. бала үні.
Ата-аналармен **әңгімелесу**	Баланың эмоционалды көңіл- күйі жайлы әңгіме	Баланың басқа балалармен қарым-қатынасы жайлы Әңгіме	Үстел үстінде қалай отыратыны жайлы әңгіме	Баланың киім киіп үйренуі туралы әңгіме	Бала демалыс күнінде немен айналысатыны жайлы Әңгіме

Балалардың дербес іс-әрекеті (аз **қимылды, үстел-үсті ойындары,** **бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)**	**Үстел-үсті ойыны** ***«Күн мен түн»*** **Мақсаты:** жаңа сөздерді бекіту, есте сақтау қабілетін және көріп қабылдау қабілетін дамыту.	**Дид ойын** ***«4-ші артық»*** **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын молайту, жалпылауға үйрету.	**Қимылды ойын** ***«Шапан тарту»*** **Мақсаты:** балалардың іс- әрекетте белсенділігін арттыру, ұлттық салт-дәстүр жөніндегі түсініктерін тиянақтау.	**Сөздік ойын** ***«Сөз құра»*** **Мақсаты:** сөздік қорын молайту, берілген дыбыстарға сөз құрауға үйрету, қойылған дыбыстарды сөзде бекіту.	**Қимылды ойын** ***«Допты қуып жет»*** **Мақсаты:** балаларды топтағы достарымен ұйымшылдыққа, достыққа баулу, қимыл-қозғалыстарын дамыту.
ҰІӘ дайындық	«Қояндар мен қасқыр» орыс халық ертегісі **Мақсаты:** Ертегіні әңгімелеп бере алады.	Балалармен әңгімелесу: «Қыс мезгілі». **Мақсаты:**қыс мезгілі туралы атап, әңгімелейді	«Сүйікті қуыршағым» туралы әңгіме **Мақсаты:** Мульттоптама көру	Санамақ жаттау Бір дегенім - белін, Екі дегенім- егін, Үш дегенім - үкі, Төрт дегенім - төл, Бес дегенім - бекіре, Алты дегенім - адам, Жеті дегенім - жеміс, Сегіз дегенім - сең, Тоғыз дегенім - тоң, Он дегенім - оң, Он бір болады одан соң.	«Супермаркет» **Мақсаты:** Рольге бөлініп ойнайды
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**Сауат ашу негіздері** Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету; Сөйлем туралы алғашқы түсінік беру. Сызба	**Көркем әдебиет** «Бауырсақ» ертегісі Мақсаты: «Бауырсақ» ертегісін сахналау, бұл ертегінің жақсылықпен аяқталатын жаңа нұсқасын таныстыру, мазмұнын түсіндіру.	**Математика негіздері** Геометриялық фигуралар Мақсаты: Балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін қалыптастыра отырып, пішіндерді ажыратып	**Қазақ тілі** Сөздерді жіктеп тәуелдеп,септеп қолдана білуді жетілдіру)жіктеу: жекеше Мен баламын Сен баласың Сіз баласыз	**Көркем әдебиет** Шешендік сөз өнеріне баулу, санамақ,жаңылтпаш айту. Санамақтар жинағы Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш,

	бойын-ша сөйлемді құруды үйрету (ауызша, бірлесе талдылау) Мақсаты: Сөйлем туралы, сөйлеудің интонациялық –мағыналық бірлігі ретінде, түсініктерін қалыптастыру.Сөйлем туралы түсінік беру, сұ- раулы сөйлемді айтуды үйрету, бала-ларды сөйлемнің сызбасын құруды жаттықтыру. Ұсақ моториканы, сөйлеудің инто-нациялық мәнерлілігін,шыдамдылы қ-тарын дамыту. Сауатқа деген қызығушылықта-рын тәрбиелеу. Қолданатын құрал - жабдық: сөйлем құруға арналған суреттер. Сөздік жұмыс: леп белгісі, сұрақ белгісі, хабарлы сөйлем. Іс-әрекет кезеңдері Педагогтың іс-әрекеті Балалардың іс-әрекеті Мотивациялық- қозғаушылық - Балалар, мен өлең оқыпберейін, сендер	Балалардың ой-өрісін, қиялын дамыту. Көрнекілігі: Ертегі желісі бойынша суреттер, ертегі кейіпкерлерінің бас киімі. Әдіс- тәсілдер: Жұмбақ жасыру, еске түсіру, сахналық көрініс, түсіндіру, ойын, сергіту сәттері. Іс – әрекет бөлімдері Тәрбиешінің іс- әрекеті Балалардың іс- әрекеті Ынталандыру, Қонақтармен амандасу. Ой қозғау, жұмбақ жасыру: Қоян,аю,қасқыр,түлкі туралы жұмбақтар айту. Қай ертегінің кейіпкерлері екенін еске түсіру. «Бауырсақ» ертегісінің мазмұнын еске түсіріп айту.Сахналық көрініс қойғызу. Сәлем саған жарық күн, Сәлем,сәлем қонақтар. Сәлем әсем табиғат, Сәлем біздің жас достар. Жылулық шеңбер «Жануарлар» Көлбең,көлбең, көлеңкем,	айта білуге дағдыландыру; Көрнекіліктер: Дидактикалық ойындар, геометриялық пішіндер. -Балалар бүгін бізде ерекше күн. -Еңалдымен келген қонақтармен амандасайық. Барысы: Балалар жарты шеңбер бойымен тұрады. Амандасу: Музыка әуенімен әндетіп: Қайырлы күн, көк аспан. Қайырлы күн, жерана. Қайырлы күн, достарым Қайырлы күн, апайлар. Тәрбиеші: Бізге қонаққа бауырсақ келіп қалыпты. Бауырсақ қай ертегінің кейіпкері? Балалар: Бауырсақ ертегісінің кейіпкері. Тәрбиеші: Бауырсақтың түсі қандай? Балалар: сары Тәрбиеші: Бауырсақтың пішіні қандай? Балалар: дөңгелек Бауырсақ:	Ол бала жіктеу:көпше Біз баламыз Сендер баласыңдар Сіздер баласыздар Олар бала тәуелдеу:жекеше 1-жақ Менің досым 2-жақ Сенің досың, сіздің досыңыз 3-жақ Оның досы тәуелдеу:көпше 1-жақ Біздің достарымыз 2- жақ Сендердің достарың 3-жақ Олардың достары 2) Атау кітап,гүл Ілік кітаптың, гүлдің Барыс кітапқа , гүлге Табыс кітапты, гүлді Жатыс кітапта, гүлде Шығыс кітаптан , гүлден Көмектес кітаппен, гүлмен Ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу; **Математика негіздері** Д/ойын: «Геометриялық	Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. *** Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, қошқар, Қодық, құлан, Көжек, қоян; Бақа, шаян, Торғай, шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Саусақ санау ойыны Қуыр - қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. *** Сен тұр – қойына бар! Сен тұр – қозыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар!

	өлеңнің қай мезгілге арналғанын айтындар. Айналымда ұшып жүр, Ақ мамық қар себелеп. Қалт-құлт еткен бейне бір, Ақ қанатты көбелек. - Өленде не туралы айтылған екен? Балалар ынта қойып, қыс мезгіліне арналған өлең екенін айтады. Ұйымдас-тырушылық-ізденістік - Қыс мезгілінде неше ай бар? - Қыс мезгілі ұнай ма, несімен ұнайды? - Мына суретке қарап әңгіме құрайық. Суретке қарап көргендерінді өз қиялдарын мен толықтырып, әңгіме құрап көріндер. - Суретке мұқият қарап, тақырып қойындар. Сендер суретте шана мен сырғанап жүрген балаларды, коньки теуіп жүрген баланы көріп отырсындар, балаларға ат қоя отырып әңгіме құрандар. Бұл суреттің	Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді, Кім көрсете біледі? Жұмбақтың шешуін табады, қай ертегі екенін еске түсіреді. «Бауырсақ» ертегісін сахналайды. Ұйымдастыру, ізденістер. Міне балалар, бұл ертегіде түлкі бауырсақты жеп қояды, бауырсақ сәтсіздікке ұшырайды. Түлкі қандай? Бауырсақты жеп қойғаны аянышты ма? Әрине. Ал енді бүгінгі «Бауырсақ» ертегісінің жаңа нұсқасында бауырсақ сәтсіздікке ұшырамайды, керісінше жақсылыққа кенеледі. Олай болса, «Бауырсақ» ертегісінің жаңа нұсқасымен таныс болайық. Ертегіні оқып, мазмұнын түсіндіру. Слайд арқылы ертегі желісін көрсету.Бауырсақты құтқарып алу үшін.Қоян,қасқыр,аю сұрақтар қояды.Ал	Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен бауырсақпын. Мен сендерге өзіммен бірге тапсырмаларымды ала келдім. Бірге орындаймыз ба балалар? Балалар: Ия 1-тапсырма: Пішіндер туралы жұмбақтар Атына сай балалар, Үшбұрыш, үш жағы бар Ол пішінді кім табар? -Дұрыс айтасыңдар балалар, бұл үшбұрыш. Алдарындағы пішіндердің ішінде үшбұрышты көрсетіңдерші және түсін айтамыз. (Балалар көрсетеді, түсінайтады) -Дұрыс айтасыңдар балалар, келесі жұмбақты жасырайын. -Төртбұрышы бар, төрт қабырғасы бар. Бұл қандай пішін? -Ия дұрыс. Төртбұрыш неге ұқсайды екен?	пішіндерді ата» Мақсаты: Геометриялық пішіндердің айырмашылығын білу Балалардың геометриялық пішіндер туралы толық мәлімет беру. Білімдерін кеңейту. Тілдерін дамыту. Өз ойларын еркін жеткізуге тәрбиелеу. Құралдар: Буратино (жалпақ бетте жасалған), қысқы киімдердің қима суретттері, қағаздан жасалған геометриялық ұсақ пішіндер жәнеқолғаптар. Әдістер мен тәсілдер: ойын, көрсету, сергіту сәті, түсіндіру Сөздік жұмыс: үшбұрыш, шаршы, дөңгелек, төртбұрыш Күтілетін нәтиже: Өндіреді: Геометриялық пішіндерді (үшбұрыш, дөңгелек, шаршы) танып, ажырата білуді және орналасу реттілігін сақтай білу керек. Түсінеді: Түстерді ажырату, реттік сан	Сен тұр - сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, Үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар... Мына жерде қатық бар... Мына жерде қытық бар... Қытық, қытық! Нешеуміз Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балалы үйрек – анам, Ортан терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. *** Жеті ұл Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі.

	тақырыбы сендер қалай деп атайтын едіндер. - Иә, дұрыс айтасындар. Сендердің ойларынды қорыта келе, бұл суреттің тақырыбын «Ажарлы қыс» десек қайтеді, келісесіңдер ме? - Балалар, ажарлы сөзі көрікті, әсем, тамаша, сұлу деген мағынаны білдіреді. - Енді өздерің осы ажарлы қыс мезгіліне өз қиялдарың мен әңгіме құрандар. Балалар, сендер құраған әңгімелерің маған ұнады, өздеріне де ұнады ма? - Балалар сендер құраған әңгімелерің сөйлемнен тұрады, ал сөйлем сөзден құралады. - Балалар, сөз дегеніміз айтылатын бір ой. Егер сен қыс, қар, шаңғы деген сөздерді ойлап айтсан, сол сөзді өрбітіп сөйлем құруға болады. Сөйлем дегеніміз – тиянаөты жинаөталған бір ой.	түлкіден құтқарып алу үшін Балалар билеп береді Сергіту сәті: Қоян болып секірейік, Аю болып қорбаңдайық. Қасқыр болып ырылдайық, Түлкі болып бұлаңдайық. Ертегі мазмұнын сұрақ-жауап арқылы пысықтау. Достық туралы әңгімелеу. Достық туралы тақпақ айтқызу. Ән саламыз күнде біз, Шаттық толы іргеміз. Біз мәңгілік достармыз, Біз әрқашан біргеміз. «Бауырсақ» ертегісінің жаңа нұсқасының мазмұнын айтқызу. Ойын «Күн мен жаңбыр». «Бауырсақ» ертегісінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беріп, талқылайды. 2-3 бала мазмұнын айтады. Ойын ойнайды. Жинақтау, қорытынды. «Бауырсақ» ертегісінің екі нұсқасын салыстыру.	-Алдарындағы пішіндерден төртбұрышты көрсетіңдерші, түстерін айтыңдар. Тағы бір жұмбақ жасырайын. Допқа өзі ұқсайтын, Ерекше бір пішін бар Атын оның атаңдар? -Дөңгелек неге ұқсайды? -Өте жақсы балалар. Ал, енді алдарындағы пішіндердің ішінен дөңгелекті көрсетіңдерші, түстерін айтамыз. Тәрбиеші: Ал, балалар пішіндер туралы қандай тақпақ білеміз. — Сен қандай пішінсің? -Төртбұрышпын, төртбұрышпын. Төрт қабырғасы бар бұрышпын, Қай жағынан қарасаңда, Төрт қабырғам тең бұрышпын. Үшбұрыш -Үшбұрышпын, үшбұрышпын,	есімдерін дұрыс қолдануы. Қолданады: Жұп заттарды танып, киімнің, аяқ- киімнің сыңары болатынын білді. **Қоршаған ортамен танысу** «Бөлме гүлдері» тақырыбында «Терезенің алдында не тұр?» ойынын ойнау. Сұрақ-жауап алмасу. Гүлге күтім жасауды үйрету **Дене шынықтыру** Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Мақсаты: Оқушылардың «денсаулық» құндылығы туралы түсініктерін кеңейту. Денсаулықтың адам өміріндегі маңыздылығын түсіндіру, оны күту іскерліктерін дамыту; Дене, жеке бас гигиенасын сақтау және жаман қылықтардан бойын аулақ ұстауға тәрбиелеу.	*** Санамақ - Адамда қанша бауыр бар? - Біреу. - Қанша өкпе бар? - Екеу. - Бір тоқсанда неше ай бар? - Үшеу. - Есеп шығаратын амал қанша? - Төртеу. - Күнде оқылатын намаз қанша? - Бесеу. - Әлемде қанша құрлық бар? - Алтау. - Бір аптада неше күн бар? - Жетеу. - Малда қанша жілік бар? - Сегіз. - Домбыраның пернесі қанша? - Тоғыз. - Цифрлар қанша болды? - Он. Міне өстіп жаңалап Айтып шықтық санамақ. «Әжесін кім жақсы көреді?» әңгімесімен

	Сөйлемдер сұраулы сөйлем, хабарлы сөйлем, лепті сөйлем болып бөлінеді. Әр сөйлемнің өзінің тыныс белгілері бар. Хабарлы сөйлемнен соң нүкте қойлады. Қуанышты көніл күйді білдіретін сөздерге леп белгісі қойылады, сұраулы сөйлемнен кейін сұрақ белгісі қойылады. Мысалы, Алақай! Алақай! Деген сөйлемнен соң қандай белгі қойылады? - Қайдан келдің? Деген сөйлемнен соң қандай белгі қойылады? Енді біз сөз, сөйлем деген не екенің білеміз. - Қыс мезгілінде үш ай бар: желтоқсан, қаңтар, ақпан. - Өыс мезгілі бізге ұнайды. Сырғанақ тебеміз, аққала жасаймыз, коньки тебеміз, бәрінеңде Жаңа жыл мерекесін күтеміз. Балалар өз ойларын айтады.	Сұрақ- жауап арқылы қорытындылау, мадақтау. Сұрақ- жауап арқылы салыстыру. Білуі керек: Ертегі мазмұнын түсініп, салыстыра білуі керек. Түсінеді: Ертегінің қандай жағдайда аяқталатынын түсінеді. Қолдана алады: Достық туралы ойлары бекиді. Достық туралы тақпақты жатқа айта алады. «Көктем сәні» әңгімесін мазмұндау **Музыка** Музыкалық аспаптар « Ұлттық музыкалық аспап» Мақсаты: Балаларды ұлттық аспаптармен таныстыру. Ұлттық аспаптарды бір бірінен ажырата білуге үйрету. Әдіс – тәсілдері: таныстыру, сұрақ - жауап, қимыл жаттығуы, би қимылдары, аспаптарды таныстыру, тыңдау. Сабақтың көрнекілігі:	Үш қабырғам бар бұрышпын, Төртбұрыштан аз болсам да, Орны бөлек үшбұрышпын. Дөңгелек Домалақпын, домалақпын, Дөңгелек боп домаладым. Ай сияқты, күн сияқты Шар сияқты домалақпын. Тәрбиеші:-Балалар, бауырсақтың сендерге әкелген мынадай тапсырмасы бар екен «Ойыншықтардың үйін табу» деп аталады. Шарты: — Мына жерде биік және аласа үйлер бар. Ойыншықтарды көлеміне қарай, биік үйшікке үлкен ойыншықтарды, аласа үйшікке кішкене ойыншықтарды апарып қою керек. Сергіту сәті Дидактикалық ойын: «Пішіндерді өз үйшігіне орналастыр»	Көрнекілігі: Өмір, денсаулық, бақыт туралы нақыл сөздер, сюжетті картиналар, интербелсенді тақта Жүрісі I. Ұйымдастыру кезеңі. II. Негізгі бөлім. *Аяқталмаған сөйлем Бақытты өмір – бұл.... (Автор орындығына отырып ойларын ортаға салады) *Денсаулық сөзінің мағынасын ашқызу. Д - дұрыс дем алу. Е - ерінбеу Н - ниеттену С – спортпен шұғылдану. А – ағзаны шынықтыру У - уақытты дұрыс пайдалану. Л - лайықты өмір сүру Ы - ынта - ықылас алға жетелейді Қ – қозғалыс ағзаны шынықтырады Мұғалім: - Сонымен балалар, біз болашақ Қазақстан Республикасының	таныстыру. **Қазақ тілі** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға баулу. «Жалғасын тап...» ойыны. Ойыншықтар мен заттарды 5- 6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға **Математика негіздері** Кеңістік туралы түсініктерді бекіту. Кеңістікті бағдарлау «Оң жақта - сол жақта, астында - үстінде, арасында» Мақсаты: Балаларды кеңістік қатынастарымен оң – сол, үстінде, астында, арасында ұғымдарымен таныстыру. Заттардың өзара орналасуын, орынын ажырата білуге үйрету. Билингвальдық компоненті: Оң жақ - справа, сол жақ - слева. I кезең - мотивациялық қозғаушы Тапсырмаларды орындау. 3 рет аяқпен тарсылдату.

	- Ия,келісеміз. Балалар әңгіме құрайды: Далада қар дауып тұр. Күн суық, аяз. Ағаш бұтақтарын қалың қар басқан. Балалар аулада ойнап жүр. Біреулері коньки теуіп, біреулері шанамен сырғанап, ал біреулері қарға су әкеліп құйып жатыр. Жиналған бір топ бала аққала жасап қойыпты. Бәрі де көнілді. Өздерінің жасаған жұмыстарына мәз-мейрам. Міне, қандай қыс мезгілі. - әрине ұнады, өызыөты болды. Үш тілде қайталайды. - леп белгісі - сұрақ белгісі Рефлексиялық-түзетушілік Балалар, қыс мезгілінің қандай ерекшеліктері бар? Біз бүгін қандай тақырыпқа сөйлем құрадық? Қандай сөйлем түрлерімен таныстындар?	аспаптар: домбыра, қобыз, сыбызғы. Ұлттық аспаптар бүктемесі. Интерактивті тақта Сабақтың барысы: Ұйымдастыру. Балалар залға марш әуенмен кіреді. Жетекші: - Сәлеметсіз бе балалар? (до – ре – ми – фа – соль – соль - соль) Балалар: - Сәлеметсіз бе! (соль – фа – ми – ре – до) Музыка жетекшісі: (қолына білезік тағып) Оң қолымда білезік Сол қолымда білезік, Сәнді көйлек киелік Бәріміз бірге билейік. (Қимылдарын мәнерлі ырғағына сай орындауға назар аудару) - Екі қолды алға созып, қолды ішке қарай бұрау, тізені бүгіп тұру; - Екі қолды жоғары көтеріп, қол буындарын ішке қарай бұрау, тізені	Мақсаты: есте сақтау қабілеттерін дамыту, пішіндер туралы білімдерін кеңейту. Балалар, барлықтарың сабаққа жақсы қатыстыңдар. Рахмет сендерге. Менін сендермен қоштасатын уақытым келді. Мені үйде атам мен әжем күтіп отыр. Сау болыңдар балалар Тәрбиеші:-Жарайды, балалар, Бауырсақпен қоштасып шығарып салайық. Балалар: Сау болыңыз бауырсақ. Қорытынды: Сонымен қандай тапсырмалар орындадық? Жақсы, балалар геометриялық пішіндерді жақсы меңгеріпсіңдер. Бүгінгі оқу қызметіне өте жақсы қатыстыңдар **Сауат ашу негіздері** Геометриялық фигуралардың, көкөністер, жеміс-жидектердің дайын	азаматтары бүгінгі мектеп табалдырығындағы оқушылар денсаулығымызға жастайымыздан қамқор болуымыз қажет. Қазіргі кезде жеткіншектердің денсаулығын сақтау және салауатты өмір сүруін қалыптастыру қажеттілігіне байланысты бүкіл оқу тәрбие жүйесін валеологизациалау қажеттілігі туындап отыр. Халықаралық денсаулық сақтау ұйымының есебі бойынша адам денсаулығына 10% дәрігерлік көмек, 15% - тұқым қуалаушылықтан, 25% - қоршаған ортадан, ал 50% - адамның өзіне, өмір сүру қалпына байланысты екен. 1 слайд. «Дені сау адам – табиғаттың ең бағалы туындысы»/ Т. Корлейль. «Жер ғаламшары біздің үйіміз ғана емес, біз оның бөлінбейтін бөлшегіміз...»/ В. И.	2 рет оңға, 2 рет солға қадам басу. Алақанмен 3 рет жоғары, 1 рет төмен шапалақтау. II кезең - ұйымдастырушылық ізденушілік Ертеде – Айша, Әлия және Әнел деген үш қыз өмір сүріпті. Айша – ең ұзыны, Әлия - оң жақта тұр, Әнел сол жақта тұр. Қыздардың қайсысының бойы қысқа? Ең ұзын қыздың аты кім? Айшадан қысқа қыздың аты кім? - Әр қыздың қай үйде тұратынын ойлап табындар, қарындашпен көрсетіңдер. - Биік үй қай жақта? Одан аласа үй қай жақта? Ең аласа үй қай жерде? Бір күні Айша, Әлия және Әнел орманға барады. Өзенге жақындап келіп, олар мынаны көреді: өзен жағасына да екі ағаш өсіп тұр екен, оның аласасы - шырша да, одан биігі – ұшы әрең көрінетін қарағай.

	- Қар жауады, күн суытады, бірақ біз қызықты ойындар ойнаймыз. - Ажарлы қыс тақырыбна. - Хабарлы, сұраулы, лепті сөйлем түрлерімен таныстық. Күтілетін нәтиже: Біледі: берілген суретке тақырып қойып, әңгіме құрауды. Игереді: сөйлем түрлерін, сөз бен сөйлемнің айырмашылығын. Меңгереді: айырмашылықтарын таба білу дағдыларын. Ескерту: Педагогикалық қолдауына мұқтаж болған балалар. **Сөйлеуді дамыту** Сөйлем түрлері (хабарлы, лепті, сұраулы) Бөлімі: Тіл дамыту Мақсаты: Сөйлем түрлерін ажырата білуге үйрету, дауыс ырғағына қарай оларды ажырата білу іскерлігін дамыту,	бүгіп тұру; - Қолды екі жаққа созып, қол буындарын бұрап, бір орында айналу; Балалар баяу музыкамен орындарына отырады. Жұмбақ жасыру Ұзын мойын екі шек, Қатар – қатар тепкі Басып қалсаң бір бірлеп Күй шығады күмбірлеп. - Балалар, Бұл жұмбақ қандай музыкалық аспап туралы? (Домбыра) - Біз домбырадан басқа да аспаптарды білеміз ғой? (иә) Ұлттық аспаптар туралы жалпы түсінік беру. Домбыра – қазақтың ұлттық аспабы. Қос ішекті шертіп ойнайтын музыкалық аспап. Бұл аспапты халық арасынан шыққан небір шеберлер ерекше әсемдеп, шешен сөйлеуге тырысқан. Қобыз – Ысқыспен ойналатын, қос ішекті ескі музыкалық аспап. Халық арасындағы аңыздарға	суреттерінің сыртын шетке шығармай бастыру, бояу; «Жемістер мен көкөністер» Мақсаты: Жемістер мен көкөністер түсінік беру. Оларды ажырата білуге үйрету. Ойын, есте сақтау қабілетін, дүние танымын дамыту. Балалардың жеміс ағаштарын қорғап, оларға қамқор болуына ықпал ету үшін тәрбиелік әңгімелер жүргізу. Әдіс тәсілдері: Сұрақ - жауап, түсіндіру, көрсету, ойын. Көрнекілігі: ойын, слайд, суреттер, үлестірмелі материал. Ұйымдастыру кезеңі. Амандасу сәті: Сәлеметсіздер ме! Апайлар. Бақшамызға барамыз, Досымызды табамыз. Сәлемет пе, міне мен, Доспын енді сенімен. Қазір жылдың қай	Вернадский «Бірінші байлық – денсаулық, екінші байлық ақ жаулық, үшінші байлық он саулық»/ халық мақалы. 2 слайд. Біздің елімізде 17 млн адам бар, 2050 жылдарда 10, 5 млн қалуы мүмкін. Орташа өмір сүру: ерлер – 57 жыл, әйелдер – 72 жыл. Басты себептері жүрек – қан аурулары, онкологиялық өкпе ауруы, наркомандар, депрессияға ұшырағандар, салауатты өмір салтының ережелерін сақтамағандар, суицид болып отыр. Халықта мынадай дана сөз бар: «Ақша жоғалтқаның – ештеңе жоғалтпағаның, Уақыт жоғалтқаның – көп нәрсе жоғалтқаның, Денсаулық жоғалтқаның – бәрін жоғалтқаның» 3 слайд. Денсаулыққа кері әсер ететін факторлар:	- Шырша қай жерде орналасқан? Қарағай ше? - Орманда қыздардың нені кездестіргенін жұмбақты шешу арқылы табыңдар. Жұмбақтар: Үсті толы ине, Бірақ та іс тігіп Қадамайды түйме. Бұтақтарға секіріп, Әр жерден қылт етеді Кейде жаңғақ кеміріп, Жоғары өрлеп кетеді. Қорыққанда жел аяқ, Отырғанда томардай - ақ Сергіту жаттығуы. Ал, балалар тұрайық. Үлкен шеңбер құрайық, Алақанды соғайық. Оң жақтағы балаға, Шапалақты соғайық. Сол жақтағы балаға, Шапалақты соғайық. Жоғары төмен қарайық, Орнымызды табайық. Дәптермен жұмыс 1. Тор көзді салып бояу. 2. Тор көздің оң жағындағысын - Сол жағын бояу. Кеңістікті бағдарлау «Оң

	табиғатты сүйіп, қорғай білуге тәрбиелеу, мнемокестемен жұмыс істеу дағдысын қалыптастыру, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Сөздік жұмыс: өңір - аймақ, желу - жылдам жүріс. Көрнекіліктер: қима суреттер, жұмыс дәптер, мнемокесте. Билингвальды компонент: аққала - снеговик, далада қар жауып тұр - на улице идет снег. Мотивациялық-қозғаушылық Шаттық шеңбері. Арайлы таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырайды күніміз, Жарқырайды даламыз! Қайырлы таң, балалар Ұйымдастырушылық - ізденістік Балалар, біз бір - бірімен түсіну үшін не істейміз? сөйлемдердің үш түрі болады. Біріншісі - хабарлы сөйлем. Бір	қарағанда, бұл қобыздың пайда болуы сегізінші ғасырда өмір сүрген, күй атасы Қорқыттың есімімен тығыз байланысты. Жетіген – жеті ішекті шертіп ойнайтын музыкалық көне аспаптардың бірі. Бұрауы жоқ. Сондықтан оны, құлақ күйі жеті асықты ілгерілі – киінді орналастыру арқылы келтіреді. Шанағы тұтас ағаштан ойылып жасалады. Сыбызғы – үрлеп ойнайтын ескі музыкалық аспап. Бармақ басатын үш тетігі бар. Сыбызғы аспабының үні самал желдей майда, үні жұмсақ, ерекше әсерлі. Сыбызғы негізінен ағаштан және құрайдан жасалады. Жетекші: - Композитор Н. Тілендиевтің «Ата толғауы»күйін үнтаспа арқылы тыңдату.	мезгілі? Суретке қарап күзде қандай өзгерістер болады екен? Жапырақтар сарғайды, күн суыта бастайды. Жиі жиі не жауады? Күз туралы кім тақпақ айтып береді. \Аруна, Ақниет, Ақниет\ Жаңбыр. Мен сендерге жұмбақ жасырамын. Жұмбақтың шешуі бүгінгі оқу іс әрекетіміздің тақырыбы болмақ. Дайынсыңдар ма? Бұтақта ілініп тұрамын, Піскенде себетке құладым. \жеміс\ Үлкендігі алмадай, Сырты жанған қызыл от. Ішін ашып қарасаң, Майда майда қызыл шоқ. \анар\ Үстіне тігіп көк шатыр, Астында қызыл дәу жатыр. \қызылша\ Қалың киім ұнатады, Шешіндірсең жылатады. \пияз\ Сонымен, балалар	1. Қоршаған орта ластығы. 2. Дұрыс тамақтанбау. 3. Тұқым қуалаушылық. 4. Денсаулық сақтау шараларының төменгі сатыда болуы. 5. Зиянды заттарды қабылдау. 6. Тазалықты сақтамау. 7. Отбасындағы кері жағдайлар. 8. Адамда стресс жағдайы жиі болуы. 4 слайд. Денсаулыққа дұрыс әсерін тигізетін факторлар: 1. Дұрыс тамақтану. 2. Қоршаған орта тазалығы. 3. Дене шынықтыру. 4. Денсаулық сақтау, медициналық көмектің сапасының жоғары болуы. 5. Зиянды заттарды қабылдамау. 6. Жеке бастың тазалығын сақтау. 7. Қоршаған ортаға, табиғатқа, қоғамға, адамдарға деген дұрыс	жақта - сол жақта, астында - үстінде, арасында» жүктеу Тәулік бөліктерінің ауысуын («кеше», «бүгін», «ертең»), оқиғалардың ретін («алдымен-содан кейін», бұрын-кейінірек») анықтау;баулу; **Шығармашылық Жапсыру әрекеті** Қазақ халқының тұрмыстық заттары «Заттық әлем» Апта тақырыбы: «Үйді немен тұрғызамыз» Тақырыбы: «Мен құрылысшы боламын», «Біз үй саламыз» Мақсаты: Білімділік: Әр түрлі мамандық туралы білімдерін кеңейту, түрлі мамандыққа, жұмыс түрлеріне қатысты сөздерді (құрылысшы, мұғалім) айта білу. Құрылысшы мамандығымен және олардың еңбегімен

	нәрсені хабарлап тұрады. Сөйлем соңына нүкте қойылады. Мысалы: Далада қар жауып тұр. Нүкте деген білгенге, Жай ғана бір ноқат па?! Жоқ онсыз сөйлем де, Жоқ өлең де, жоқ хат та! Жазып жатқан кездерде Асықпай ол күтеді, Асқан дана сөздер де, Сол нүктемен бітеді. Ал – балалар келесі тапсырмамыз, бұл суреттерге қарап өз қалауынша хабарлы сөйлем құрастырамыз. Сөйлемнің екінші түрі - лепті сөйлем. Адамның түрлі көңіл күйін - қуану, ренжу, өкіну, таңдану т. б білдіреді. Мысалы: Алақай! Қар жауды! Лепті сөйлем ерекше сезіммен айтылады. Үшінші сөйлемнің түрін сұраулы сөйлем дейміз. Сұраулы сөйлем дер бір нәрсені сұрап білуді білдіреді. Шанамен зырлап желетін,	Жетекші: - Күйді тыңдай отырып, қандай таныс аспаптардың үнін естідіңдер?(домбыра, қобыз, сыбызғы т. б) Музыкалық дидактикалық ойын «Аспапты тану» Ойын ережесі: Үнтаспа арқылы аспаптар үні беріледі (балалар қимылмен көрсетеді) Домбыра – Домбыра аспабында қалай ойнайды? (Шертіп) Ендеше шертпелі аспап Қобыз – Қобызды қалай ойнайды? (Ысып) Ендеше ыспалы аспап Жетіген – Жетіген аспабында қалай ойнайды? (Шертіп) Жетіген шертпелі аспап Сыбызғы – Сыбызғы аспабында қалай ойнайды? (Үрлеп) Үрмелі аспап Сергіту сәті «Әуенін тап» Шарты: Музыка жетекшісі	бүгінгі оқу іс әрекетіміздің тақырыбы жемістер мен көкөністер жайлы әңгімелейміз. Жемістер бақшада яғни ағашта, ал көкөністер бақта өседі. Жемістер мен көкөністерді қарайтын адамды бағбан дейміз. Жемістерге: алма, алмұрт, жүзім, шабдалы, өрік, шие. Көкөністерге: картоп, қызылша, пияз, сәбіз, қияр, қызанақ т. б. жатады. Жемістер мен көкөністердің құрамында көптеген дәрумендер бар. Көкөністерді тұқым себу арқылы өсіреміз көктем айында. Күз айында жинап аламыз. Алманы көп жесеңдер түрлі ауруларға қарсы тұруға көмектеседі. Қараңғыда көруді жақсартады, шаштың, тырнақтың өсуіне әсер етеді. Ол жетіспегенде	көзқараспен қарау. 8. Эмоциялардың оң болуы. Күн тәртібі – іс - әрекеттерің мен міндеттеріңді, өз уақыттарыңды дұрыс ұйымдастыру. Дұрыс ұйымдастырылған күн тәртібі денсаулықты сақтаудың, міндеттерің мен мақсатыңа жетудің бірден бір кепілі. Дегенмен, біз күнделікті өмірде осы айтылған ережені сақтаймыз ба, бүгін сол туралы әңгімелесеміз.	таныстыру; құрылыс материалдарының бөлшектерін ажыратуға үйрету. Геометриялық фигураларды қиюға және олардан қалаған нысандарын құрастыруды үйрету. Дамытушылығы: Тәжірибе эксперименттік әрекет арқылы танымдық қабілеттерін дамыту. Тұрмыстық заттарды ұқыпты пайдалануға тәрбиелеу. Жалпы ұғым беретін үй, қала т. б сөздерді қалай түсінгендерін анықтап, қайталап отыру, сөздік қорындағы сөздерді әр түрлі грамматикалық формада (жекеше, көпше) түрде қолдана білуге үйретуді әрі қарай тереңдете жалғастыру. Қию техникасын, ұқыптылықты дамыту. Тәрбиелік: Әр түрлі мамандыққа қызығушылығын тудыру және еңбек адамдарына құрмет сезіммен қарауға тәрбиелеу. Іс - әрекеттің

	Шаңғы, коньки тебетін Аққала жасап ойнайтын Қай мезгіл деп ойлайсың? Билингвальды компонент: аққала - снеговик, далада қар жауып тұр - на улице идет снег. «Қысқы ойындар» тақырыбына сурет бойынша әңгіме құрастыру. Ойнап жүрген балаларға ат қою. Олардың көңіл күйіне назар аудару, іс - әрекеттері туралы айту. «Қажетті тыныс белгілерін қой» Ойын шарты: берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою. Дәптермен жұмыс. Тапсырмаларды орындау. Жеке жұмыс жүргізу. **Дене шынықтыру.** Шаңғымен сырғанау Шаңғы тебудің әдіс - тәсілдері	үнтаспа арқылы әртүрлі әуендерден үзінді ойнатады. Балалар, сол әуендердің қандай ән екенін естеріне түсіріп, әннің атын атайды. Ойын «Аспаптарды ажырат» Ойынның шарты: Тақтаға ұлттық аспаптардың суреттерімен қатар әр түрлі суреттер ілінеді. Балалар сол суреттердің ішіндегі ұлттық аспаптардан басқа суреттерді алып тастаулары керек. Қорытынды. Балаларды шеңберге тұрғызу. - Тақтада қандай суреттер қалды? Домбыра, сыбызғы, қобыз т. б - Міне, біз оларды бір сөзбен нелер деп айтамыз? аспаптар - Біз ұлттық аспаптардың түрлерімен таныстық. - Сендерге сабақ ұнады ма? - Жарайды, ендеше жақсы көңіл - күй мен	тері құрғап, жарылып, түсі күңгірттенеді. Лимонды кесіп алып, шайға салып, ішіп жүрсе, қан жүрісі реттеледі, қан қысымының көтерілуі бәсеңдейді. Лимонмен шай ішкен адамның жүйкесі бірқалыпты болады. Банан қан мөлшерінің бір қалыпты болуы мен қан қысымының өзгермеуіне ықпал етеді. Сүйек, тырнақ, шаш өсіміне оң әсерін тигізеді. Жемістерден тосап және компот қайнатады. Көкөністерді тағам ретінде салаттар жасаймыз. Ал көкөністердің пайдасы мысалы; Қызанақ ол біріншіден, тағам ретінде өте пайдалы. Екіншіден, қызанақта С дәрумені өте көп. Үшіншіден, жас қызанақ пен томат шырынының шипалық		кез келген түріне шығармашылықпен келуді тәрбиелеу. Әдіс - тәсілі: Түсіндіру, көрсету, сұрақ жауап, әңгімелеу, суретпен жұмыс. Көрнекілігі: Мамандықтардың суреттері, үй, дидактикалық материалдар, ақ қағаз, желім, түрлі - түсті қағаздар, көрнекі суреттер, АКТ Билингвальды компонент: Мен құрылысшы боламын – я буду строителем, үй - дом, құрылыс - стройка. Жүру барысы: Сәлемдесу – тәрбиенің басы,- деп қонақтармен амандасу. - Сәлеметсіздер ме! - Здравствуйте! - Good morning! Шаттық шеңбер. Күн күлімдеп нұр төкті, бізге жолдап... Балалар: Сәлем! Жақсы сөздер нұр септі,

	Сабақтың мақсаты: Шаңғы спортының мазмұнын, ережелерін, ерекшеліктерін шаңғы тебудің әдіс - тәсілдерін, шаңғыны күтіп ұстауды теория жүзінде үйрету. Спортқа деген қызығушылығын арттыру. Отанын сүюге, елін, жерін қорғауға, адамгершілікке, ұқыптылыққа, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу. Сабақтың түрі: Дәстүрлі сабақ, Сабақтың әдісі: сын тұрғысынан ойлау технологиясының әдістері, ақпараттық технология, түсіндіру, ассоциация әдісі, баяндау, сұрақ - жауап Көрнекіліктер: компьютер, интерактивті тақта, жалаушалар, жетондар, теледидар, шаңғы, плакаттар, сөзжұмбақ, эмблемалар, оқулықтар Сабақтың барысы: І. Ұйымдастыру кезеңі.	сабағымызды аяқтаймыз. Сау болыңыздар (Марш екенімен залды айналып шығу) **Сауат ашу негіздері** Жазу парағында бағдарлай біледі, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажыратады; Шаттық шеңбері Айтамыз алғыс қайталап, Тыңдайды бізді шартарап. Өмір сүру – бір бақыт. Дос бола білу – шын бақыт! Пікір алмасу сұрақтары. -Суретте не болып жатыр деп ойлайсың? -Қораптың ішінде қандай ойыншық болғанын қалайсың? - «Классик» (мак) ойыны қалай ойналады? -Скейт жасау білесің бе? - Сіреңкенің қауіпті зат екенін білесің бе? - Сөйлем неше сызбамен берілген? Әліппе-дәптермен жұмыс.	қасиеті жақсы. Асқазан жарасы бар адамдар жас томат шырынын ішуге тиіс. Томат шырыны ағзадағы тастарды да ерітеді. Қызанақ бауыр ауыратындар үшін де өте пайдалы. Бақшада өсіп тұрған жемісті сабағынан үзіп алып, жумаған күйде жеудің өзі зиянды. Адамның іш ауруын да, басқа да сырқаттарды туғызатын микробтарды көреміз. Жалпы жемістер мен көкөністер біріншіден дәрумен берсе, екіншіден тағам ретінде, ал үшіншіден дастарханға сән ретінде қоя аламыз. Көкөністер. Сәбіз дің құрамында дәрумендер көп. Көп жесеңдер бойларың өседі. Балалар енді «Сиқырлы қапшық деген ойын ойнайық. Шарты: Қолына алады, пішінін, дәмін, түсін, қолдануын айтады.		бізге жолдап... Балалар: Сәлем! Еске сақтап кеңесті, достарға сыйла... Балалар: Сәлем! Кел, қосылып айтайық бір - бірімізге... Балалар: Сәлем! Тәрбиеші: Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Балалар: Күз мезгілі. Тәрбиеші: Күз мезгілінің неше айы бар? Балалар: 3 айы бар. (қыркүйек, қазан, қараша) Тәрбиеші: күз мезгілінің қандай ерекшеліктері бар? Балалар: салқын болады, жауын жауады, жапырақтар сарғайып жерге түседі, құстар жылы жаққа ұшады. Тосын сәт. Қызыл телпекті қыз келеді. Қызыл телпек: Сәлеметсіздер ме құрметті балалар! Мен Қызыл телпекпін. Орманда саңырауқұлақтар теріп

	Амандасу, Психологиялық тренинг. Денің сау болсын десең, Ұзақ өмір сүргің келсе, Жаңа достар тапқың келсе, Көңілім сергек болсын десең, Зиянды әдеттен аулақ болғың келсе, Арманыңа жеткің келсе, Үлгілі болам десең, Таза болам десең, Өнерлі болғың келсе, Салауатты ғұмыр кешем десең, Өз еркіңе тоқтау салып, спортпен шұғылдан! II. Үй тапсырмасын тексеру Шаңғы құрылымы және өлшемдері: шаңғы табаны, шаңғы таяғы, шаңғы бәтеңкесі. (өлшемдердің дұрыстығын теледидардан қарап тексеру) Қауіпсіздік ережелері. III. Негізгі бөлім: Қызығушылықты ояту.	1-тапсырма. Сурет арқылы сұраққа жауап береді. – Суретте не болып жатыр деп ойлайсыңдар? – Суреттен не көріп тұрсыңдар? – Балалар қандай ойын ойнап жүр? – Мысық пен тышқан ойынын ойнау білесіңдер ме? – Саған тышқан болу ұнай ма? – Өзің қандай ойынды ұнатасың? – Ол ойын үшін қандай құралдар керек? Балалар шағын әңгіме құрайды. – Досына доп бермеген Досан қандай бала? 2-тапсырма. Қораптың ішіндегі заттарды табады. Балалар қораптың ішіндегі затты табу үшін өз ойларын айтады. Әліппе-дәптерде берілген 3 сөзді сөйлем сызбасы бойынша оқушылар өз ойларын 3 сөзден тұратын	Көкөністер мен жемістер туралы тақпақтарын айту. Жемістер бізге мол өнім беру үшін, біз олардың топырағын қопсытуымыз керек, арам шөбін жұлу және суғару керек. Жер ана мейірімді, өйткені көкөністерді өсіреді, күн де мейірімді шуығын төгеді. Көкөністер жылу сүйгіш, суыққа төзімді болып бөлінеді. Шикідей жейтін көкөністерді атайықшы; қызанақ, қызылша, сәбіз. баклажан, картоп. Тағы да ойынға кезек берейік. «Салат» Қимылды ойын. Жарайсыңдар балалар салаттарымыз өз жұптарын тапты Бүгінгі оқу іс әрекетімізді қорыта келе жемістер мен көкөністерді бөлек алып қоюмыз керек. Сонымен бүгін біз не туралы өттік? Жемістер мен		жүріп мынадай әдемі хатқалта тауып алдым. Бұның ішінде шешімі күрделі де қиын жұмбақ жасырылған. Мен бұл жұмбақтардың шешімін таба алмай осы жерге сендерден көмек сұрай келдім. Кәне, сендер жұмбақ шешкенді жақсы көресіңдер ме? Олай болса маған көмектесіңдерші... Тәрбиеші: Балалар Қызыл телпек қызымызға жұмбақтың шешуін табуға көмектесеміз бе? Балалар: Әрине. Жұмбақ жасыру: 1) Мектептің жүрегі, Білімнің тірегі. (Мұғалім) 2) Сауықтырар сырқатты, Жылы үнмен тіл қатты. (Дәрігер) 3) Қалпағы ақ қарасаң, Дәрігер емес, бірақ ол. Дәм мәзірін қаласаң, Алға ұсынып тұрады ол. (Аспаз) 4) Өскен шашты жаратпайтын, Қайшысы бар

	Қысқы спорттың түрлері: 1. Шаңғы спорты, 2. Конькимен сырғанау, 3. Хоккей ойыны. Шаңғы спортының түрлері: 1. Мәнерлеп сырғанау, 2. Биатьлон, 3. Трамплиннен секіру. 4. Тау шаңғысы, 5. Қос сайыс. (әр спорт түріне тоқталып түсінік беріп кету) Категориялық топтастыру. Шаңғы тебудің әдіс - тәсілдері: 1. Таяқсыз жүру, алма - кезек екі адымды жүріс (табиғи жүріс), бір мезгілдегі екі адымды жүріс, конькиші жүрісі. 2. Шырша әдісі, жартылай шырша әдісі, саты әдісі. 3. Соқа тәсілі, сырғанай түсу. (шаңғы тебудің әдістеріне жеке - жеке тоқталып видеодан көрсету) **Музыка** Би шығармашылығы. Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың	сөйлеммен айтады. Мысалы: Қорапта қуыршақ бар. Қорапта текше бар. Қорапта мәшине бар. Сөйлем құрастырғандарын, сөйлемнің сызбаға сәйкес 3 сөзден тұратынын айтады. Сөйлем туралы түсініктері қалыптасады. 3-тапсырма. «Қызық ойын» өлеңін педагог мәнерлеп оқып береді. Балалардың тыңдағаны бойынша не түсінгені анықталады. Педагогтің айтқанын қайталай отырып, балалар жаттап алады. Бұл өлеңді сергіту жаттығу ретінде пайдалануға болады. – Сендер скейтпен сырғанап көрдіңдер ме? – Скейттің пішіні қандай? – Оны қырынан қарағанда неге ұқсайды? 4-тапсырма. Ермексаздан скейт бейнесін жасау. Скейттің ойын құралы екенін айтып, оның	көкөністер туралы. Олардың бізге пайдасы бар ма? Дұрыс айтасыңдар. Алманы жеміске ме, әлде көкөніске жатқызамыз ба? Қауынды ше? Құрамында не бар екен. \дәрумендер\ Жемістерді жумай жеуге бола ма? \жоқ, іш ауырады\ Жарайсыңдар балалар барлықтарың дұрыс жауап бердіңдер, ойынды да жақсы ойнадыңдар. Балаларды мақтап мадақтау. **Қоршаған ортамен танысу** «Тірі және өлі табиғат» Мақсаты: Балалардың «Өлі және тірі табиғат» тақырыбында білімдерін тереңдету, қоршаған орта жайлы танымдық әрекет шындау. Балалардың ақыл — ойын, түсінігін, білімін, табиғат туралы		жалақтайтын. (Шаштараз) 5) Қолында қалағы Зәулім үй салады Ол кім? (Құрылысшы) Тәрбиеші: Жарайсыңдар, балалар. Жұмбақтың шешімін таптыңдар. Олай болса бұларды бір сөзбен қалай атаймыз? Балалар: Мамандықтар. Тәрбиеші: Балалар, мұғалім – балаларды оқытып, тәрбиелейтін маман иесі. Дәрігер – ауырған адамдарды емдеп жазатын маман иесі. Аспаз – дәмді тағамдар пісіретін маман иесі. Шаштараз - шашымызды әсемдеп, қиятын маман иесі. Құрылысшы – әсем үйлер мен балабақша т. б ғимараттарды салатын маман иесі. Олай болса балалар осы мамандықтар арасынан біз бүгін «Құрылысшы» мамандығымен тереңірек танысамыз. Қызыл телпек: Балалар құрылысшы мамандығы

	«Менің балапандарым қайда» (дыбыстық жоғары есту қабілетін дамыту мен бағдарлама материалын бекітуге арналған) Ойын материалы: Төрт үлкен карточка мен бірнеше кішкене карточкалар (ойыншылар саны бойынша). Үлкен карточкаларға қаздың, үйректің, тауықтың, құстың суреттері салынған; кішкентайларына қаздың, үйректің тауықтың, құстың ұядағы балапандары салынған. Ойын барысы: Балалар музыкалық жетекшіге қарама – қарсы жартылай шеңбер жасап отырады, әрқайсының қолында бір – біреуден кішкентай карточка бар. Музыкалық жетекші ойнауды ұсынады да әңгімесін бастайды: Бір аулада балапандарымен тауық, үйрек, қаз өмір сүріпті, ал ауланың сыртындағы ұяда құс	бейнесін сипаттайды. 5- тапсырма. Сурет бойынша әңгіме жүргізу. Сіріңкемен ойнауға болмайды деген қорытынды пікірге әкелуге жетелеу. – Немен ойнауға болмайды? – Балалар қораптың ішінде не бар? – Сіріңке неге қауіпті? Үш-төртсіріңке қорабын қатар қойып, тақырыпқа байланысты үш-төрт сөзден тұратын сөйлем құрастырады. 6-тапсырма. Сөйлем сызбасы үстінен қарындашпен бастырады. Қолдарын үзбей сызуға жаттығады. Біздің ойын қызықты! (Құшақтарын жазып екі жаққа ырғалады). Мак!Мак!Мак! Басып кеттім сызықты. (Аяқтарын кезек көтеріп, біраяқпен секіреді). Қап!Қап!Қап! (Ұ. Есдәулет) Қорытынды жасап, балаларды	білімін, қызығушылығын зейінін дамыту. Балаларды адамгершілікке, өз ойын толық жеткізе білуге, табиғатты аялай білуге, табиғат байлығын қорғауға, қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу. Сандарды санау, салыстыру, геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін, қиялын, есте сақтап түсіну, сұрақтарға толық жауап беру дағдысын қалыптастыру. Балалардың білімге деген қызығушылығын арттыру, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу. Баланың тілін, сөздік қорын,ойлау қабілетін, сөйлеу мәнерін қалыптастыруда ертегі желісіне сүйене отырып,сұраққа жауап беруге қызығушылықтарын арттыру, достыққа тәрбиелеу.		қандай мамандық? Тәрбиеші: Құрылысшылар үй қалайды. Құрылыста үй жобасын жасайтын – сәулетші, тас қалаушы, темірлерді байланыстыратын - дәнекерлеуші, ағаш шебері, сылақшы, краншы, шатырлаушы еңбек етеді. - Сендердің үйлеріңде осындай жұмыс жасайтын адамдар бар ма? (ата - анасы, ата - әжесі қандай жұмыс жасайтындары туралы әңгімелеп айтады). Дидактикалық ойын: «Әр мамандықтардың тиісті құралын тауып белгіле?» Мақсаты: Балалардың мамандық иелерінің құралдарын ажырата білуін дамыту. Ойынның шарты: Балалардың алдына сурет беріледі, әр маман иесінің құралдарын сызба арқылы қосу. Тосын сәт: Құрылыста

	балапандарымен тұрыпты. Бірде қатты жел соғып, жаңбыр жауды да, барлығы тығылып қалды. Ең бірінші болып өз балапандарын үйрек шақырады (суретті көрсетеді): «Менің балапандарым, сүйкімді балақандарым қайды? Кря, кря!» (бірінші октаваның рес дыбысы бойынша ән салады). Карточкаларында үйректің балапандарының суреті салынған балалар оларды көтеріп, былай деп жауап береді: «Кря – кря, біз мұндамыз» (екінші октаваның ля дыбысы бойынша ән салады). Музыкалық жетекші былай деп жалғастырады: «үйрек өз балапандарын тапқанына қатты қуанады (карточкаларды жинап алады). Барлық құстар өз балаларын тауып алғанша ойын жалғасады.	марапаттайды. Кімге оқу қызметі ұнады? Балаларға сөйлесудің қандай түрі ұнады? Сенің ойыңша, достарыңмен қалай танысу керек? Балалар өз жұмыстарын смайликтерар қылы бағалайды Тыңдалған материал негізінде қарапайым сұрақтарға жауап қайтаруды. Сөйлемнің неше сөзден тұратынын айтуды. Сөйлем сызбасын салуды. Сіріңкемен шаршы салып, сөйлем құрауды. Сөйлемнің мағынасын түсіну. Әңгіменің неше сөйлемнен тұратынын анықтайуы. Шаршы арқылы сөйлемнің құрамын анықтауды. Үзік сызықтармен сөйлем құрауды. Өзіне таныс тақырып аясында диалогке қатысуды. Сөйлем сызбасын оқуды. Сөйлем сызбасын	Сөздік жұмысы: өлі және тірі табиғат Керекті құралдар: суреттер, схемалар, ұлғайтқыш, тәжірибеге арналған ыдыстар. Белсенді орталықтары: Көркем әдебиет,есеп,ғылым Әдіс-тәсілдері: сұраққа жауап беру,ойын,түсіндіру,берілген тапсырманы шешу, мақтау, мадақтау Балалар шаттық шеңбер құрып амандасады Бәріміз енді тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық Жақсы – жақсы сөздерді, Қонақтарға сыйлайық! Табиғат біздің анамыз, Табиғатқа баламыз. Иіліп сәлем береміз, Біз әдепті баламыз. Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар, менің қолымнан не көріп тұрсыңдар? Балалар : Жүрек Тәрбиеші: Қане, балалар жүрегіміздан шығарып		жасайтын құрылысшы маман келеді. Құрылысшы ағай: Сәлеметсіздер ме, балалар! Мен құрылыста қызмет етемін. Әдемі кірпіштерден үй саламын. Үйді салу кезінде бірінші іргетастан бастаймыз. Одан кейін тас қалаймыз, төбесін ағаштармен жауып, үстіне қаңылтырмен шатырын орналастырамын. Есік, терезелерін қондырамыз. Заттық дидактикалық ойын: «Құрылысшының құралын тап?» Мақсаты: Құрылысшының құралын ажырата білуін дамыту. Ойынның шарты: Барлық құралдар арасынан құрылысшыға қажет құралды тауып айту. Қимылды ойын: «Өз үйіңді тап» Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тез ойлау қабілеттерін жетілдіру. Шарты: Әуен ойналып

	«Көңілді – мұңды» ойыны (музыкалық туындының ерекшелігін анықтау үшін) Ойын материалы: Төрт үлкен карточка: көңілді құлыншақ, көңілді ойыншықтар (тиін немесе піл), мұңды ит, мұңды қоян. Осы кейіпкерлердің суреттері салынған бірнеше кішкентай карточкалар. Ойын барысы: Музыкалық жетекші әртүрлі әуендерді орындайды Балалар әуенді тыңдайды да сәйкес карточканы көрсетеді. Көңілді Жылқы жағалауда жүр екен Жасыл желек үстінде. Ол басын шұлғып, Қара жалың желпілдетіп, Алтын жүгенін сылдырлатып Сыңғыр, сыңғыр ете Тағып алған қоңыраулары,	құрастыруды. **Сөйлеуді дамыту** Сөйлеуді дамыту Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыру. Менің елімнің салт - дәстүрі Мақсаты: Туған елдің салт-дәстүрлерімен таныстыру. Бесік жыры, тұсау кесу, бесікке бөлеу дәстүрлері туралы түсінік беру. Салт-дәстүрлерге қызығушылықтарын ояту. Еліміздің салт-дәстүрі туралы білімдерін дамыту. Туған халқының дәстүрлеріне деген мақтаныш сезімдерін тудыру. Елінің салт-дәстүрін құрметтеуге тәрбиелеу. Сөздік жұмыс: ұрпақ, ата-баба. Заттық - дамыту орта: демонстрациялық материалдар, ұлттық бұйымдар (сандық, бесік, алаша, торсық, тостақ т.б.), табаққа салынған шашу, қуыршақ, жұмыс дәптері, қарындаш.	жылы сөздер айтайықшы. Балалар: Аспанымыз ашық болсын Күніміз жарқын болсын Еліміз тыныш болсын Ауырмайық, денсаулық болсын Нанымыз көп болсын Ата- анамыз аман болсын Бейбітшілік болсын Балабақша гүлдене берсін! Апайлар аман болсын Қане балалар, осы айтқан жылы лебіздерімізді апайларға сыйлайықшы. — Балалар сендер бір-біріңнің қолдарыңнан ұстап тұрғанда нені сезесіңдер? Жақсы балалар бүгінгі күнімізді мейіріммен, қуанышпен бастайық		балалар серуендеп жүреді. Әуен тоқтап, жауын жауған кезде, көп қатарлы үйге қыз балалар, бір қатарлы үйге ұл балалар өз орындарын табады. Шығармашылық - Аппликация Олай болса түрлі - түсті қағаздан әдемі үйімізді жапсырамыз (үйді жапсыру жолдары түсіндіріледі). Сергіту сәті: Қортынды: Балалар, біздер қызыл телпекке жұмбақтың шешуін табуға көмектестік. Құрылысшы мамандығы қандай болатынын білдік пе? Үй салу үшін қандай құрылыс материалдары керек екен? Қандай құралдар қажет екен?

	Жорғалап ол жүреді Мұңды Мұңды көңілсіз жануарлар, Олар ауырып қалған шығар. Қоянның аяғы ауырып тұр, Тұнжырап мұңайып тұр. Сондықтанда олар, Иттің басы ауырып тұр	Ынталандыру- ұйымдастыру кезеңі. Тәрбиеші балалармен бірге тұрып шеңбер құрады. «Үй сыртында қолағаш» ойыны. Тәрбиеші ойын барысында қауіпсіздік шараларына назар аударады. Тәрбиеші мақалдар оқиды: Атадан бала туар, ата жолын қуар. Бабалар өмірі - үрпаққа өнеге. - Мақалдардың мағынасын қалай түсінуге болады! Ұрпақ, ата-баба сөздеріне сөздік жұмысын жүргізеді. Ұрпақ - тұқым, жұрағат, нәсіл, келешек ұрпақ. Әңгімелеу. Ата-баба - бұрынғы өткен әкелер. Қазақ халқында ата- бабаларымыз бала	— Балалар қазір жылдың қандай мезгілі? — Көктемнің қандай айы? — Балалар көктем мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады? Жарайсыңдар балалар, олай болса көктем туралы кім тақпақ айтып береді? Жаннұр Көктем қандай көңілді Көктен жаңбыр төгілді, Мөлдір аспан ашылып, Күннің көзі көрінді. Алмас Көктем, көктем көктемде Құстар келіп жеткенде Қуанып бір қаламыз Әнмен қарсы аламыз! Іздену ұйымдастырушы Өте жақсы, ал есімізге түсірейікші алдыңғы оқу іс- әрекетімізде біз не туралы әңгімеледік. Дұрыс айтасыңдар.Табиғат бізге бай жерді,		

		тәрбиесіне көп мән берген. Кішкентай балалар өнегелі, тәрбиелі болып өсуі үшін, ұлттық салт-дәстүрді қалыптастырып, мұра ретінде келешек ұрпаққа қалдырып отырған. Бүгінгі оқу іс-әрекетіміз салт-дәстүрлер туралы болмақ. Салт-дәстүр дегеніміз -белгілі бір рәсім, әртүрлі жағдайларға арналған ұлттық мағынадағы елеулі кезеңдер. - Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Суреттерге назар аудару. Мына суретте жаңадан туған нәрестені бесікке бөлеп жатыр. Бұл - қазақ халқының ежелден келе жатқан «бесікке бөлеу» дәстүрі. Суреттен тағы нені байқауға болады? Анасы кішкентай баланы бесікке бөлеп, ұйықтату үшін «бесік жырын» айтады. Сендердің аналарың ұйықтатар алдында қандай бесік жырын айтады?	ағаштарды гүлдерді, жан-жануарларды сыйға берді. Ал ендеше айтыңыздаршы табиғат нешеге бөлінеді? Бүгінгі біздің оқу іс-әрекетіміздің тақырыбы «Тірі және өлі табиғат» деп аталады. Ғажайып сәт Осы кезде есік қағылып ақ көгершін ұшып келеді. Ақ көгершін: Сәлеметсіз бе балалар? Мені табиғат-ана жіберді. Балалар мен балапандарыма асығып бара жатырмын сау болыңыздар! Рахмет ақ көгершін, балалар сендерге табиғат – ананың жіберген хатын оқып берейін. Табиғат ананың хаты Сәлеметсіз бе балалар! Мені барлық балалар жақсы біледі. Балалар осы «Өлі және тірі табиғатты» жайлы айтып беріңдерші,		

		«Бесікке бөлеу» ойыны Тәрбиеші алдын ала дайындаған қуыршақты, бесікті алып шығады. Бір қызды қасына шақырады. Бесік жырын айтады: - Менің балам қайда екен? Аңсар-асқар тауда екен. Тауда неғып жүр екен? Алма теріп жүр екен. Алмасынан, кәнеки, Жаңа теріп жүр екен. Қызыл алма қолында, Қыздар оның соңында. - «Бесікке бөлеу» - кішкентай бала бөлеген. үшін өте маңызды. Баланың сымбатты, денесі түзу болып өсуі үшін ата-бабаларымыз баланы бесікке бөлеген. - Келесі суретте не бейнеленген? Бесікте жатқан бала өсті, тәй-тәйләп жүре бастады. Енді көп құламай тез жүріп кетсін деп, ол баланың тұсауын кеседі. Адал, шыншыл бала болсын деп, тұсауын «алажіппен» кеседі. - Қазақ халқында	оларды зерттеп, санап, түрлерін атап, «Өлі және тірі табиғатты» жайлы қызықты ертегі әңгімелеп беріңдерші. – Ал, балалар Табиғат ананың тапсырмасын орындаймызба? Олай болса Табиғат ананың тапсырмасын орындау үшін әркім өз қалаған орталықтарының карточкасын таңдайды. Бізде бүгін 3 орталық жұмыс жасайды. Көркем әдебиет орталығы, ғылым орталығы, есеп орталығы. Ғылым орталығы. — Балалар, көркем әдебиет орталығына қош келдіңіздер. — Қай мезгіл? Дұрыс балалар, осы бізді қоршаған не? — Ағаш, дала, су, аспан, гүл — Табиғат деген не? — Дұрыс табиғат бізді қоршаған орта. Балалар, бүгін біз осы табиғат		

		«Біреудің ала жібін аттама» деген мәтел бар. Оның мағынасы - ешқашан өтірік айтпай, ұрлық жасамай, үлгілі, өнегелі азамат болып өссін дегенді білдіреді. - Жаңағы кішкентай бала өсіп, 5-6 жасқа келді. Үлкендер оған жеке тай атап, ашамай (тайға арналған кішкентай ер-тоқым) істетіп, қамшы өріп, «Сен азамат болдың» деген сенім ұялатып, үйретілген жуас тайға өсем ашамай ерттеп мінгізіп, жүргізеді. Осы қуанышта атасы: Ал ақ тілек, ақ тілек Атқа тоңым сал білек. Атта жақсы шаба біл, Өнеге, өнер таба біл, Аймағыңа жаға біл. Атқа міндің, ақ жол болсын! – деп бата береді. Енді «Бесік» сөзіне дыбыстық талдау жасайық «Бесік» неше әріптен құралған Неше буынға бөлінеді? Оны қалай анықтадыңдар? «Бесік» сөзіне дыбыстық	туралы әңгімелейміз. Табиғат екіге бөлінеді екен. Өлі табиғат және тірі табиғат: Өлі табиғатқа тау, тас, топырақ, бұлт, су жатады. Тірі табиғатқа адамдар, жан — жануарлар, ағаштар, гүлдер жатады. (Суреттер көрсетіледі) Тірі табиғат: қоректенеді, тыныс алады, өсіп — өнеді, қозғалады, жүреді сөйлейді. Өлі табиғат: қоректенбейді, тыныс алмайды, өсіп — өнбейді, қозғалмайды, жүрмейді, өсіп — өнбейді. Өлі табиғатқа құм, тас, суға байланысты тәжірибе жасап көрейік. Тәжірибе: Ыдыстағы құмды ұлғайтқыш әйнекпен қарау. Ұсақ бір — біріне жабыспайды. Ыдыстағы құмның жел тұрғанда ұшуы. Сок ішуге арналған түтікшемен құмды үрлеу, жеңіл, жел тұрса		

		талдау жасатамын Д.С.Т. Сергіту сәті «Мен бақытты баламын» Дәптермен жұмыс. Жеке жұмыс жүргізу. Күтілетін нәтиже: Білу: Қазақ халқының салт – дәстүрлерін сахыналайды; Меңгеру: салт – дәстүрлердің маңызын; ата – бабаларымыздан қалған салт – дәстүрді құрметтеуді; Істей алуы: этнопедагогиканың баланы тәрбиелеудегі рөлін. Балалармен жеке жұмыс	ұшады. Ыдыстағы құмға су құю. Ыдыстағы құмға, су құйса балшыққа айналады. Тасты бақылау. Су құйса да жылтырап жата береді, түрі түсі өзгермейді, майдаланып балшыққа айналмайды, жел үрлесе де қозғалмайды. Ауыр зат. (Балалардың тәжірибе жасауы) 3) Ойын — ойнау, «Құм, тас, су. Басы «құм» дегенде әр жерде шашыраңқы болып отыру. «Тас»дегенде өз қолымен мүсін жасап тұра қалу, «су» дегенде толқын жасап қозғалу». (Балалар қимылмен көрсетеді) Табиғат туралы мақал — мәтелдер: Таза болса табиғат Аман болар адамзат. Туған жердің суы тәтті Топырағы да ыстық (1 — 2 балаға айтқызу) — Мен бір дауыс естіп қалған сияқтымын.топқа		

			Табиғат ана кіреді. Табиғат пен тіршілік Көк түтінге тұншығып Аяқ асты тапталып Жатыр қанша гүл солып Ей адамдар күнмен гүлден жаралған Табиғатты аяландар, Мәпелеңдер балалар! Сендердің қамқорлықтарыңызды көріп риза болып тұрмын.Өте ақылды балалар екенсіңдер.Табиғатты өте жақсы көресіңдер екен.Мен сендерген және қонақтарға сыйлық әкелдім.Ал ендеше мен өз табиғат әлеміне әрі қарай сапар шегейін сау болыңыздар. Ғылым орталығы. — Көктем мезгілі — Табиғат Рефлексивті түзету — Балалар, бүгінгі оқу-іс әрекетімізде нелерді үйрендік? Балалар, біз ғылым орталығында нені		

			зерттедік? — Ал,көркем әдебиет орталығында қандай ертегімен таныстық? — Есеп орталығында не жасадық? Сендерге оқу-іс әрекетсіз ұнады ма? Балаларды мадақтау,оқу-іс әрекетті аяқтау Қол ұстасып тұрайық Шеңберді біз құрайық, Көріскенше күн жақсы Сау- саламат болайық. Сау болыңыздар! Күтілетін нәтиже: Нені білуі керек: Тірі табиғат қоректенеді, тыныс алады, өсіп — өнеді қозғалады, сөйлейді, еңбек етеді. Нені игереді: Табиғат ерекшеліктерін есте сақтап, әңгімелеп айтуды Нені біледі: Табиғатты аялап, қорғауды біледі «Кім тез» ойыны көктем мен белгілерін орналастыру шарт. **Дене шынықтыру**		

			Шаңғымен сырғанау мақсаты: 1.Шаңғымен алма-кезек жүрудің әдіс-тәсілдерін үйрету. 2.Аяқты кезек көтере адымдап, бұрылу және сырғанай адымдауды қайталау; төзімділік қасиетін дамыту. 3.Шаңғы құрал-жабдықтарын күтіп ұстауды үйрету, ұқыптылыққа баулу. Сабақтағы барлық жүктемені дұрыс орындау. Тәртіпке тарту. Сабақтың әдісі: көрсету, үйрету, жаттығу, жекелеп, топпен. Өтетін орны:шаңғы жолы. Құрал-жабдықтар: секундомер, ысқырық, уақыт өлшеуіш және шаңғы. т. Дайындық бөлімі: Оқушыларды сапқа тұрғызу. Сәлемдесу. Кезекшінің баяндамасы. Оқушыларды түгендеу. Жаңа сабақты		

			түсіндіру.Тақырыптың мақсатымен таныстырып өту. Үйге берілген тапсырманы сұрау. Қауіпсіздік ережесін сақтау. Жүру бағытында орындалатын жаттығулар. Орындағы және қозғалыстағы жүріс. Қолды белге қойып, аяқтың ұшымен жүру. Қолды желкеге қойып, өкшемен жүру. Орында бұрылу жаттығуларын орындау. Жүгіру бағытында орындалатын жаттығулар. - бір қалыпты баяу жүгіру. - әр адымға секіре жүгіру. - оң, сол қапталмен жүгіру. - қолды алдыға созып, тізені алақанға тигізіп жүгіру. - алақанды артқа ұстап, өкшені артқа лақтыра жүгіру. Жалпы дамыту		

			жаттығулар: 1.Бастапқы қалып: Қол белде, басымызды оңға және солға айландыру. 2.Бастапқы қалып: Қолымызды иық үстіне қойып алдыға және артқа айландыру. 3. Бастапқы қалып:Сол қол белде, оң қол жоғары 1-2 сол жаққа иілу, 3-4 оң жаққа иілу. 4. Бастапқы қалып. Қол шынтақтан бүгіле, кеуде тұста 1-2 қолды артқа қарай керу, 3-4 солға бұрыла қолды түзете артқа керу. 1-2 қолды артқа керу, 3-4 оңға бұрыла, қолды түзете артқа керу. 5. Бастапқы қалып қолдды екі жаққа соза ұстап, алдыға иілу. 1-оң қолды сол аяқтың ұшына жеткізе тигізу. 2-сол аяқтың ұшына жеткізе тигізу. 6. Бастапқы қалып аяқ дене		
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				

Серуен	Картотека №14	Картотека №15	Картотека №1	Картотека №2	Картотека №3
Серуеннен оралу	Балалардың киімдерін шешуі, гигиеналық шараларды ұйымдастыру.				
Балалармен жеке жұмыс	Ляйсан мен кеңістікті бағдарлау жайлы түсінік беру	Марияммен Киіз үй жайлы әңгімелесу	Полинамен түстерді бекіту. «Лабиринт» ойыны	Ляйсанға тілдік жаттығу жасату	Ляйсанмен мақалды қайталау.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел-үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Үстел-үсті ойыны «Суреттегі жұмбақтар» Мақсаты: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту.	Дидактикалық ойын «Көпір» Мақсаты: сөздік қорын, логикалық ойлауын дамыту, байланыстырп сөйлем құрауға үйрету.	Бейнелеу іс-әрекеті «Жұлдыз» Мақсаты: түзу сызықтар арқылы жұлдыздың бейнесін жасап шығаруды үйрету, баланың шығармашылық қабілетін дамыту.	Дидактикалық ойын «Іздеу» Мақсаты: балалардың байланыстыра сөйлеуін, зейінін, байқағыштығын дамыту.	Қимылды ойын «Қадамдар. Кім тез жетеді?» Мақсаты: балалардың қимыл-қозғалысын дамыту, тіл байлығын, сөйлеу тілін жетілдіру.
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың тарауы. Ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Балалардың үйге қайтуы. Мектептегі ережелер туралы еске салу, кеңес беру.	Үйге қайту. Мектеп формасын қадағалау.	Балалардың үйге оралуы. Балалардың жетістігі туралы айту.	Үйге тарау. Әдептілік сөздерді үйрету

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы:Еркіндік ЖББМ

Балалардың жасы 5 жастан бастап

Жоспардың құрылу кезеңі 6-10наурыз 2023жыл

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**		**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды **Қабылдау**	Қайырлы таң!	Көңілді доп арқылы қарсы алу		Қайырлы күн! Жүрекшемен қарсы алу	
Ата-аналармен **Әңгімелесу**	Баланың эмоционалды көңіл- күйі жайлы әңгіме	Баланың басқа балалармен қарым-қатынасы жайлы әңгіме		Бала демалыс күнінде немен айналысатыны жайлы әңгіме	
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз **қимылды, үстел-үсті ойындары,** **бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)**	**Қимылды ойын** ***«Айдапсал»*** **Мақсаты:** балаларды допты дұрыс тебуге, топтасып, жұптасып ойнауға үйрету.	**Дидактикалық ойын** ***«Шынжыр»*** **Мақсаты:** сөздік қорын, фонетикалық есту қабілетін дамыту.		**Үстел-үсті ойыны** «Суреттегі жұмбақтар» Мақсаты: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту	
ҰІӘ дайындық	Педагогтың жетекшілігі	Педагогтың жетекшілігімен ойын:«Тіл		Педагогтың жетекшілігімен	

	мен ойын:«Ойлан тап?» Мақсаты: Әр әріпке байланысты жұмбақтарды шеше алады.	ұстарту жаттығуы» Мақсаты:Түрлі екпінде анық және дұрыс айта алады. Балалар әр-түрлі көңіл- күй эмоциясын білдіре алады.		ойын:«Буынды тап» Мақсаты: Ойлау қабілеттері дамыған, буынды таба алады.	
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**Сауат ашу негіздері** Геометриялық фигуралардың, көкөністер, жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртын контурдан шықпай бастырады, бояйды; Геометриялық фигураларды боя Сабақтың мақсаты 1.Білімділік: Фигураларды түріне, көлеміне қарай ажырата білуге үйрету. 2.Дамытушылық: Логикалық ойды дамыту, фигураларды құрастыра білу. 3.Тәрбиелік: Балалардың білімін, мұқияттылығын арттыру. Құрал-жабдықтар, көрнекілік құралдар: Фигуралар суреттері, дидактикалық ойындар.	**Көркем әдебиет** Көркем әдебиет Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. *** Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, қошқар, Қодық, құлан, Көжек, қоян; Бақа, шаян, Торғай, шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Саусақ санау ойыны		**Қазақ тілі** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға,әңгімелесуге,әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға,сұрақтарды дұрыс қоюға,оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. «Әшекей» бұйымдарды сипаттауды ұсыну. Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға үйрету; «Қуыршақ» ойыны. Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға үйрету;	

	Сөйлеуді дамыту Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыру. 1. Тәрбиелік- : Туған халқынын дәстүрлеріне деген мақтаныш сезімдерін тудыру. Елімнің салт дәстүрлерін құрметтеуге тәрбиелеу 2.Дамытушылық – салт-дәстүрлерге қызығушылықтарын ояту. Еліміздің салт-дәстүрі туралы білімдерін дамыту. Туған елдің салт-дәстүрлерімен таныстыру. Бесік жыры тұсау кесу, бесікке бөлеу дәстүрлері туралы түсінік беру Педагогикалық технологиялар / пед. Технологии: ойын технологиясы, деңсаулық технологиясы, ИКТ Ресурстармен қамтамасыз ету / Ресурсные обеспечение : киіз үй жабдықтары, тостаған, қоржын, торсық, домбыра,бесік,	Қуыр - қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. *** Сен тұр – қойына бар! Сен тұр – қозыңа бар! Сен тұр – жылқыңа бар! Сен тұр - сиырыңа бар! Сен тұр – түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, Үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар... Мына жерде қатық бар... Мына жерде қытық бар... Қытық, қытық! Нешеуміз Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балалы үйрек – анам, Ортан терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. «Мақта қыз бен мысық»		**Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау Мақсаты: Балалардың кеңістікте бағдарлау дағдысын дамыту. Заттардың орналасқан орнын ішінде, үстінде, астында, алдында, артында, жоғарыда, төменде, оң жақта, сол жақта т. б. Ұғымдар арқылы айта білуге үйрету. Танымдық қабілетін жетілдіру. Байқағыштыққа тәрбиелеу. Әдісі: түсіндіру, көрсету. Көрнекілігі: суреттер, әліппе дәптері. Ұйымдастыру. Шаттық шеңбері: - Балалар, біз дөңгелене тұрып, бір – біріміздің жүзімізді көреміз, бір – бірімізге жымиямыз, жылы лебіздер айтамыз, осылайша қуанышқа бөленеміз. Негізгі бөлім. 1) Сынып бөлмесіндегі заттарды атап, олардың орналасқан жерін бір -	

	суреттер. Ұйымдастырушылық кезеңі Мотивациялық қозғаушылық (Ғажайып сәт) -Балалар қараңдаршы, менің қолымда түрлі-түсті ленталар бар. Балалар бір-бірден лентаны қолдарына ұстап, жоғарыға көтереміз. -Түрлі-түсті ленталардан не құрастырылды? - Біз шаңырақты қайдан кездестіреміз? Шаңырақ –бейбітшілік, қорғаныс және бірліктің символы, жайлы үйдің символы. Балалар мен сіздерді киіз үйдің ішіне шақырамын, жайғасып отырыңдар 2.Негізгі бөлім Тосын сәт: Қонаққа әже келеді. Әже: — Сәлеметсіңдер ме балақандарым. Тәрбиеші: — Балаларым ,келіңдер мына бесіктің жанына отырыңдар. Мынау бесік деп	ертегісін сахналау. **Музыка** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету; **Сауат ашу негіздері** «Жеміс толы себет» Мақсаты: жемістің бірнеше түрі жайлы түсінігін жүйелендіру. Оларды өсіру тәсілдері туралы түсінігін кеңейту. Есте сақтау, зейін қою, ойлау қабілетін дамыту. Қарапайым зерттеу жұмыстарымен айналысу қабілетін қалыптастыру. ҰОҚ-ға дайындық жұмыстары: жемістердің иллюстрацияларымен танысу; «Не қайда өседі?», «Ғажайып қап» дидактикалық ойындары; «Жемістерден не дайындауға болады?» тақырыбында әңгімелесу; муляждарды зерттеу; сынап көру үдерісіне қатысу.		бірімен салыстыра отырып, ажырату. Мысалы: тақта сыныптың алдында, шкафтар артында, терезе сол жақта, есік оң жақта орналасқан. Ойын: «Көршіңді тап». 2) Ұғымдарды меңгерту үшін «Ол жерде не жатқанын тап» ойыны ойналады. Шарты: Заттың қасиетін сипаттайды. Осы шартты белгілер бойынша затты тауып, оның орналасқан орнын сипаттау керек. 3) Көрінісі аяқталмаған плакат пен суретші жұмысы ілінеді. Төменде күн, өзен, шырша, т. б. бейнеленген. 4) «Кімнің қайда тұрғанын тап» Әртүрлі заттар мен ойыншықтарды пайдалана отырып, қайсысының қайда орналасқанын анықтайды. Мысалы: түлкі қуыршақтың алдында, қуыршақ	

	аталады. Бесікті таза ағаштан жасайды. Мен сендерге Асылжан бөпені бесікке қалай бөлеу керек екенін Әжеміз көрсетсің .Сендер мұқият қарап отырыңдар. Бәрің де осы бесікте жатып,өскенсіңдер. Әже: Ең алдымен бесіктегі баланың бас жағына жұмсақ жүннен жасалған жастық саламыз. Ал мынау бөпенің үстіне жамылатын көрпесі. Мынау белбеуі,бала құлап қалмас үшін белінен және аяқ тұсынан осы белбеумен байлап қояды. «Алас-алас,пәледен алас, Иесі келеді,пәледен қаш! Алас-алас,пәледен алас Көзі жаманның көзінен алас Тілі жаманның тілінен алас, Отсыз омыртқасынан алас» -Балалар ,қараңдаршы бесіктің де,төсеніштің де ортасы ойылып алып	Құралдар мен материалдар:жемістер салынған себет – алма, алмұрт, алхоры, жемістердің муляждары, магнитті тақтада үлкен ағаштың суреті, түрлі магнит-жемістер. Сөздік жұмыс:жемістер, ағаш, алма, алмұрт Педагог жұмбақтың көмегімен ҰОҚ-ға қолайлы көңіл күй орнатады. Тақырыпқа сәйкес балалардың әлеуметтік тәжірибесі мен бұрын алған білімдерін нығайтады: «Қаптың ішінде не бар?» ойынын ойнауға шақырады. Оқу қызметінің мақсаттарын балаларға түсінікті тілмен түсіндіріп береді: Жеміс дегеніміз не екенін білу. Педагогтің қолында балаларға таныс жемістер салынған қорап		қоянның оң жағында т. с. с. 5) «Не өзгерді?» Үстелдің үстінде бірнеше зат жатыр. Балалар заттың қалай орналасқанын естеріне сақтап қалады. Содан кейін көздерін жұмады. Сол кезде бір - екі заттың орны ауыстырылады. Мысалы: мысық қоянның оң жағында тұрды, қазір сол жағында. 6) «Өз өрнегің туралы айтып бер» Әр балада өрнек салынған парақша бар. Оң жақтағы жоғары бұрышта – шеңбер, сол жақтағы жоғары бұрышта – шаршы, сол жақтағы төменгі бұрышта - доғал, ортада - үшбұрыш тұр. 7) «Суретшілер» ойыны. Шарты: заттардың кеңістікте орналасуын айқындайтын терминдерді бекіту. Әліппе дәптермен жұмыс. 1 - тапсырма. Сурет бойынша сұрақтар қойып, балалар жауабы	

	тасталған екен. Себебі сол жерде түбегі тұрады. Ал мынау шүмегі,осы шүмек арқылы баланың кіші дәреті түбекке құйылып, баланың денесі былғанбай таза болады. Тәрбиеші: — Балалар,айтыңдаршы мынау қандай заттар? — Мынау тарақ,айна. —Иә,бұл айна мен тарақты кішкентай бойжеткен қызымыз «әдемі болсын» деп , ал мынау не? — Иә,бұл пышақты бала шошымас үшін жастығының астына саламыз. —Асылжанды әкел,бесігіне салайық (Бесікке салуды көрсетеді) — Бөпеміздің ұйқысы тәтті болсын деп « Бесік жырын» айтайық: Әлди,әлди , ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама бөпем, жылама, Жілік шағып берейін — Бөпеміз ұйықтасын, бесікті тербетейін,ал сендер	бар. Ол балалардың бірін өзіне көмекші етіп алады. Көмекші кез келген суретті алып, оны педагогке көрсетеді және екеуі сол жеміс туралы айтып береді (циклдық алгоритмді пайдаланып). Мысалы, «бұл жемістің түсі сары, сопақ пішінді, кішігірім, қышқыл, оны кесіп шайға салады» (лимон); «бұл жемістің түсі қызыл, домалақ пішінді, кішігірім, дәмді, тәтті, одан повидло, компот қайнатады» (алма) және тағы басқа. Педагог балаларға: «Өздеріңде «сиқырлы «ағаштарым» бар» деп елестетіңдер», – дейді. Онда әртүрлі жемістер өседі. Балалардан бір-бірлеп тақтаға		тыңдалады. - Доптың қасында неше құс бар? - Орындықтың астында, қыздың алдында неше құс бар? - Ит қай жаққа жүгіріп барады? - Ұшақ қай жаққа ұшып барады? 2 - тапсырма. Сол жақтағы белгіні пайдаланып, ұлудың жолын сал. Оң жаққа мынадай бағдаршалар сал. - оңға қарай - төмен қарай - солға қарай - жоғары қарай Бір нүкте – бір торкөзге, екі нүкте – екі торкөзге жылжиды. 3 - тапсырма. Үстелге 2 - 3 фигура қойылады. Содан кейін олар бір - бірінің үстіне қойылады. Төмен, орта, жоғары сөздерін дұрыс түсінгенін тексеру. Бұл фигураларды бір - бірінің үстіне қойғанда қандай сурет шығады. **Қоршаған ортамен**	

	Асылжанға арнап тілектеріңді білдіріңдерші .Ол өскенде қандай болсын?(Балалар тілектерін білдіреді) Жеке жұмыс: Арсен біз қонаққа кімге бардық? Айя біз немен таныстық? Диар біз қайда мүсіндедік атты, кім көмектесті? 3.Қорытынды Бүгін қандай салт-дәстүрмен таныс болдық? — Бесіктің қандай жабдықтарын білесіңдер? Тәрбиеші: — Әже батаңыз қабыл болсын! Ауырмай аман-есен жүре беріңіз. ойын « Хан талапай» деп аталады. Ойынның шарты мынандай мына әдемі сандыққа әр түсті 5 асық саламын, бір бала шығып көзін жұмып сандықтан бір асық алады да, қандай түсті асық екенін айтады және	келіп, ұнаған жемісті таңдап алуды және оның атын айтып, ағашқа орналастыруды сұрайды. Өзекті мәселе: Жемістерді неліктен ағашқа ілдік? Оларды неге бақшадағы жүйекке орналастырмадық? Сергіту сәті «Дәмі арқылы тап» ойынын ұйымдастырады. «Қолымдағы не?» ойынын ұйымдастырады. Балаларға адамдардың түрлі жемістер өсіретінін хабарлайды. Себебі жемістердің құрамында дәрумендер өте көп. Бірақ оларды көп сақтай алмаймыз. Оларды бірден жеп қоймаса бұзылады. Жемістер бұзылып кетпес үшін		**танысу** Ағаштарға қамқорлық Мақсаты: Табиғаттағы тіршілік, көктемгі ағаштар туралы білімдерін кеңейту. Балалардың байланыстырып сөйлеуін, тілін сөздік қорын молайту. Табиғаттың әсемділігін, сұлулығын көре, сезе білуге тәрбиелеу. Шаттық шеңбері: Табиғат. Табиғат сен тіршілік тұнып тұрған Т: — Қандай тіршілік иелерін білеміз? Б: — Сен көлсің. Сен күнсің, сен бұлбұлсың, адамға сұлулықты шын ұқтырған, сен жерсің, сен гүлсің, сен анамсың, сен сусың, сен құссың, сен шөпсің, сен бұлақсы… Бәрі менің өмірім, Т: — бәрі бізді өмірге ынтықтырған. 1. Көктемнің ерекшелігін айту Әуен ойналады, (құстардың шуы)	

	сол түсті жерде жатқан конвертті тауып ішінен заттың суретін алып, атауын айтасыңдар. **Дене шынықтыру** Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. «Салауатты өмір салтын қалыптастыру» мақсатында ортаңғы топ тәрбиешілерінің ұйымдастыруымен екі топ арасында мерекелік сауықтыру іс-шарасын өткізгелі отырмыз. Балаларды салауатты өмір салтына баулу арқылы денсаулығын сақтау, нығайту, денешынықтырудың ролін көтеру. Адам ағзасына зиянды әрекеттерден арылу, аластау. Егеменді еліміздің ертеңгі денсаулығы мықты азаматтар мен азаматшаларды тәрбиелеу біздің міндетіміз. Міне, бүгін балабақшаның	оларды түрлі тәсілдермен сақтаймыз. Жемістерден түрлі- түрлі тағамдар жасаймыз. Балаларды суға бояу араластырып, жемістен шырын дайындайтынын көрсетуге шақырады. Үлестірмелі материалдардағы тапсырманы орындайды «Жеуге жарамды – жарамсыз» ойынын ұйымдастырады: жүргізуші белгілі бір көгөніс, жеміс, жидек немесе кез келген заттың атауын атап, қатысушыларға кезекпен доп лақтырады. Егер айтылған заттың тапсырмаға қатысы болса бала допты қағып алуы тиіс. Топпен бірге ойнауға болады (доптың орнына қол шапалақтайды, егер айтылған		Жұмбақ шешу Күн жылынса киінді, Суытса шешті киімді. (Ағаш) Д\О: «Әдемі гүлдер» М. Мақатаев ағамыз «Жапырақ жүрек жас қайың, жанымызды айыр бастайын» деп жырлап өткендей, ағаштарда жаны бар тіршілік иесі. Осы ағаштарды адамдар достық пен туысқандық сезім ретінде байланыстырған. Бүгінде биофизика ғылымдары дәлелдеді. Сондықтан мамандар бүкіл дүние бусанып, жасыл тіршілік оянатын көктем кезінде жиі - жиі орман тоғайға аралауға кеңес береді. сізді жұпар аңқыған иісінен - ақ емдейді. Ағаштарда адамдар сияқты көктемде күш қуатқа кенеледі. Ағаштан жағымды энергияны қалай сіңіріп алуға болады? Ең бастысы ағашты дұрыс таңдай білу	

	тәрбиешілері мен тәрбиеленушілерінің қатысуымен өткелі отырған «Денсаулығы сәбидің – қуанышы әр үйдің» атты мерекелік сауықтыру іс-шарасын бастауға рұқсат етіңіздер. І.Ұйымдастыру кезеңі Шыныққан шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спортты серік ете біл, Жақсы азамат боласың. Жеңімпаз болу оңай ма, Арман болған талайға? Болмасаң да ұқсап бақ, Жарысқа түсіп қалайда. «Эстафета» Шарты: Әр топ қатысушылары жалаушаны алып мәреге дейін жүгіріп барып өз орынына келіп өзінен кейінгі қатысушыға жалаушаны тапсыруы қажет, қай топ бірінші мәреге жетсе сол топ жеңімпаз. ІІ кезең: «Кеңгуру» Шарты: Балалардың алдына алжапқыш байлап, жеміс –	заттың берілген тапсырмаға қатысы болмаса қол шапалақтайды Күтілетін нәтиже: айтып береді: жемістің бірнеше түрінің атауын біледі; түсінеді: жемістерді өсіру жолдарын біледі; қолданады: анализаторлардың көмегімен жемістерді зерттеуді біледі; алған білімін ойын барысында пайдалана алады.«Үйшіктер» ойыны Дыбыстарды ажырату және. дыбыстау дағдысын дамыту. **Сөйлеуді дамыту** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыру. 1. Тәрбиелік- : Туған халқынын дәстүрлеріне деген мақтаныш сезімдерін тудыру. Елімнің салт дәстүрлерін құрметтеуге тәрбиелеу 2.Дамытушылық – салт-дәстүрлерге		керек. Жеке алшақ тұрған ағаштардың энергиясы күшті болатыны анықталған. Қисық өскен бұтағы майысқан, солған, қураған ағашқа жолай көрмеңіз. Оқтай түзу сау ағашты таңдаңыз жөн. Дидактикалық ойын: «Сен білесің бе?» 1 бала: Үйеңкінің биоалаңы өте күшті, сондықтан кез - келген адам үйеңкіні батыл құшақтай алады. Қарағайды үй салғанда құрлыс заттары ретінде қолданамыз. Әр түрлі жиһаздар жасайды, отын қылып жағады. Табиғатқа көрік береміз. 2 бала: Қайың жұрттың бәріне көмектесе бермейді, өзін еркелететін жақсы көретін жандарға көмектеседі. Ақ қайың ақ ару ежелден нәзік жандылардың символы. Әйелдерге көп көмектеседі. Қайың шырынын ішу	

	жидектерді жинап өздеріне тиесілі себетке жинауы тиіс, қай топ көп жинаса,сол топ жеңімпаз. ІІІ кезең: «Пингвин» Шарты: Допты аяқ арасына қысып алып, жерге құлатпай пингвиндер жүрісімен жүріп, мәреге жетуі тиіс, қай топ бірінші келсе сол топ жеңімпаз. **Музыка** . Қазақтың ұлттық аспабы «Домбыра» әнін үйренейік. Сөзін жазған Жаньярова Г. 1. Біз кішкене бөбектерміз Асыр салып ойнаймыз Домбыраны қолға алып Ән саламыз билейміз Қ-сы: Домбыра, домбыра Екі ішекті домбыра Домбыра, домбыра Кәне, кәне сыңғырла. 2. Қандай әсем домбырамыз Мақтан тұтып жүрейік Киелі аспап екенін біз Бәрімізде білейік. Балаларға ән не туралы айтылғанын сұрау және	қызығушылықтарын ояту. Еліміздің салт-дәстүрі туралы білімдерін дамыту. Туған елдің салт-дәстүрлерімен таныстыру. Бесік жыры тұсау кесу, бесікке бөлеу дәстүрлері туралы түсінік беру Педагогикалық технологиялар / пед. Технологии: ойын технологиясы, деңсаулық технологиясы, ИКТ Ресурстармен қамтамасыз ету / Ресурсные обеспечение : киіз үй жабдықтары, тостаған, қоржын, торсық, домбыра,бесік, суреттер. Ұйымдастырушылық кезеңі Мотивациялық қозғаушылық (Ғажайып сәт) -Балалар қараңдаршы, менің қолымда түрлі-түсті ленталар бар. Балалар бір-бірден лентаны қолдарына ұстап, жоғарыға көтереміз. -Түрлі-түсті ленталардан		денсаулыққа өте пайдалы саналады. 3 бала: Көктерек – адам бойынан жаман энергияны жұлып алуда таптырмайтын ең күшті ағаш саналады. Ол үшін ағашқа арқаңызды тіреп, 15 минуттай тұрғаныңыз дұрыс. 4 бала: Шетен ағашы әлсіз саналғаны мен ол адамға едәуір көмектеседі. Халық арасында қылтанақты, тікенді ағаш адам денсаулығына көмектеседі деген сенім бар. 5 бала: Емен мен қайың қан қысымын төмендетеді. Сондықтан (гипертониямен) ауыратын адамдар осы ағашқа жақын жүргені жөн екен. Тақпақтар: Бақшамызда көп ағаш Өскен жақсы аралар Ең әдемі меніңше	

	түсіндіру, тақтадағы домбыра аспабы жарда және төрде ілініп тұрғанын көрсетіп түсіндіру. Балаларға бір жолдан үйрету. Балалар әнмен танысып бір жолдан қайталап үйренеді. Музыкалық дидактикалық ойын: МУЗЫКАЛЫҚ ҮЙШІКМақсаты:Аспаптардың тембрін ажырата білу. Ойын шарты:Педагог жабылғыштың артында тұрып музыкалық аспапта ойнайды.Аспап үнін таныған бала аспаптардың суреті бар карточканың сәйкесін алып, үйдің бір бос әйнегін жабады. Осылайша барлық терезелер толық жабылуы керек. Қорытынды сұрақтар қойып, оқу қызметіне белсене араласқан баланы мадақтау. Күтілетін нәтиже:	не құрастырылды? - Біз шаңырақты қайдан кездестіреміз? Шаңырақ –бейбітшілік, қорғаныс және бірліктің символы, жайлы үйдің символы. Балалар мен сіздерді киіз үйдің ішіне шақырамын, жайғасып отырыңдар 2.Негізгі бөлім Тосын сәт: Қонаққа әже келеді. Әже: — Сәлеметсіңдер ме балақандарым. Тәрбиеші: — Балаларым ,келіңдер мына бесіктің жанына отырыңдар. Мынау бесік деп аталады. Бесікті таза ағаштан жасайды. Мен сендерге Асылжан бөпені бесікке қалай бөлеу керек екенін Әжеміз көрсетсің .Сендер мұқият қарап отырыңдар. Бәрің де осы бесікте жатып,өскенсіңдер. Әже: Ең алдымен бесіктегі баланың бас жағына жұмсақ жүннен жасалған жастық саламыз. Ал мынау бөпенің үстіне		Құс ұясы бар ағаш Аппақ қайың қарағай Қосылыпты табысып Сұлу тереке, жасыл желек Құшақтасып қабысып Қарағайым, жұпар майың Жібек жолмен аңқиды. Егістікті көлемді Қоршай ектік еменді Ескен желден егінді. Қорғап тұрар ол енді. Гүлназ: Көше бойы аралас Қаптап өскен қара ағаш Жемісі жоқ болса да Саясы көп дара ағаш. Гүлзар бақта мекені Көрген кезде жөкені Елтіп жұпар иісіне Ара қаптап кетеді. Т: Иә балалар біздің болжамдарымыз, мақал - мәтелдеріміз осыны дәлелдегендей. Балалар табиғат, ағашқа байланысты мәтелдерді кім біледі? Дидактикалық ойын: «Кім көп біледі?»	

	Біледі: музыкалық аспаптарды ажыратады. Игереді үрмелі, ұрмалы, ішекті деген мағыналарды игерді. Меңгереді Ойынның ойналу барысын меңгерді. «Ай дидарлы анашым» әнін қайталау.	жамылатын көрпесі. Мынау белбеуі,бала құлап қалмас үшін белінен және аяқ тұсынан осы белбеумен байлап қояды. «Алас-алас,пәледен алас, Иесі келеді,пәледен қаш! Алас-алас,пәледен алас Көзі жаманның көзінен алас Тілі жаманның тілінен алас, Отсыз омыртқасынан алас» -Балалар ,қараңдаршы бесіктің де,төсеніштің де ортасы ойылып алып тасталған екен. Себебі сол жерде түбегі тұрады. Ал мынау шүмегі,осы шүмек арқылы баланың кіші дәреті түбекке құйылып, баланың денесі былғанбай таза болады. Тәрбиеші: — Балалар,айтыңдаршы мынау қандай заттар? — Мынау тарақ,айна. —Иә,бұл айна мен тарақты кішкентай бойжеткен қызымыз «әдемі болсын» деп , ал		Бір тал кессең – он тал ек. Адам көркі шүберек. Ағаш көркі жапырақ. Доссыз адам – жапырақсыз ағашпен тең. Ағашы аласа болса да Алмасы тамаша Мәуелі ағаш майысқақ Болжамдар: Қайыңнан аққан шырын көп болса, жаз жаңбырлы болады. Сергіту сәті: Ағаштар міне Мұныңда үні ш, ш, ш Кейде жұмсақ, кейде шу, шу 2 Кейде дауыл гу де гу Д\О: «Қай ағаштың жапырағы?» Балалар ағаш өсіру үшін не қажет екен? Ағаш Су топырақ күн Слайд: Ағаштан істелген	

		мынау не? — Иә,бұл пышақты бала шошымас үшін жастығының астына саламыз. —Асылжанды әкел,бесігіне салайық (Бесікке салуды көрсетеді) — Бөпеміздің ұйқысы тәтті болсын деп « Бесік жырын» айтайық: Әлди,әлди , ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама бөпем, жылама, Жілік шағып берейін — Бөпеміз ұйықтасын, бесікті тербетейін,ал сендер Асылжанға арнап тілектеріңді білдіріңдерші .Ол өскенде қандай болсын?(Балалар тілектерін білдіреді.		заттардың пайдасы ұшаң теңіз екен. Кәне балалар соны тамашалайық. Д\О: «Табиғат кереметтері» Табиғат бөліктері салынған үлестірмелі суреттерді таңдап алып солардың атынан сөйлеп, не істей алатынын айту. (Күн, бұлт, жұлдыз, құс.) Хор: Тентек бала болмаймыз Табиғатты қорғаймыз. Қ/О: «Ағаштар» Ойынның шарты: Балар бір - бір ағаштың атын иемденеді. Мен орманға барып ағаштардың бірнеше түрін көрдім, қайың жоқ шырша бар… Көрініс: Ыбырай Алтынсарин атамыздың «Алма ағаштары» әңгімесінен көрініс тамашалаңыздар. (Балалар көрініс қояды.) Тәрбиеші: Қысқасы ағаштар бізді қоршаған аяналамыз сияқты ғарыштан үздіксіз энергия аулайды. Оны бойына	

				сіңіреді. Өзінде сақтайды. Оңашада сөйлескенде биоэнергетикалық алмасулар жүреді. Бұл кезде ағаш тек ғарыш пен адам арасында қызмет атқарады. Ал енді осы алма ағаштың жемісі мына алмаларды балалар сендерге сыйға береміз. Тосын сый: Алма. Сабақ аяқталды сау болыңыздар! **Дене шынықтыру** Дұрыс тамақтану Дұрыс тамақтану. Дәрумендер. (Азық-түліктер) Білім беру саласы: Коммуникация Бөлімдері: Қазақ тілі Мақсаты: Тағамдармен таныстыра отырып, сөздік қорларын байыту, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. Міндеттері: Заттың сынын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну және ауызекі тілде қолдануды дағдыландыру. Білімділік: Пайдалы азық - түліктер мен	

				дәрумендер және салауатты тамақтанудың маңызы туралы білімдерін бекіту. Дамытушылық: Есте сақтау, ойлау қабілеттерін арттыру, зейіндерін дамыту. Тәрбиелік: «Денсаулық- зор байлық», «Дені саудың- жаны сау» деген қағиданы балалар бойына сіңіруге үйрету. Билингвалды компонент: дәрумендер – витамины, денсаулық – здоровье, азық-түлік – продукты, Амандасу. Шаттық шеңбер. Танысу. Допты бір-біріне беріп сұрайды: - Сенің атың кім? - Менің атым Катя. - Сен неше жастасың? Мен бес жастамын. Жаңа сөздермен таныстыру. Суретпен жұмыс. - Мынау не? - Ал енді қазақша айтайық. - Азық түлік. - Шұжық, май, қаймақ, ет, ірімшік, бауырсақ, су. Енді Катямен дүкенге барайық. Жолда кішкене	

				бойымызды сергітіп алайық. Сергіту сәті. Би билегім келеді, Бірақ қалай бастайын, Бір анда, бір мұнда, Өзіңді– өзің айнала. Шапалақта хоп, хоп. - Көмектесеміз. Қуыршақ отырып балалармен бірге сөздерді қайталайды - Продукты. Балалар 4 – 5 рет хормен қазақша қайталап отырады, 3 – 4 бала жеке айтады. Шұжық, май, қаймақ, ет, ірімшік, бауырсақ, су. Сергіту сәтін қайталап, кимыл жасайды. Би билегім келеді, Бірақ қалай бастайын, Бір анда, бір мұнда, Өзіңді– өзің айнала. Бас аяқты топ, топ. Бір анда, бір мұнда, Өзіңді – өзің айнала. Балалар Катямен «Азық – түлік» дүкенге барады: Сұхбат . Д/о «Дүкен» - Сәлеметсіз бе! - Сізге не керек? - Маған май керек. - Алыңыз, тағы да не керек? - Рахмет, сау	

				болыңыз. Катя балаларға алғысын айтып әжеге қонаққа шақырады. Сөйлем құрастыру. Д/О «Не артық?» Әже қандай тағамдар дастарқанда бар екенін сұрайды. - Мынау не? - Бір сөзбен қалай айтамыз? - Салма дәмді ма? - Кәмпит дәмді ма? - Тағыда айтайық не бар дастарқанда? - Ал енді не жоқ? Әжемен бірге дыбыстық жаттығу қайталау. - Шік – шік – ірімшік, - Жық – жық – шұжық - Сақ – сақ – сақ – бауырсақ, - Май – май - сары май. Қоштасып әжемен балабақшаға бару. Шапалақта хоп, хоп. Бас аяқты топ, топ. Бір анда, бір мұнда, Өзіңді – өзің айнала. Балалар кезекпен дүкенге келіп азықты сатып алады. - Сәлеметсіз бе! - Маған май керек. - Рахмет, сау болыңыз. Әжемен амандасады. Әже дастарқанға шақырады. Балалар жауап береді: - Мынау май. - Мынау азық	

				– түліктер. - Салма дәмді. - Кәмпит дәмді. - Салма, кәмпит, тоқаш балмұздақ бар. - Балмұздақ, тоқаш жоқ. Балалар бірге хормен қайталайды. - Шік – шік – ірімшік, - Жық – жық – шұжық - Сақ – сақ – сақ – бауырсақ, - Май – май - сары май. Рефлексивті- түзеуші - Балалар біз бүгін қайда бардық, н Балалар біз бүгін қайда бардық, не істедік, мен мұтып қалдым? - Енді балалар азық - түліктерді білдіретін сөздерді сандыққа салайық - Жарайсындар , Сау болыңдар .	
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Серуен	Картотека №4	Картотека №7	Картотека №5	Картотека №6	
Серуеннен оралу	Балалардың киімдерін шешуі, гигиеналық шараларды ұйымдастыру.				
Балалармен жеке жұмыс	Наргизамен әшекей заттарды сын есімдік тұрғыда сипаттауды	Көзайыммен Қуыршақ туралы әңгімелесу.		Шығармашылық жұмыс кезінде қауіпсіздік ережесін сақтауды	

	жетілдіру.			Исматпен орындау.	
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел-үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Үстел-үсті ойыны «Жоғалған зат» Мақсаты: баланың байқағыштығын дамыту, сақтыққа, ептікке баулу.	Дидактикалық ойын «Қайтала» Мақсаты: ойын арқылы балаларға қазақ тілін үйрету, есте сақтау қабілеттерін дамыту.	Қимылды ойын «Доп» Мақсаты: балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу.	Дидактикалық ойын «Қоянға көмектес» Мақсаты: заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үйрету.	
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың тарауы. Ата-аналармен жеке әңгімелесу	Балалардың үйге қайтуы. Мектептегі ережелер туралы еске салу	Үйге қайту. Мектеп формасын қадағалау.	Балалардың үйге оралуы. Балалардың жетістігі туралы айту.	

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы:Еркіндік ЖББМ

Балалардың жасы 5 жастан бастап

Жоспардың құрылу кезеңі 13-17 наурыз 2023жыл

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Қайырлы таң!	Көңілді доп арқылы қарсы алу	Смайлик арқылы қарсы алу	Көңілді әуенмен қарсы алу	Жүрекшемен қарсы алу
Ата-аналармен Әңгімелесу	Баланың эмоционалды көңіл- күйі жайлы әңгіме	Баланың басқа балалармен қарым-қатынасы жайлы Әңгіме	Үстел үстінде қалай отыратыны жайлы әңгіме	Баланың киім киіп үйренуі туралы әңгіме	Бала демалыс күнінде немен айналысатыны жайлы әңгіме
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды, үстел-	Қимылды ойын «Теңбіл доп» Мақсаты: аяқ-қол бұлшық еттерін дамыту,	Дид ойын «Пішінді тап» Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы	Бейнелеу іс-әрекеті «Вагонның дөңгелектері» Мақсаты: дөңгелек, шеңбер	Үстел-үсті ойыны «Гараждар» Мақсаты: ойлау	Дид ойын «Бұл кім?» Мақсаты: отбасы мүшелерін, сыныптағы

үсті ойындары, **бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау)**	қимыл- қозғалыстарын жетілдіру, балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету.	білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.	ұғымдарымен танысу, сурет салуға баулу.	қабілеттерін дамыту, жағымды көңіл-күйлерін қамтамасыз ету.	немесе топтағы достарын, мұғалімдерін тану, баланың ортамен қарым-қатынас орнатуға дағдыландыру.
ҰІӘ дайындық	Кітап бұрышын аралау.	«Көңілді пішіндер» алаңында болу	«Луллия» шеңберінде ойнау	Кітап бұрышында болу	«Аквариумды» бақылау
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**Сауат ашу негіздері** Штрихтау Мақсаты: Балаларға қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, берілген сызбалар арқылы бейнелерді қосуға жаттықтыру, жұмысты аяғына дейін жеткізуге талаптандыру, белсенділікке, ұқыптылыққа, төзімділікке тәрбиелеу. Сызықтар Мақсаты: Қолдарын үзбей тура, көлбеу, қисық сызықтарды сызуға үйрету. Геометриялық фигураларды бейнелеу арқылы танымдық белсенділігін арттыру. Тазалыққа, ептілікке тәрбиелеу. Нүкте Мақсаты:	**Көркем әдебиет** Жұмбақ шешу Мақсаты:Балаларға жұмбақ туралы білім беру. Шығармашылық халық ауыз әдебиетімен таныстыру. Ой - өрісін дамыту. Тіл байлығын жетілдіру. Оқу іс - әрекетіне деген қызығушылығын арттыру. Сөздік қорын байытып, сөйлемнің дұрыс грамматикалық қатарын құру. Әдіс - тәсілдері:түсіндіру, қимыл - жаттығуларды көрсету, әңгімелеу, сұрақ - жауап, ой қозғау, ойын. Билингвалды сыңары: жұмбақ - загадка, ертегі - сказка Мотиациялық қозғаушы.	**Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау. «Оң жақта - сол жақта, астында - үстінде, арасында» Мақсаты: Балаларды кеңістік қатынастарымен оң – сол, үстінде, астында, арасында ұғымдарымен таныстыру. Заттардың өзара орналасуын, орынын ажырата білуге үйрету. Билингвальдық компоненті: Оң жақ - справа, сол жақ - слева. І кезең - мотивациялық қозғаушы Тапсырмаларды орындау. 3 рет аяқпен тарсылдату. 2 рет оңға, 2 рет солға	**Қазақ тілі** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға,баулу. Ұшақтар Сабақтың мақсаты: Білімділік: Оқушылардың танымдылық деңгейлерін кенейту, ұшақ, әуежай туралы білімдерін толықтыру. Дамытушылық: ауызекі сөйлеу әрекеттерін дамыту, құрмалас сөйлем құрастыру, талдай білуге жаттықтыру. Тәрбиелік: мәдениетті сөйлей білуге, Отанымыздың дамуына өз үлесін қосу, болашақта қандай маман иесі болатындығын түсіне білуге баулу. Сабақтың барысы: І. Ұйымдастыру кезеңі.	**Көркем әдебиет** Шешендік сөз өнерге баулу,санамақ,жаңылтпаш айту,жұмбақ шешу,айтыс өнеріне баулу. «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісін мазмұндау. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу. Санамақтар Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті,

	Тапсырмалардағы нүктелерді қосу арқылы балалардың қолдарын жазуға жаттықтыру,кеңістікті бағдарлауды дамыту, өз жұмысын бағалауға үйрету, шыдамдылыққа баулу. Бастырып үйренеміз Мақсаты: Суреттегі бейнелерді қолдарын үзбей бастыруға үйрету, бастаған істі аяқтай білуге қалыптастыру, түстерді айырып, щығармашылық қабілеттерін шыңдауға баулу. Бояуға үйретеміз Мақсаты: Сандарды санау арқылы түстерді ажыратып, суреттерді бояуға үйрету. Ойлау қабілеттерін арттырып, эстетикалық талғамын қалыптастыру. Шыдамдылыққа , әсемділікке тәрбиелеу. **Сөйлеуді дамыту** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыру жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау»	- Бүгінгі оқу іс - әрекетімізді мейіріммен, қуанышпен бастайық. Шаттық шеңбер. Күннің көзі ашылды. Көкке шуақ шашылды Құтты қонақ келіпті Төрімізге еніпті Амандасу үлкенге Тәрбиенің басы ғой Ал, кәнекей бәріміз Сәлем дейік үлкенге Сәлеметсіздер ме, Құрметті қонақтар 2 командаға бөліну Ұлдар командасы. Қыздар командасы. Ал, енді балалар біз оқу іс - әрекетімізді бастамас бұрын қазір қай мезгіл екенін айтып өтейік. Бір жылда қанша мезгіл бар? Соның қазір қай мезгілі? Қыс қанша айдан тұрады? Біз қыс мезгілінде қандай мерекелерді атап өттік? 4 мезгіл бар Қыс Желтоқсан, қаңтар, ақпан.	қадам басу. Алақанмен 3 рет жоғары, 1 рет төмен шапалақтау. II кезең - ұйымдастырушылық ізденушілік Ертеде – Айша, Әлия және Әнел деген үш қыз өмір сүріпті. Айша – ең ұзыны, Әлия - оң жақта тұр, Әнел сол жақта тұр. Қыздардың қайсысының бойы қысқа? Ең ұзын қыздың аты кім? Айшадан қысқа қыздың аты кім? - Әр қыздың қай үйде тұратынын ойлап табындар, қарындашпен көрсетіңдер. - Биік үй қай жақта? Одан аласа үй қай жақта? Ең аласа үй қай жерде? Бір күні Айша, Әлия және Әнел орманға барады. Өзенге жақындап келіп, олар	Кезекшімен сұхбат II. Үй жұмысын тексеру III. Сабақтың мақсатын, барысын түсіндіру. Жаңа сабақ. «Сөйлеу мәдениеті өспейінше, жоғары ақыл мәдениетіне жетуге болмайды.» Б. М. Теплов 1 - тапсырма. Б. М. Тепловтың сөйлеу мәдениеті туралы ойын қалай түсінесің? Адам өзінің сөйлеу мәдениетін анықтама бюросында көрсете ала ма? 2 - тапсырма. Диалогты оқып, түсінуге тырысыңдар. - Кешіріңіз, Алматыға дейін ұшақ неше сағат ұшады? - Ұшақ Алматыға дейін 1 сағат 20 минут ұшады. - Ұшақ жолда қонады ма? - Ұшақ жолда қонбайды. - Ұшаққа бір билет бар ма? - Сізге қай күнге керек? - Маған ақпанның он бесіне, кешкі уақытқа керек.	Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. *** Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, қошқар, Қодық, құлан, Көжек, қоян; Бақа, шаян, Торғай, шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Саусақ санау ойыны Қуыр - қуыр қуырмаш,

	дәстүрлерінің мәнін түсіндіру. Қазақтың салт - дәстүрімен таныстыру. Балалардың сөздік қорын, есте сақтау, танымдық қабілеттерін дамыту. Өз ойларын толық айтып жеткізуге жаттықтыру. Үлкендерді құрметтеуге, сыйлауға тәрбиелеу. Көрнекілік: Отбасы мүшелерінің суреттері, екі - үш түсті тұсау кесер жібі, қайшы, асықтар, ақ мата, суреттер, заттар, фотосуреттер Тұсау тойына қатысушылар: Ұлттық киімдегі балалар, тұсау кесілетін бала, тұсау кесуші әже, тойға шақырылғандар. Сөздік: Отбасы, тұсау кесу, той, салт - дәстүр. Сабақтың барысы: І. Сәлемдесу. Хош келіпсіз біздерге Сәлем бердік сіздерге. Тәрбиеші: - Балалар, біз	16 - желтоқсан, Жаңа Жыл Ал енді, балалар төрт мезгілге байланысты тақпақ айтайық. Қандай қызық қыс деген? Бәрін шебер істеген Бақша - бауды, тауды да, Бояған ақ түспенен. Ал, енді балалар біз жаңа оқу іс - әрекетіне көшейік. Бүгінгі оқу іс - әрекеті «Жұмбақтар әлемі». Енді балалар жұмбақтар әлеміне барайық. Мына жерде не көріп тұрсыңдар? Балалар сендер жұмбақтарды шешкенді жақсы көресіңдер ме? Жұмбақтар әр түрлі болады екен. Олармен жақынырақ танысу үшін мен сендерді жұмбақтар көрмесіне шақырамын. Жыл мезгіліне байланысты жұмбақтарды көріп тұрмыз. Иә - Жұмбақ халық ауыз	мынаны көреді: өзен жағасына да екі ағаш өсіп тұр екен, оның аласасы - шырша да, одан биігі – ұшы әрең көрінетін қарағай. - Шырша қай жерде орналасқан? Қарағай ше? - Орманда қыздардың нені кездестіргенін жұмбақты шешу арқылы табыңдар. Жұмбақтар: Үсті толы ине, Бірақ та іс тігіп Қадамайды түйме. Бұтақтарға секіріп, Әр жерден қылт етеді Кейде жаңғақ кеміріп, Жоғары өрлеп кетеді. Қорыққанда жел аяқ, Отырғанда томардай - ақ Сергіту жаттығуы. Ал, балалар тұрайық. Үлкен шеңбер құрайық, Алақанды соғайық. Оң жақтағы балаға, Шапалақты соғайық. Сол жақтағы балаға, Шапалақты соғайық. Жоғары төмен қарайық,	- Ақпанның он бесінде Қарағандыдан Алматыға 9Y 723 рейсі ұшады. Осы ұшаққа билет бар. Аласыз ба? - Алматының ауа райы туралы қайдан білуге болады? - Ұшақ қонуға бет алғанда стюардесса хабарлайды. - Ұшаққа өзіммен бірге неше кг жүк ала аламын? - Өзіңізбен бірге 10 кг жүк ала аласыз. Қалған жүгіңізді Алматының жол жүгі бөлімінен аласыз. - Менің бірінші рет ұшаққа отыруым еді. Егер ұшақта жүрегім айныса, гигиеналық пакет керек болса, не істеуіме болады? - Егер ұшақта жүрегіңіз айныса, стюардессаны шақыруға болады. Ол сізге минералды су мен гигиеналық пакет береді. - Ұшақтың билеті неше теңге тұрады? - Ұшақтың билеті 15000 теңге тұрады. - Ұшаққа отырғызу сағат нешеде басталады?	Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **Қазақ тілі** Өз бетінше қарым-қатынас жасау Ұшақтар Мақсаты: Білімділік Оқушылардың танымдылық деңгейлерін кенейту, ұшақ, әуежай туралы білімдерін толықтыру. Дамытушылық: ауызекі сөйлеу әрекеттерін дамыту, құрмалас сөйлем құрастыру, талдай білуге жаттықтыру. Тәрбиелік: мәдениетті сөйлей білуге, Отанымыздың дамуына

	қазір «Өзіңді таны» деген ойынды ойнаймыз. Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту. Отбасы мүшелерін атау. Өз ойын толық айтып жеткізуге тәрбиелеу. Тәрбиеші: - Балалар, бұл фото суретте кім? Кім өзінде таныды? Суретте сендер қайдасыңдар? Суретте кім бар? Бір сөзбен қалай айтамыз? (Балалардың жауаптары) - Менің отбасымда төрт адам бар. Әкем, шешем, ағам және мен. - Менің отбасымда үш адам бар. Әкем, шешем, мен. - Балалар, қандай мерекелерді білесіңдер? - Жаңа жыл, 8 наурыз..... - 8 наурыз, кімнің мерекесі? - Әжелердің, аналардың, қыздардың мерекесі. - Мерекені қандай көңілмен қарсы аламыз? - Қуанышты, жақсы - Қазақ халқы өз салт - дәстүрлерімен бай. Біз	әдебиетінің бір түрі. Әр жұмбақта заттың аты аталмайды, оны шешу үшін ойланып, не туралы жасырылғандығын табу керек. Жұмбақтың шешуін оңай жолмен табу үшін ұқсайтын затпен салыстырады немесе ерекше сөзбен айтылады. Балалар үстел үстіндегі жұмбақ көрмесіне назар аударып, қызыға қарайды. 1 - айналым Ойын Ал енді, балалар бізге жұмбақ түсінікті болса, төрт мезгілге байланысты бір - бірімізге жұмбақ жасырайық. Бір - біріңе төрт мезгіл туралы айтып өттіңдер. Сол төрт мезгіл туралы қандай жұмбақ білеміз? Жұмбақ Қыздар командасы. Аяна Суда мұз бар, Жерде қар бар Боран боп соғады Бұл қай кезде болады? (Қыс)	Орнымызды табайық. Дәптермен жұмыс 1. Тор көзді салып бояу. 2. Тор көздің оң жағындағысын - Сол жағын бояу. **Сауат ашу негіздері** Қолды жазуға дайындауға берілген тапсырмаларды қызығушылықпен орындайды; Мақсаты: сурет бойынша әңгіме құрастыру арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету; сурет бойынша ойын тиянақты жеткізе білуге баулу. Балаға өз ойын жүйелі түрде айта білуге үйрету арқылы зейінін дамыту. Балабақшада достарымен, үлкендермен қарым - қатынаста кішіпейіл болуға тәрбиелеу. Жазуға қолдарын жаттықтыру. Әдіс - тәсілдер: сұрақ - жауап, түсіндіру, ароматерапия. Сөздік жұмысы:	- Ұшаққа отырғызу сағат бесте басталады. - Билетті қай кассадан ала аламын? - Билетті екінші кассадан ала аласыз. - Берген мәліметіңізге көп рақмет. 3 - тапсырма. Кестеге қарап, рейстер туралы әңгімелеңдер **Математика негіздері** Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үй «Менің бөлмем. Қағаз бетінде бағдарлаймын» Мақсаты:Қағаз бетінде бағдарлау, карточкалардағы геометриялық фигуралардың орналасуын сипаттау. Күтілетін нәтижелер Барлық тәрбиеленушілер: сол жақ, оң жақ, үстінде, астында, алдында (алды), артында,(арты), жақын, арасында, қасында деген	өз үлесін қосу, болашақта қандай маман иесі болатындығын түсіне білуге баулу. Сабақтың барысы: I. Ұйымдастыру кезеңі. Кезекшімен сұхбат II. Үй жұмысын тексеру III. Сабақтың мақсатын, барысын түсіндіру. Жаңа сабақ. «Сөйлеу мәдениеті өспейінше, жоғары ақыл мәдениетіне жетуге болмайды.» Б. М. Теплов 1 - тапсырма. Б. М. Тепловтың сөйлеу мәдениеті туралы ойын қалай түсінесің? Адам өзінің сөйлеу мәдениетін анықтама бюросында көрсете ала ма?

	қандай салт - дәстүрімен таныстық? II. Тәрбиеші балалардың назарын тақтадағы суреттерге аударады. (40 - шығару», «Бесікке салу», «Тұсау кесу» - Бұл қандай салт - дәстүр? - «40 - наң шығару», «Бесікке салу» Дидактикалық ойын: « Заттарды дұрыс орналастыр» Балалар екі топқа бөлінеді. 1-топ – «40 - шығару» салт - дәстүріне қажетті заттарды алады, суреттің қасына қояды. 2- топ –«Бесікке салу». Тәрбиеші: - «Бесікке салу» дәстүрін өткізу үшін қандай заттар керек? Балалар: - бесік, май шам, пышақ, жастық, көрпе.... Тәрбиеші: - «40 - шығару»дәстүрін өткізу	Қыс ерекшелігін сұрау. Қыста қандай ойындар ойнайсыңдар? Қыста күн суытады. Балалар қардан аққала жасап ойнайды. Алина Күн ұзарып қар еріп, Су сайларға толады, Бұл қай кезде болады? (Көктем) Ертегі туралы айту Көктем ерекшелігін сұрау. Көктемде қандай мерекелерді атап өтеміз? Көктемде күн жылынады, Аналар мерекесін атап өтеміз. Ұлдар командасы Асылбек Күн ысып, Жеміс - жидек пісіп, Ел пішенін орады, Бұл қай кезде болады? (Жаз) Жаз ерекшелігін сұрау. Жазда күн қандай болады?	байтағым, баулып. Оқу іс - әрекетінің көрнекіліктері: суреттер, слайдтар. Билингвалды компонент: Балабақша - Садик Қолданылған әдебиеттер: Сауат ашу және жазу (әдістемелік құрал) 30 бе Мотивациялық қозғаушы I. Ұйымдастыру кезеңі. 1. Балалар шаттық шеңберіне дөңгелене тұрады. Жоғарыда шаңырақ ілінген. Балалар қолдарына түрлі түсті таспаларды (ленталарды) алып, өз балабақшасына деген ізгі тілектерін айтады. 2. “Кім болам?” дидактикалық ойыны. Ойын шарты: балалардың ішінен «тілші» сайланады. Тілші болып сайланған бала басқа балаларға «Болашақта кім боласын?» деген сұрақты қойып, олардан	сөздерді пайдалана отырып, кеңістікте фигуралар мен заттардың орналасуын сипаттайды. Көптеген тәрбиеленушілер: орналасуы бойынша көрсетілген заттар мен фигураларды табады. Кейбір тәрбиеленушілер:өз бетінше ойыншықтардың (мысалы мәшинелердің) қозғалыс бағдарларын түсіндіреді және педагогтің тапсырмасы бойынша оларды өзгертеді және сипаттайды. Басталуы 0–5 минут Педагог бағыттар мен көрсеткіштердің түстерін атауды сұрайды. Балалардан бұл білімнің өмірде қалай пайдаға асуы мүмкін екенін сұрайды. «Кім зейінді?» ойыны Педагог зейінге арналған ойынды ұсынады.Тапсырманы түсіндіреді: - Қазір мен құрсауды	2 - тапсырма. Диалогты оқып, түсінуге тырысыңдар. - Кешіріңіз, Алматыға дейін ұшақ неше сағат ұшады? - Ұшақ Алматыға дейін 1 сағат 20 минут ұшады. - Ұшақ жолда қонады ма? - Ұшақ жолда қонбайды. - Ұшаққа бір билет бар ма? - Сізге қай күнге керек? - Маған ақпанның он бесіне, кешкі уақытқа керек. - Ақпанның он бесінде Қарағандыдан Алматыға 9Y 723 рейсі ұшады. Осы ұшаққа билет бар. Аласыз ба? - Алматының ауа райы туралы қайдан білуге болады? - Ұшақ қонуға бет алғанда

	үшін, қандай заттар керек? Балалар: - леген, су, қайшы, қасық.... Тәрбиеші: - Топтастырып қойдық, бірақ қайшы, түсті жіптер қалып қойды. Неге? Қажет емес пе? Бұл заттар қажет, бірақ басқа рәсімге. Балалар, (суретке назар аударып) ал осы салт - дәстүрді кім біледі? Біз бүгін жаңа салт - дәстүрмен танысамыз. Балалар отырады. Тәрбиеші: Отбасының үлкен қуанышының бірі – сәби. Сәби аяғын алғаш рет басқанда тұсау кесу рәсімі өткізіледі. Тұсау кесу рәсімін – бала тез жүріп кетсін деп өткізеді. Топқа әже, бала кіреді. Балалар әжемен амандасады. Әже: Осы отаудың қуанышына кішкентай баламыздың тойына келіпсіңдер, қадамдарыңызға..... бітсін:	Жазда күн ыстық болады, шомылуға барармыз. Омар Жауып жаңбыр, Жер сабыр, Шөп, жапырақ солады Бұл қай кезде болады? (Күз) Күз ерекшелігін сұрау. Күзде күн қандай болады? Күн суытады, жапырақтар сарғайып жерге түседі. Жеміс - жидектер пісіп, жинаймыз. Жұмбақ шешуін тапқан қандай қызық балалар, ал жұмбақты ойлап тапқан одан да қызық екен. Ал енді, балалар ертегілер еліне саяхатқа барайық. Балалар мына жерден қандай ертегілерді көріп тұрмыз? Бауырсақ, Шалқан, Алладин, Қаңбақ шал, Маугли, Қызыл телпек, Мақта қыз бен Мысық, Алдар көсе, Жеті лақ.	сұхбат алады. Балалардың қалауы бойынша «тілші» рөлі ауысып отырады. Ұйымдастыру - іздену II. Негізгі бөлім. 3. Тыныштық сәтін өткізу. 1. Дәптердің 4 - 5 беттердегі суреттер бойынша әңгіме құрастыру. Тірек сөздер: ойын бөлмесі, тәрбиеші, ойыншықтар, ойын алаңы, құм, сырғанау, әткеншек, шелек. 2. Н. Әлімқұловтың “Балабақшам – байлығым” немесе балабақша туралы басқа ақындардың өлеңін оқу. 3. Сергіту сәтін өткізу. Бала, бала баламыз, бақшамызға барамыз, Күні бойы қызыққа батамыз да қаламыз. Үйренеміз өнер біз, шетіміздан шеберміз. Тақпақ айтып, ән де айтып, би де билеп береміз. 4. Дәптермен жұмыс (4 - 5 беттері	жерге қоямын. Оған Меруерт тұрады, оның оң жағына Нұрлан, сол жағына ...,алдына ... тұрады. - Ал қазір балалардың әрқайсысы оң жақта (сол жақта, артта және т.с.с.) кім тұрғанын айтады. - Одан кейін педагог топтағы балалардан бір-біріне және сөйлеушіге қатысты кімнің қайда тұрғанын айтуды сұрайды. Ұйымдастыру- іздену. Туындаған проблемалық жағдайды шешу үшін қағаз парағымен таныстыруды жүргізуге болады. Ол әдетте кәдімгі ақ парақпен таныстырудан басталады. Педагог балалардан сұрайды: – Бұл не? – Оның пішіні қандай? – Бұл қандай жағы? Балалар жауап беруге қиналған жағдайда, педагог жалғастырады: – Бұл жағы қайда	стюардесса хабарлайды. - Ұшаққа өзіммен бірге неше кг жүк ала аламын? - Өзіңізбен бірге 10 кг жүк ала аласыз. Қалған жүгіңізді Алматының жол жүгі бөлімінен аласыз. - Менің бірінші рет ұшаққа отыруым еді. Егер ұшақта жүрегім айнысса, гигиеналық пакет керек болса, не істеуіме болады? - Егер ұшақта жүрегіңіз айнысса, стюардессаны шақыруға болады. Ол сізге минералды су мен гигиеналық пакет береді. - Ұшақтың билеті неше теңге тұрады? - Ұшақтың билеті 15000 теңге тұрады. - Ұшаққа отырғызу сағат нешеде басталады? - Ұшаққа отырғызу сағат бесте басталады. - Билетті қай кассадан ала

	Мына кішкентай ұрпағы өмірге қадам басқалы отыр. Ауыл әжесі, өзіңізден тұсау кесер батаны сұраймыз. (балалар қолдарың жайып отырады) Әже бата береді: Ей, жаратқан, тілегімізді қабыл ала ғой! Жас ұрпақ, ғұмырлы болсын, Қуанышты, көңілді болсын, Ақылды, зерделі болсын, Абыройлы, беделді болсын, Халқының..... болсын. Елінің қамқоры болсын Мәртебесі биік болсын, Не тілесе, тілегі қабыл болсын! Осы тілекке жететіндей Әр бір қадамы сәтті болсын Әумин! Бәрі: Әумин деп беттерін сипайды. Әже: Баланың тұсауын	Біз барлық ертегілерді біледі екенбіз. Енді сендерге осы ертегі бойынша жұмбақ жасырайын. Екі команданың қайсысы бұрын жауап берер екен? Жұмбақ Қашып кеткен атадан, Қашып кеткен ападан, Орманда кеше жүр едім, Домалап шықты алдымнан Шешуі: (Бауырсақ) Жұмбақ Кедей еді бұл бала, Айы туды оңынан, Жын шығады керемет, Сиқырлы оның шамынан (Алладин) Жұмбақ Үй жинаған ұқыпты, Бір қыз бопты ертеде Тыңдамаған мысықты Салыпты ғой әлекке (Мақта қыз бен мысық) Жұмбақ Джунглиде өскен жасынан,	бойынша). а) Педагог үздік сызықтарды (баланың балабақшаға дейінгі жолын) қалай қосып сызу керектігін және штрихтауды тақтада көрсетеді. 5 - беттегі үздік сызықтарды қосып сызу арқылы доптардың суретін салу және оларды бояу. Педагог балалардың жұмысын тексеріп, қалай сызу, штрихтау керектігін әр балаға көрсетіп жүреді. Рефлексифті түзету III. Оқу іс - әрекетін қорытындылау. Оқу іс - әрекеті барысында алған білімдері сұрақ - жауап әдісі арқылы пысықталады. Күтілетін нәтиже: Білу: сурет бойынша әңгіме құрастыру арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету Игеру: Балаға өз ойын жүйелі түрде айтуды игерту. Меңгеру: Мектепте	орналасқан? Сұрақтарды ретімен қоя отырып, балалар жоғарыда тұрған жағы – жоғарғы, төменде орналасқан жағы – төменгі, оң жақта орналасқан жағы – оң, сол жақта орналасқан жағы– сол жақ, жоғарыда сол жақта орналасқан бұрыш – сол жақ жоғарғы бұрыш, жоғарыда оң жақта орналасқан бұрыш – оң жақ жоғарғы бұрыш және т.б деп аталады деген қорытындыға келеді. Парақ бойынша саяхат – «Сиқырлы парақ». Бір парақ пен бес қарындаш өмір сүріпті. Бір күні олар бірге ойнамақшы болыпты және қарындаштар парақ бойынша саяхатқа шығыпты. Бірінші болып сары қарындаш жөнеліпті, ол жоғарғы жағына барып, сары сызық сызыпты. Екінші болып қызыл қарындаш кетіпті, ол төменгі жағын тауып, қызыл сызық	аламын? - Билетті екінші кассадан ала аласыз. - Берген мәліметіңізге көп рақмет. 3 - тапсырма. Кестеге қарап, рейстер туралы әңгіме. **Математика негіздері** Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету; **Шығармашылық бейнелеу әрекеті** **Сурет салу** Ою-өрнектермен қазақтың ұлттық киімдері орамал,шапан,камзол «Әжемнің камзолы» Мақсаты: Балаларды қазақтың ұлттық киімі-қамзолмен таныстыру және оны

	кесер тойына әдейі тілек етіп, мына жіптерді дайындадым. Ақ жіп қостым – адалдыққа апарсын деп Жасыл жіп қостым – ғұмырлы, көсегесі көгерген азамат болсын деп Қызыл жіп қостым -..... қызылға оранған молшылықты болсын деп. Ақ жол дайындау. Әуен. Тәрбиеші: Ендеше, жүріс - тұрысымен де, ақылы парасатымен де, көргенділігімен де көзге түскен ауыл азаматты..... баламыздың тұсауын кесіп беруді өтінеміз. Тұсау кесетін әже: А, Бисмилла ир - рахман - ир – рахим Аяғыңның орасын қашықтап ұста, сонда өмірден кібіртіктемей өтсін, осалдау байлайын ырысты бол! Ал, кәнеки, қайшы әкеліңдер – дейді	Епті бала болыпты, Багира, Бану достары Шерхан оның қас жауы (Маугли) Жұмбақ Кішкене қыз орманға Жалғыз өзі барады. Апасына қартайған Дәмін салып алады (Қызыл телпек) Жұмбақ Аяғынан тұсаулап, Кемпір оны ұстайды. Желмен ұшар желпілдеп Босап кетсе бұл шалы (Қаңбақ шал) Әділқазылардың бағасы. 2 - айналым «Ғажап сәт» Жылқы кіреді. Амандасу. Жылқы қандай жануар балалар? Үй жануары Жылқы төрт түлік малға жатады. Биыл қандай жыл келді? Жылқы туралы қандай мақал - мәтел білеміз?	достарымен, үлкендермен қарым - қатынаста кішіпейіл болуды меңгерту. **Қоршаған ортамен таныстыру** Өсіміктер әлемі өсімдіктер әлемі Мақсаты: Табиғаттағы өсімдіктердің қалай жетіліп, өсіп дамуы туралы түсініктерін қалыптастыру. Өсімдіктердің күнделікті ортадағы қажеттілігімен дамуының байланысын балаларға түсіндіріп бекіту. Тәжірбиелі жұмыстар арқылы балалардың табиғатқа деген көзқарасын кеңейту. Экологиялық тәрбие беру. Әдіс-тәсілдер: Сұрақ – жауап, әңгімелесу, көрсету. Тәжірбиелік жұмыстар және көрсету түсіндіру. Сөздік жұмыс өсімдіктер. Көрнекіліктер: Гүлдер, гүлдердің суреттері.	сызыпты. Оң жағын жасыл қарындаш, ал сол жағын көк қарындаш сызыпты. Парақтың ортасында қара қарындаш қалыпты, ол сол жерге үй салған екен. Бұрыштарды тең бөлуге шешім қабылдап, екі түспен сызыпты. Барлық қарындаштар үйге жиналып, тағы да қалай ойнасақ болады деп ойланыпты. Ойланып-толғанып, қуаласпақ ойнамақшы болып шешіпті. Жоғарғы жағында сары сызық сызылған және жоғары қарай сары қарындаш жүгіре жөнеліпті, төменге қарай қызыл қарындаш, оң жаққа жасыл қарындаш, ал сол жаққа көк қарындаш жүгіре жөнеліпті. Содан кейін іштері пыспауы үшін қарындаштар екі-екіден жүгіріпті: оң жақ жоғарғы бұрышқа сары және жасыл қарындаштар жүгірді; сол жақ жоғарғы бұрышқа – сары және	Өрнектермен әшекейлей білуге үйрету. Қолданылатын көрнекі құралдар: Қазақтың ұлттық ою-өрнегі және қазақтың ұлттық киімі-камзолдың суреті Қажетті құрал жабдықтар: ақ қағаз,фломастер,қылқалам,су. Сөздік жұмыс: әшекей,әшекейлендіру. «Оюды құрастырып атын ата» ойыны. Тәрбиеші балалардан қазақтың қандай ұлттық ою-өрнектерінің атын білетіндерін сұрайды.Тәрбиеші балалардың қазақтың қандай ұлттық киімдерін білетіндерін сұрайды. Тәрбиеші балалардан қазақтың қандай ұлттық ою-өрнектерінің атын білетіндерін

	әже. Балапаным, құдай жақсылықтан ажыратпасын Жақсы ісінмен бақытқа жет! Бисмилляһи – ир – рахман – ир - рахмин – деп тұсау кеседі. Қаз – қаз балам, қаз балам. Қадам бассаң мәз болам. Құрмеуіңді шешкейсің Тұсауыңды кесейін. Балалар: қаз - қаз, балам, қаз балам, ... жаз балам. Тәрбиеші: - Тойда, балалар, әр түрлі ойын ойнайды. Ойын: «Ханталапай» (асықпен ойын) Жеңімпаз бала сәбиге тілек білдіреді. Тәрбиеші: - Бүгін қандай дәстүрмен таныстық? - Тұса кесу. - Тұсау кесу дәстүрін не үшін өткізеді? - Бала тез жүріп кетсін	Жылқы жылы келді. 1. Жылқы еті шекер, сүті бал. 2. Жүзден жүйрік шығады, Мыңнан тұлпар шығады 3. Ат айналып қазығын табады, Ер айналып елін табады. 4. Бір түлікке бай болғанша, Төрт түлікке сай бол. 5. Түйе малдың қасқасы, Жылқы малдың патшасы 6. Ер қанаты – ат. Ойынның аты Ал енді, балалар сендерге жылқы өзінің ойынын алып келіпті. Жемістер мен көкөністер. Мақсаты: балаларға қыста ауырмау үшін, жемістер мен көкөністерді көп жей отырып олардың пішінін, түр - түсін атау. Балалар ойынға қызыға қатысып, түр - түсін, пішінін атай алды. Үш тілде санап өтті. 3 - айналым.	Биллингвалды топтама: Гүлдер-цветы Күнбағыс-подсолнух Өсімдіктер-растение Сәлеметсіздерме балалар. Балалар бүгін бәрің құлпырып кетіпсіңдер? Өйткені, бізге бүгін көптеген онақтар келіп тұр. Ал балалар онда қонақтармен сәлемдесіп алайық. 1.Ал балалалар айтыңдаршы Қазір жылдың қай мезгілі ? 2.Көктем айларын атаңдаршы ? Көктемде қандай өзгерістер болады ? 4.Көктем жайлы тақпақтар білесіндерме ? Балалар бүгінгі оқу-қызметіміз барысында өсімдіктер туралы әңгімелейміз. Гүлер: бөлме, бақша, дала гүлдері, болып бөлінеді. Демострациялық	көк; оң жақ төменгі бұрышқа – жасыл және қызыл; ал сол жақ төменгі бұрышқа – сары және қызыл қарындаштар жүгіріпті. Ал қара қарындаш оларды ұстай алмай қойыпты. Ойын барысында балалар парақта бағдарлар бар екенін түсінеді: жоғары, төмен, оң жағы, сол жағы, парақтың ортасы. Сергіту сәті. «Ұшақ» балалар аяқтарын алшақ қойып, қолдарын екі жаққа созып, оңға-солға бұрылады. Рефлекстік – түзету Педагог қорытынды жасап, балаларды мадақтайды.Сабақтағы өз жұмысын «Сәттілік сатысы» арқылы бағалауды ұсынады.Педагог түсіндіреді: егер қателіктер көп болса, төменгі сатыда көңілсіз смайликті салуға болады. **Қоршаған ортамен танысу** «Салт-дәстүр»	сұрайды.Камзол жайында әңгімелеп,оның пішініне,көлеміне,ою-өрнектерімен әшекейленуіне назар аудартады. Сергіту сәті Орнымыздан тұрайық! Қолды белге қояйық. Жоғары төмен қарайық, Қос аяқтап секіріп, Бойымызды жазайық. Камзолды салу үлгісіне қарап, сурет салу әдіс тәсілдерін түсіндіреді. -Камзолдың суретін салып,жеңіл сүйкей жағу тәсілімен бояймыз. Содан кейін жиегіне ою саламыз. Фломастермен ккмзол жиегіне үшбұрыш тәріздес өонек жасаймыз,қолымызды қағаз бетінен алмай салып жаттығамыз.Үлгіде көрсетілген ою-өрнектердің түстерін таңдауға,оларды дұрыс

	деп. - Қандай түсті жіптермен қолдандық? - Қызыл, жасыл, ақ. - Тұсауын кім кесті? - Әже. Әже: Өркендерің өсіп, қарақтарым. Менің балам да сендердің орталарыңда дені сау болып өсіп, ел тілегін өтей алатындай дәрежеге жетсін. Шашу шашылады. Қоштасу. «Ұлттық киімдер» топтамасымен жұмыс. Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру **Дене шынықтыру** Адам деңсаулығы дұрыс тамақтану. Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың. Спортты серік ете біл, Жақсы азамат боласың. Жеңімпаз болу оңай ма, Арман болған талайға? Болмасаң да ұқсап бақ,	«Ойлы болсаң озып көр» Балаларға тақпақтың басын айтып, балалар ойлана отырып жалғастырады. Тақпақтар. Ал енді, балалар тақтаға қараймыз. 1. Сиыр сүйеді баласын - торпағым деп 2. Жылқы сүйеді баласын – құлыным деп 3. Қой сүйеді баласын – қоңырым деп 4. Ешкі сүйеді баласын – лағым деп Қараңғыға баспаған қорқағым деп Тұлпар болып жүгірер жұрыным деп Ештеңені білмейтін момыным деп Тастан - тасқа секірген шұнағым деп. Әділқазылардың бағасы. 4 - айналым Жұмбақтар жасыру. Екі топ бір - біріне білетін жұмбақтарын жарыса отырып жасырады. Соңында ертегі кейіпкерлерінен «Жыл басына таласқан	суретпен жұмыс. Енді гүлдердің құрамымен танысайық. Тамыр сабағы, жапырағы. Гүлдерді бостан босқа жұлуға боладыма ? Гүлдер не үшін керек бізге ? Есікті тоқылдатып Буратина көңіл болып келді, Қолында жасанды гүл және құнбағыс бар. Тәрбиеші: Балалар мынау кім ? Буратино: Мен кішкентай балаларға жақсы бір іс жасайын деп едім, топтарыңа әдемі, сәнді, таза ауа болсын деп гүл сыйлайын деп келдім. Тәрбиеші: Буратино саған көп рахмет, сен бұл жас анды гүлдерді қай дүкеннен алдың. Буратино: мен таң қалып тұрмын, неге жасанды, олардың жапырақтары жасыл, сабағы да жасыл, гүлі қызыл. Жоқ мен әкелген гүлдер	тақырыбында бесікке салу рәсімін көрсету. мақсаты: сәби тәрбиесіне арналған салт-дәстүрлермен танысу; дамытушылық: оқушылардың ауызекі сөйлеу, дұрыс жазу қабілеттерін дамыту; тәрбиелік: қазақ отбасының тәрбие жөнінде ерекшеліктерімен танысу, халқымыздың ертеден келе жатқан дәстүрлерді құрметтеуге баулу; Көрнекі құралдар: интерактивті тақта. Тәрбиеші сөзі: тәрбие отбасынан басталады дегені мәлім. Ұяда нені көрсең, ұшқанда соны ілерсің — дейді қазақ мақалы. Бүгінгі сабақта біз бала, сәби тәрбиесіне арналған салт-дәстүрлермен танысамыз. Қазақ халқының салт-дәстүрлері. Бесікке салу салты. Оқушыларды сабақтың мақсатымен таныстырып	орналастыруға бағыт беріп көмектеседі. Рефлексивті корекциялаушы: -Балалар сендер бүгін жұмысқа белсене қатыстыңдар,жұмыстарынды әдемі,ұқыпты салдыңдар. Енді сол жұмыстарыннан көрме ұйымдастырайық. Күтілетін нәтиже: Біледі: Ұлттық сәндік – қолданбалы өнер деген ұғымның мәнін Менгереді; Ою-өрнектің суретін салу жолдарын Игереді: өрнектерді дұрыс орналастыра біледі.

	Жарысқа түсіп қ - Балалар, айналамызда көңіл-күйі көтеріңкі, жақсы адамдардың болғанын бәріміз ұнатамыз. Ендеше, қол ұстасып, бір-бірімізге жақсы көңіл-күй мен саулық тілей отырып, жүрекшелерді сыйлайық. Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі-көңіл ажары! Күліп өмір сүрейік! ҰЖ «Сурет көрмесі» әдісі (Өткен сабақты қайталау) Тақтаға суреттер ілініп қойылады,суреттен өздеріне таныс тағамдарды таңдайды. -Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар? деген ортақ сұрақ қойылады. Сабақ мақсатын хабарлау . Бүгін біздер пайдалы және пайдасыз тағамдарды ажырата білуді үйренеміз. Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі	хайуанаттар» мен «Бауырсақ» ертегісі Қыздар командасы. Жұмбақ Үстінде қос қорабы, Мінсең көлік болады, Жақындасаң қасына, Қорқытады баланы (Түйе) Адамға серік, Күзетке берік (Ит) Кішкентай ғана бойы бар, Айналдырып киген тоны бар (Қой) Төрт бұлағы сүт Баққанға ол құт (Жылқы) Ұлдар командасы Жұмбақ Өзі бір қу, Жүрген жері айқай шу (Түлкі) Қашып кеткен атадан, Қашып кеткен ападан, Орманда кеше жүр едім Домалап шықты алдымнан. (Бауырсақ) Әдіқазылардың бағасы. Рефлексивті коррекциялау	тірі тәрбиешіні түсінбедім. Тәрбиеші: Балалар Буратино бір нәрсені түсінбей тұрмын кәне түсіндірейік. Гүлдер дегніміз орысша-цвет Бұл жасанды гүлдердің тірі гүлдер ден айырмашылығы барма ? Жасанды гүлдер дегеніміз не? Тәрбиеші: Түсіндіңбе Буротино? Түсіндім ,түсіндім ал жарайды мынау менің күнбағысым қалай ? Тәрбиеші: Ия бұл күнбағысыңда жас анды, ал тірі күнбағыстан не шығатынын мен айтып беремін. Күнбағыстың орысшасы балалар подсолнух. Күнбағыстан біз пістемайын аламыз. Ал пістемайдан көптеген тағамдар,	алдарына міндет қою. Сабақтың эпиграфы Ұяда нені көрсең, ұшқанда соны ілерсің тақтада слайд диаграмма «Бала (сәби) тәрбиесіне арналған салт-дәстүрлер» 1. Дәптерлерді ашып сәби тәрбиесіне арналған салт-дәстүрлерді жазып қою. Шілдехана, балаға ат қою, бесікке салу, қырқынан шығару, тұсау кесу. (тақтада осыған арнап суреттер көрсетіледі.) 2. Бүгін біз халқымыздың бесікке салу салтымен танысамыз. (слайд «Бесік – қасиетті мүлік, сәбидің алтын ұясы ») Оқушылардың алдарына «Бесікке салу» атты мәтін үлестіріп беріледі. Бесікке салу Халқымызда бесік – қасиетті мүлік, сәбидің алтын ұясы болып есептеледі. Бесікке салу жолы жасы үлкен немесе елдің құрметті, өнегелі әжелеріне, әйелдеріне жүктеледі. Ол бесікті	

	Нұсқау: Әр топқа сурет беріледі, оқушылар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді 1-топ: «жемістер» 2-топ: «көкөністер» 3-топ: «шырындар» 4-топ: «тағамдар» алайда. «Ойлан, жұптас, бөліс» әдісі (ойлау дағдысын қалыптастыру мақсатында, оқушыларда ынтымақтастық құндылығын дарыту) Нұсқау: Сөздердегі бос орынды толтырып, оларға не жататынын анықтау. 1-топ. А дәрумені көздің көруін жақсартады. 2-топ. В дәрумені ағзаны нығайтып, күш-қуат береді. 3-топ. Д дәрумені сүйектерді қатайтады. 4-топ. С дәрумені иммунитетті көтеріп, ауруға қарсы тұрады. **Музыка** Балалар шығармашылығын	Екі команданың тең дәрежеде болғандығын айтты. Бүгінгі оқу іс - әрекетімізде жұмбақ әлемі туралы айтылғандығын, онда жұмбақтың шешуін тапқан қандай қызық, ал жұмбақты ойлап тапқан одан да қызық екендігін білді. Бүгінгі оқу іс - әрекетіне жақсы қатысқан балаларды мақтай, мадақтай отырып әр бала жұлдыз болуға лайықты екенін айту, жұлдызшалармен бағалау. Балалар алған жұлдызшаларына мәз болды, өзара оқу іс - әрекетінен алған әсерлерімен бөлісті. Күтілетін нәтиже:Ұқыптылық, шыдамдылық, ептілік. Білуі керек:Балалар жұмбақ халық ауыз әдебиетінің бір түрі екенін білді. Жұмбақтың түрлерін білді.Жұмбақты	бауырсақтар жасаймыз.Адамдарға пайдасы көп. Буратино: мен енді түсіндім, тірі өсімдіктерге біз қамқорлық жасаумыз керекекенгой балалар. Тәрбиеші: Ал сенің күнбағысыңнан не шығады ? Ештеңе шықпайды, өйткені ол жасанды. Сергіту сәті. Тәрбиеші: менің балаларым саған тірі гүлді қалай отырғызу және қамқорлық жасауды көрсету Буратино қоштасып рахмет айтып кетеді. Буротино Ия Жасанды гүлдерді біз ойнағанда, үйімізді сәндеу үщін қолданамыз. Оларпласмассадан жасалған.	отпен аластап, баланы бөлейді. Осындай қуаныш үстінде «Бесік жыры» айтылады. Мерекелік дастарқан жайылып, бесікке салған адамға кәделі сый береді. Бесіктің сәби денсаулығына, тазалығына пайдасы өте зор. Бесіктегі сәбидің бойы, қол-аяғы түзу болады. Сондай-ақ бесік баланы суық пен ыстықтан қорғайды. Бесік ағаштан жасалады. Бесікті баланың нағашы жұрты арнайы жасатады. Баланы көзден сақтасын деп бесікке тұмар тағады. **Дене шынықтыру** Салауатты өмір салты «Эстафета» Шарты: Әр топ қатысушылары жалаушаны алып мәреге дейін жүгіріп барып өз орынына келіп өзінен кейінгі қатысушыға жалаушаны тапсыруы қажет, қай топ бірінші мәреге жетсе сол топ жеңімпаз.	

	дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу; «Музыкалық аспаптар» Мақсаты Домбыра түрлерімен,домбраның құрылысымен таныстыру.Домбра,қобыз құрылысымен үнін тыңдау,салыстыру.Күйші-композиторлардың өмірімен,шығармашылығымен таныстыру. «Қара жорға»әуенімен балалар залға кіріп, билеп орындарына тұрады. Амандасу. Түсіндіру: Қазақтың ұлттық аспаптары; домбыра, қобыз, сыбызғы, шаңқобыз, дабыл, даңғыра, үскірік. Орыс ұлтының аспаптары; балалайка, ағаш қасық, гармошка, қоңырау, скрипка. Музыка тыңдау: Домбыра аспабында «Еркемай» әнін тыңдайды ,баянда ми-мэ-муу дауыс жаттықтырады. Әртүрлі	шеше отырып, ертегі кейіпкерлерін шығарды. Ертегі кейіпкерлері қай ертегіде кездесетінін айта отырып, «Жыл басына таласқан хайуанаттар» мен «Бауырсақ» ертегісін құрастырып берді. Істей алуы: Сұрақтарға толық жауап беріп, жұмбақтардың шешуін дұрыс таба алды. **Музыка** Музыкалық аспаптарда ойнау. «Музыкалық аспаптар» Мақсаты Домбыра түрлерімен,домбраның құрылысымен таныстыру.Домбра,қобыз құрылысымен үнін тыңдау,салыстыру.Күйші-композиторлардың өмірімен,шығармашылығымен таныстыру. «Қара жорға»әуенімен балалар залға кіріп, билеп орындарына тұрады. Амандасу. Түсіндіру: Қазақтың ұлттық аспаптары; домбыра, қобыз, сыбызғы,	Ондай гүлдер біздің топтада бар. Тірі гүлдер өмеді, олардың тамырлары болады, суғарамыз, өскен сайын өзгереді, гүлденеді. Тұқымдары шығады. Гүлі болады.Күн болып жанайық, Мөлдір су болып ағайық. Гүл болып жайнайық, Терең, терең демалып Жүгіріп, жүгіріп алайық. Балалар горшокқа гүл отырғызады. Балалар Буратиномен қоштасады. Рефлексивті Түзетушілік Қортындылау: -Балалар бізге қонаққакім келді.	«Кеңгуру» Шарты: Балалардың алдына алжапқыш байлап, жеміс – жидектерді жинап өздеріне тиесілі себетке жинауы тиіс, қай топ көп жинаса,сол топ жеңімпаз. «Пингвин» Шарты: Допты аяқ арасына қысып алып, жерге құлатпай пингвиндер жүрісімен жүріп, мәреге жетуі тиіс, қай топ бірінші келсе сол топ жеңімпаз.	

	дыбыстар бар екенін айтып музыкалық аспаптарға жататынын айту. Ал қоңырау, сылдырмақ, барабан тек бір дыбыс береді олар шулы аспаптарға жатады. (баспалдақпен теңеу) болып келеді. Тақтаға назар аударайық. (Балаларға түсіндіру: Балалар музыка тыңдайды және оларды ажыратып айтады. Би билеу: «Сылдырмақтар» «Сылдырмақ» биін билейді Ән үйрену:«Домбыра» Балалар аспаптар еліне келген соң ән айтпай кете алмаймыз. Қазақтың ұлттық аспабы «Домбыра» әнін үйренейік. Сөзін жазған Жаньярова Г. 1. Біз кішкене бөбектерміз Асыр салып ойнаймыз Домбыраны қолға алып Ән саламыз билейміз Қ-сы: Домбыра, домбыра Екі ішекті домбыра	шаңқобыз, дабыл, даңғыра, үскірік. Орыс ұлтының аспаптары; балалайка, ағаш қасық, гармошка, қоңырау, скрипка. Музыка тыңдау: Домбыра аспабында «Еркемай» әнін тыңдайды ,баянда ми-мэ-муу дауыс жаттықтырады. Әртүрлі дыбыстар бар екенін айтып музыкалық аспаптарға жататынын айту. Ал қоңырау, сылдырмақ, барабан тек бір дыбыс береді олар шулы аспаптарға жатады. (баспалдақпен теңеу) болып келеді. Тақтаға назар аударайық. (Балаларға түсіндіру: Балалар музыка тыңдайды және оларды ажыратып айтады. Би билеу: «Сылдырмақтар» «Сылдырмақ» биін билейді Ән үйрену:«Домбыра» Балалар аспаптар еліне келген соң ән айтпай кете алмаймыз. Қазақтың	-Буратино бізге не алып келді ? Жарайсыңдар, балалар. Сендер өте ақылды, тамаша, жауап беріңдер. Осымен ұйымдастырылған оқу қызметіміз аяқталды. Қане, балалар орнымыздан тұрып келген қонақтармен қоштасайық. Буратино Балалар жауап береді. Балалар қуанып риза болады. Біздің топт ұл-қыздар , Тату-тәтті ойнаймыз. Әлемдегі бар апайларға , Тек жақсылық сыйлаймыз. Балалар сау болыңдар деп қоштасады.		

	Домбыра, домбыра Кәне, кәне сыңғырла. 2. Қандай әсем домбырамыз Мақтан тұтып жүрейік Киелі аспап екенін біз Бәрімізде білейік. Балаларға ән не туралы айтылғанын сұрау және түсіндіру, тақтадағы домбыра аспабы жарда және төрде ілініп тұрғанын көрсетіп түсіндіру. Балаларға бір жолдан үйрету. Балалар әнмен танысып бір жолдан қайталап үйренеді. Музыкалық дидактикалық ойын: МУЗЫКАЛЫҚ ҮЙШІКМақсаты:Аспаптардың тембрін ажырата білу. Ойын шарты:Педагог жабылғыштың артында тұрып музыкалық аспапта ойнайды.Аспап үнін таныған бала аспаптардың суреті бар карточканың сәйкесін алып, үйдің бір бос	ұлттық аспабы «Домбыра» әнін үйренейік. Сөзін жазған Жаньярова Г. 1. Біз кішкене бөбектерміз Асыр салып ойнаймыз Домбыраны қолға алып Ән саламыз билейміз Қ-сы: Домбыра, домбыра Екі ішекті домбыра Домбыра, домбыра Кәне, кәне сыңғырла. 2. Қандай әсем домбырамыз Мақтан тұтып жүрейік Киелі аспап екенін біз Бәрімізде білейік. Балаларға ән не туралы айтылғанын сұрау және түсіндіру, тақтадағы домбыра аспабы жарда және төрде ілініп тұрғанын көрсетіп түсіндіру. Балаларға бір жолдан үйрету. Балалар әнмен танысып бір жолдан қайталап үйренеді. Музыкалық дидактикалық ойын: МУЗЫКАЛЫҚ ҮЙШІК	**Дене шынықтыру** Қамқорлық жасау Мақсаты: Тәрбиелік: «қайырымдылық», «қамқорлық», «жақсылық» құндылықтары туралы түсініктері артады. Білімділік: әңгіменің мазмұнын түсінеді. «Қамқорлық» туралы білім қалыптасады. Адамға, табиғатқа, құстарға, өсімдіктерге қамқорлық жасауды біледі. Дамытушылық: сыни ойлау, командада жұмыс жасау, коммуникативтік қарым-қатынас жасау дағдылары дамиды. Әдіс-тәсілдер: флипчарт, әңгімелеу, түсіндіру, сауалнама, ойын, ТРИЗ. «Ғажайып шеңбер» әдісі, «Сиқырлы ағаш» әдісі, «Қасық» театры. Ресурстар: Слайд, суреттер, таратпа материалдар. Жаңа сөз: «қамқорлық»		

	әйнегін жабады. Осылайша барлық терезелер толық жабылуы керек. Қорытынды сұрақтар қойып, оқу қызметіне белсене араласқан баланы мадақтау. Күтілетін нәтиже: Біледі: музыкалық аспаптарды ажыратады. Игереді үрмелі, ұрмалы, ішекті деген мағыналарды игерді. Меңгереді Ойынның ойналу барысын меңгерді.	Мақсаты:Аспаптардың тембрін ажырата білу. Ойын шарты:Педагог жабылғыштың артында тұрып музыкалық аспапта ойнайды.Аспап үнін таныған бала аспаптардың суреті бар карточканың сәйкесін алып, үйдің бір бос әйнегін жабады. Осылайша барлық терезелер толық жабылуы керек. Қорытынды сұрақтар қойып, оқу қызметіне белсене араласқан баланы мадақтау. Күтілетін нәтиже: Біледі: музыкалық аспаптарды ажыратады. Игереді үрмелі, ұрмалы, ішекті деген мағыналарды игерді. Меңгереді Ойынның ойналу барысын меңгерді. «Наурыз жыры» әнін қайталау. **Сауат ашу негіздері** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін	сөзінің мағынасын түсіндіру. Күтілетін нәтиже: Жаңғыртады: қамқор болуға үйренеді. Түсінеді: әңгімені мазмұндап, сүйіспеншілік құндылықтар туралы біледі. Қолданады: өмірде әрекетте қолдана алады. Барысы: І. Сәлемдесу. (Балалар үш тілде сәлемдеседі) Қайырымды жүрекпен, Мейірімді тілекпен, Ізгілікті ниетпен, Қамқор бала болып өсеміз! Тыныштық сәті (баяу музыка ойнайды). Көзімізді жұмып, денемізді бос ұстап, еркін отырамыз. Денеміз демалып, санамыз сергиді. Енді өз дененді көз алдыңа елестетіп көр. Бір жылылық басыңыздан бастап, аяғыңыздың ұшына дейін келді. Біз		

		ұстап, сызықтарды үзбей салу; Мақсаты: сурет бойынша әңгіме құрастыру арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету; сурет бойынша ойын тиянақты жеткізе білуге баулу. Балаға өз ойын жүйелі түрде айта білуге үйрету арқылы зейінін дамыту. Балабақшада достарымен, үлкендермен қарым - қатынаста кішіпейіл болуға тәрбиелеу. Жазуға қолдарын жаттықтыру. Әдіс - тәсілдер: сұрақ - жауап, түсіндіру, ароматерапия. Сөздік жұмысы: байтағым, баулып. Оқу іс - әрекетінің көрнекіліктері: суреттер, слайдтар. Қолданылған әдебиеттер: Сауат ашу және жазу (әдістемелік құрал) 30 бет Мотивациялық қозғаушы І. Ұйымдастыру кезеңі. 1. Балалар шаттық шеңберіне дөңгелене	жақсы мен жаманның не екенін ажыратып, бойымыз жеңілдеп қалғандай күй кешеміз. Бейне бір ақ түсті көбелекке ұқсап, ұшатын қанат пайда болғандай. Ойша айналаға көз салайық. Міне ғажап, жайқалып өскен жеміс ағаштары бізге иіліп сәлем бергендей. Жүздерінен мейірімі төгілген балалар бір-біріне көмектесу үстінде. Бірі гүлге су құйып жатса, екіншісі құстарға ұя жасап жатыр, үшіншісі қарттарға көмектесу үстінде. Тек қана әдемі, жақсы заттарға көзіміз түседі. Құлпырған гүлдер, оның маңында жақсы балалар… Олардың әрқайсысының жүзінде күлкі ойнайды. Жер бетіндегі барлық тірі зат біздерге:«Жақсы бала бол!» деп сыбырлағандай болады. Ал төбеміздан нұр		

		тұрады. Жоғарыда шаңырақ ілінген. Балалар қолдарына түрлі түсті таспаларды (ленталарды) алып, өз балабақшасына деген ізгі тілектерін айтады. 2. “Кім болам?” дидактикалық ойыны. Ойын шарты: балалардың ішінен «тілші» сайланады. Тілші болып сайланған бала басқа балаларға «Болашақта кім боласын?» деген сұрақты қойып, олардан сұхбат алады. Балалардың қалауы бойынша «тілші» рөлі ауысып отырады. Ұйымдастыру - іздену Негізгі бөлім. 1. Тыныштық сәтін өткізу. 2.Сергіту сәті. 1. Дәптердің 4 - 5 беттердегі суреттер бойынша әңгіме құрастыру. Тірек сөздер: ойын бөлмесі, тәрбиеші, ойыншықтар, ойын алаңы, құм, сырғанау, әткеншек, шелек. 2. Н. Әлімқұловтың	шашқан алтын күн бізге:«Жақсы болу өзіңнен» деп қарайды. Иә, иә шынында да, көбелектер секілді әдемі болып, тек қана әдемі жерде жүру керек екен-ау! Біз барлығымыз да жақсы екенбіз ғой! Жақсы болу өзімізден екенін біз де сезінгендейміз. Ал, енді «бір, екі, үш»деп, көзімізді ашып тобымызға келейік. Балалар сендер бүгін өте қамқор, қайырымды баласыңдар. Өйткені, сендердің жүректерің жылыққа толы. Суретпен жұмыс. «Ой шақыру» әдісі. Слайд суреттері арқылы әңгіме. — Суретте не көріп тұрсыңдар? -Суреттегі балаға ат қойыңдар. -Қай баланың ісі сендерге ұнады? — Осы суреттен не байқадыңдар? -Қай балаға ұқсағың		

		“Балабақшам – байлығым” немесе балабақша туралы басқа ақындардың өлеңін оқу. 3. Сергіту сәтін өткізу. Бала, бала баламыз, бақшамызға барамыз, Күні бойы қызыққа батамыз да қаламыз. Үйренеміз өнер біз, шетіміздан шеберміз. Тақпақ айтып, ән де айтып, би де билеп береміз. 4. Дәптермен жұмыс (4 - 5 беттері бойынша). а) Педагог үздік сызықтарды (баланың балабақшаға дейінгі жолын) қалай қосып сызу керектігін және штрихтауды тақтада көрсетеді. 5 - беттегі үздік сызықтарды қосып сызу арқылы доптардың суретін салу және оларды бояу. Педагог балалардың жұмысын тексеріп, қалай сызу, штрихтау керектігін әр балаға көрсетіп жүреді. Рефлексифті түзету	келеді? -Не үшін ол балаға ұқсайсың? Сөздік жұмысы. «Қамқорлық» сөзін қалай түсінесіңдер? «Қамқорлық» дегеніміз адам бойындағы мейірім-шапағаттан тұратын ізгілік. Қиналған жандарға, науқас кісілерге, қарт адамдарға аяушылықпен қарау, қол ұшын беру, көмектесу, жанашырлық көрсету жылы жүректілікті білдіреді. Осындай жылы жүректен туған сол жақсылықтарды «қамқорлық» деп атаймыз. «Қамқорлық» сөзін орыс тілінде айтып үйренеміз? Қамқорлық –забота, қамқоршы-заботливый, қамқор бала-заботливый мальчик Ғажайып тақтамен жұмыс. Үлкенге		

		Оқу іс - әрекетін қорытындылау. Оқу іс - әрекеті барысында алған білімдері сұрақ - жауап әдісі арқылы пысықталады. Күтілетін нәтиже: Білу: сурет бойынша әңгіме құрастыру арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету Игеру: Балаға өз ойын жүйелі түрде айтуды игерту. Меңгеру: Мектепте достарымен, үлкендермен қарым - қатынаста кішіпейіл болуды меңгерту. **Сөйлеуді дамыту** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыру жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру. Балалардың сөздік қорын, есте сақтау, танымдық қабілеттерін дамыту. Өз ойларын толық айтып жеткізуге	қамқорлық жасау. - Құстарға қамқорлық жасау. - Өсімдіктерге қамқорлық жасау. - Кішіге қамқор болу. - Мәдіхат Төрежановтың «Қамқорлық» әңгімесін оқу. (Автормен қысқаша таныстыру). Мәдіхат Төрежанов 1921 жылы туған. Жазушы. Оның балаларға арналған көптеген әңгімелері бар. Мәтінді оқып танысады, сұрақтарға жауап береді. * Әңгіме кімдер туралы? * Нақысбек кімге қамқорлық жасады? * Назымбек не деді? * Кішкентай баланың аты кім? * Нақысбек Төлегенді кімге әкелді? * Хирург Нақысбекке не деді? * Сендер қалай ойлайсыңдар, Күләш апай Нақысбекке		

		жаттықтыру. Үлкендерді құрметтеуге, сыйлауға тәрбиелеу. Көрнекілік: Отбасы мүшелерінің суреттері, екі - үш түсті тұсау кесер жібі, қайшы, асықтар, ақ мата, суреттер, заттар, фотосуреттер Тұсау тойына қатысушылар: Ұлттық киімдегі балалар, тұсау кесілетін бала, тұсау кесуші әже, тойға шақырылғандар. Сөздік: Отбасы, тұсау кесу, той, салт - дәстүр. Сабақтың барысы: І. Сәлемдесу. Хош келіпсіз біздерге Сәлем бердік сіздерге. Тәрбиеші: - Балалар, біз қазір «Өзіңді таны» деген ойынды ойнаймыз. Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту. Отбасы мүшелерін атау. Өз ойын толық айтып жеткізуге тәрбиелеу. Тәрбиеші: - Балалар, бұл фото суретте кім? Кім өзінде таныды?	ұрысты ма? * Неге ұрыспады? (балалардың пікірі тыңдалады) * Сендер Нақысбекке ұқсағыларың келе ме, Әлде, Назымбекке ұқсағыларың келе ме? Топтармен жұмыс. 3 топпен жұмыс. Ол үшін «Ғажайып шеңбер» әдісі арқылы топқа бөлінеміз. Ерекшеленген белгі алған бала топ басшысы болып сайланады. 1 – топ. слайд бойынша «Қамқорлық» әңгімесін ретімен мазмұндайды. 2 – топ. суреттер арқылы «жақсы-жаман» іс-әрекеттерді топтастырады. 3 – топ. «Қамқорлық» әңгімесінің мазмұнын «Қасық» театры арқылы рөлдерге бөлініп сахналайды. Сергіту сәті. «Біздің үйіміз» құрылыс материалдары арқылы бір-бірлеп құрастыру арқылы орындайды.		

		Суретте сендер қайдасыңдар? Суретте кім бар? Бір сөзбен қалай айтамыз? (Балалардың жауаптары) - Менің отбасымда төрт адам бар. Әкем, шешем, ағам және мен. - Менің отбасымда үш адам бар. Әкем, шешем, мен. - Балалар, қандай мерекелерді білесіңдер? - Жаңа жыл, 8 наурыз..... - 8 наурыз, кімнің мерекесі? - Әжелердің, аналардың, қыздардың мерекесі. - Мерекені қандай көңілмен қарсы аламыз? - Қуанышты, жақсы - Қазақ халқы өз салт - дәстүрлерімен бай. Біз қандай салт - дәстүрімен таныстық? Тәрбиеші балалардың назарын тақтадағы суреттерге аударады. (40 - шығару», «Бесікке салу», «Тұсау кесу» - Бұл қандай салт - дәстүр?	Мақсаты: бірлесіп еңбектене отырып, құрастыру арқылы сергіту. «Маған көмектес …» құрылымдалған ойыны. «Бәйтерек» ағашымен ойын. Ойын мазмұны: Балалар ағашқа көмек көрсету үшін сұрақтарға жауап береді. -Бүгін қандай әңгімемен таныстыңдар? -Әңгіме қалай аталады? -Нақысбек кімге көмектесті? — Балаларға қарап, не үйрендіңдер? -Қамқорлықтың қандай түрлері бар екен? -Қамқор болу үшін қандай болу керек? -Адамға, кішіге жасаған Нақысбектің ісі ұнады ма? Қорытындылау. Табиғатқа, қиналған адамдарға қайырымдылық, жақсылық жасау дегенді білдіреді екен. — Сендердің		

		- «40 - нан шығару», «Бесікке салу» Дидактикалық ойын: « Заттарды дұрыс орналастыр» Балалар екі топқа бөлінеді. 1-топ – «40 - шығару» салт - дәстүріне қажетті заттарды алады, суреттің қасына қояды. 2- топ –«Бесікке салу». Тәрбиеші: - «Бесікке салу» дәстүрін өткізу үшін қандай заттар керек? Балалар: - бесік, май шам, пышақ, жастық, көрпе.... Тәрбиеші: - «40 - шығару»дәстүрін өткізу үшін, қандай заттар керек? Балалар: - леген, су, қайшы, қасық.... Тәрбиеші: - Топтастырып қойдық, бірақ қайшы, түсті жіптер қалып қойды. Неге? Қажет емес пе? Бұл заттар қажет, бірақ басқа рәсімге. Балалар, (суретке назар аударып) ал осы салт - дәстүрді кім біледі? Біз бүгін жаңа салт -	қамқорлық жасаған кездерің болды ма? (балалардың жауабы тыңдалады). Ғажайып сөз: «Қамқорлық жылы – жүректен» дегенді ұғып алыңдар. Сонда ғана сендер қамқор бала болып өсесіңдер. Сауалнама. «Ыстық доп» әдісі арқылы қорытындылау. Кері байланыс. «Бас бармақ» әдісі арқылы Қорытындылау! Саусақ арқылы бағалау! Керемет!		

		дәстүрмен танысамыз. Балалар отырады. Тәрбиеші: Отбасының үлкен қуанышының бірі – сәби. Сәби аяғын алғаш рет басқанда тұсау кесу рәсімі өткізіледі. Тұсау кесу рәсімін – бала тез жүріп кетсін деп өткізеді. Топқа әже, бала кіреді. Балалар әжемен амандасады. Әже: Осы отаудың қуанышына кішкентай баламыздың тойына келіпсіңдер, қадамдарыңызға..... бітсін: Мына кішкентай ұрпағы өмірге қадам басқалы отыр. Ауыл әжесі, өзіңізден тұсау кесер батаны сұраймыз. (балалар қолдарың жайып отырады) Әже бата береді: Ей, жаратқан, тілегімізді қабыл ала ғой! Жас ұрпақ, ғұмырлы болсын, Қуанышты, көңілді			

		болсын, Ақылды, зерделі болсын, Абыройлы, беделді болсын, Халқының..... болсын. Елінің қамқоры болсын Мәртебесі биік болсын, Не тілесе, тілегі қабыл болсын! Осы тілекке жететіндей Әр бір қадамы сәтті болсын Әумин! Бәрі: Әумин деп беттерін сипайды. Әже: Баланың тұсауын кесер тойына әдейі тілек етіп, мына жіптерді дайындадым. Ақ жіп қостым – адалдыққа апарсын деп Жасыл жіп қостым – ғұмырлы, көсегесі көгерген азамат болсын деп Қызыл жіп қостым -..... қызылға оранған молшылықты болсын деп. Ақ жол дайындау. Әуен.			

		Тәрбиеші: Ендеше, жүріс - тұрысымен де, ақылы парасатымен де, көргенділігімен де көзге түскен ауыл азаматты..... баламыздың тұсауын кесіп беруді өтінеміз. Тұсау кесетін әже: А, Бисмилла ир - рахман - ир – рахим Аяғыңның орасын қашықтап ұста, сонда өмірден кібіртіктемей өтсін, осалдау байлайын ырысты бол! Ал, кәнеки, қайшы әкеліңдер – дейді әже. Балапаным, құдай жақсылықтан ажыратпасын Жақсы ісінмен бақытқа жет! Бисмилляһи – ир – рахман – ир - рахмин – деп тұсау кеседі. Қаз – қаз балам, қаз балам. Қадам бассаң мәз болам. Құрмеуіңді шешкейсің			

		Тұсауыңды кесейін. Балалар: қаз - қаз, балам, қаз балам, ... жаз балам. Тәрбиеші: - Тойда, балалар, әр түрлі ойын ойнайды. Ойын: «Ханталапай» (асықпен ойын) Жеңімпаз бала сәбиге тілек білдіреді. Тәрбиеші: - Бүгін қандай дәстүрмен таныстық? - Тұса кесу. - Тұсау кесу дәстүрін не үшін өткізеді? - Бала тез жүріп кетсін деп. - Қандай түсті жіптермен қолдандық? - Қызыл, жасыл, ақ. - Тұсауын кім кесті? - Әже. Әже: Өркендерің өсіп, қарақтарым. Менің балам да сендердің орталарыңда дені сау болып өсіп, ел тілегін өтей алатындай дәрежеге жетсін.			

		Шашу шашылады. Қоштасу. «Ұлттық киімдер» топтамасымен жұмыс. Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру			
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Серуен	Картотека №9	Картотека №10	Картотека №11	Картотека №13	Картотека №14
Серуеннен оралу	Балалардың киімдерін шешуі, гигиеналық шараларды ұйымдастыру.				
Балалармен жеке жұмыс	Рустамға ат әбзелдерін дұрыс тану мен атауды дамыту.	Ляйсанмен түзу, қиғаш, көлбеу, тік сызықтар салуды бекіту;	Мариямға қалам ұстау дағдысын дамытуды жалғастыру.	Ляйсанға жүруден жүгіруге алмастыру	Мариямға сурет салу дағдысын дамыту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел-үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Үстел-үсті ойыны «Қандай пішін шықты?» Мақсаты: таяқшалардан таныс геометриялық пішіндер құрастыра білу.	Дидактикалық ойын «Түрлі-түсті шарлар» Мақсаты: 2 жұпты (топты) заттарды салыстырып, бірдейлерін табуға және кеңістікті бағдарлай білуге үйрету.	Үстел-үсті ойыны «Сол жақ па, оң жақ па?» Мақсаты: балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту.	Қимылды ойын «Ретімен орналастыр!» Мақсаты: сандарды ажыратып білуге және санап үйренуге қызықтыру, реттік санауды меңгеруге, уақытты бағдарлауға	Бейнелеу іс-әрекеті «Көрпені жамауға көмектес!» Мақсаты: геометриялық пішіндермен таныстыру, оларды орналасқан орны бойынша таба білу.

				үйрету.	
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың тарауы. Ата-аналармен жеке әңгімелесу, кеңес беру.	Балалардың үйге қайтуы. Мектептегі ережелер туралы еске салу.	Үйге қайту. Мектеп формасын қадағалау.	Балалардың үйге оралуы. Балалардың жетістігі туралы айту.	Үйге тарау. Әдептілік сөздерді үйрету

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы:Еркіндік ЖББМ

Балалардың жасы 5 жастан бастап

Жоспардың құрылу кезеңі 27-31наурыз 2023жыл

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Қайырлы күн!	Көңілді доп арқылы қарсы алу	Смайлик арқылы қарсы алу	Көңілді әуенмен қарсы алу	Жүрекшемен қарсы алу
Ата-аналармен Әңгімелесу	Баланың эмоционалды көңіл- күйі жайлы әңгіме	Баланың басқа балалармен қарым-қатынасы жайлы Әңгіме	Үстел үстінде қалай отыратыны жайлы әңгіме	Баланың киім киіп үйренуі туралы әңгіме	Бала демалыс күнінде немен айналысатыны жайлы әңгіме
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды, үстел-үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау)	Қимылды ойын «Теңбіл доп» Мақсаты: аяқ-қол бұлшық еттерін дамыту, қимыл- қозғалыстарын жетілдіру, балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету.	Дид ойын «Пішінді тап» Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.	Бейнелеу іс-әрекеті «Вагонның дөңгелектері» Мақсаты: дөңгелек, шеңбер ұғымдарымен танысу, сурет салуға баулу.	Үстел-үсті ойыны «Гараждар» Мақсаты: ойлау қабілеттерін дамыту, жағымды көңіл-күйлерін қамтамасыз ету.	Дид ойын «Бұл кім?» Мақсаты: отбасы мүшелерін, сыныптағы немесе топтағы достарын, мұғалімдерін тану, баланың ортамен қарым-қатынас орнатуға дағдыландыру.
ҰІӘ дайындық	Кітап бұрышын аралау.	«Көңілді пішіндер» алаңында болу	«Луллия» шеңберінде ойнау	Кітап бұрышында болу	«Аквариумды» бақылау
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**Сауат ашу негіздері** Штрихтау	**Көркем әдебиет** Жұмбақ шешу	**Математика негіздері** Кеңістікті бағдарлау.	**Қазақ тілі** Өз бетінше қарым-	**Көркем әдебиет** Шешендік сөз өнерге

	Мақсаты: Балаларға қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, берілген сызбалар арқылы бейнелерді қосуға жаттықтыру, жұмысты аяғына дейін жеткізуге талаптандыру, белсенділікке, ұқыптылыққа, төзімділікке тәрбиелеу. Сызықтар Мақсаты: Қолдарын үзбей тура, көлбеу, қисық сызықтарды сызуға үйрету. Геометриялық фигураларды бейнелеу арқылы танымдық белсенділігін арттыру. Тазалыққа, ептілікке тәрбиелеу. Нүкте Мақсаты: Тапсырмалардағы нүктелерді қосу арқылы балалардың қолдарын жазуға жаттықтыру,кеңістікті бағдарлауды дамыту, өз жұмысын бағалауға үйрету, шыдамдылыққа	Мақсаты:Балаларға жұмбақ туралы білім беру. Шығармашылық халық ауыз әдебиетімен таныстыру. Ой - өрісін дамыту. Тіл байлығын жетілдіру. Оқу іс - әрекетіне деген қызығушылығын арттыру. Сөздік қорын байытып, сөйлемнің дұрыс грамматикалық қатарын құру. Әдіс - тәсілдері:түсіндіру, қимыл - жаттығуларды көрсету, әңгімелеу, сұрақ - жауап, ой қозғау, ойын. Билингвалды сыңары: жұмбақ - загадка, ертегі - сказка Мотиациялық қозғаушы. - Бүгінгі оқу іс - әрекетімізді мейіріммен, қуанышпен бастайық. Шаттық шеңбер.	«Оң жақта - сол жақта, астында - үстінде, арасында» Мақсаты: Балаларды кеңістік қатынастарымен оң – сол, үстінде, астында, арасында ұғымдарымен таныстыру. Заттардың өзара орналасуын, орынын ажырата білуге үйрету. Билингвальдық компоненті: Оң жақ - справа, сол жақ - слева. I кезең - мотивациялық қозғаушы Тапсырмаларды орындау. 3 рет аяқпен тарсылдату. 2 рет оңға, 2 рет солға қадам басу. Алақанмен 3 рет жоғары, 1 рет төмен шапалақтау.	қатынас жасауға,баулу. Ұшақтар Сабақтың мақсаты: Білімділік: Оқушылардың танымдылық деңгейлерін кенейту, ұшақ, әуежай туралы білімдерін толықтыру. Дамытушылық: ауызекі сөйлеу әрекеттерін дамыту, құрмалас сөйлем құрастыру, талдай білуге жаттықтыру. Тәрбиелік: мәдениетті сөйлей білуге, Отанымыздың дамуына өз үлесін қосу, болашақта қандай маман иесі болатындығын түсіне білуге баулу. Сабақтың барысы: I. Ұйымдастыру кезеңі. Кезекшімен сұхбат II. Үй жұмысын тексеру III. Сабақтың мақсатын, барысын түсіндіру.	баулу,санамақ,жаңылтпаш айту,жұмбақ шешу,айтыс өнеріне баулу. «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісін мазмұндау. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу. Санамақтар Санамақ Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. ***

	баулу. Бастырып үйренеміз Мақсаты: Суреттегі бейнелерді қолдарын үзбей бастыруға үйрету, бастаған істі аяқтай білуге қалыптастыру, түстерді айырып, щығармашылық қабілеттерін шыңдауға баулу. Бояуға үйретеміз Мақсаты: Сандарды санау арқылы түстерді ажыратып, суреттерді бояуға үйрету. Ойлау қабілеттерін арттырып, эстетикалық талғамын қалыптастыру. Шыдамдылыққа , әсемділікке тәрбиелеу. **Сөйлеуді дамыту** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыру жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру. Қазақтың салт -	Күннің көзі ашылды. Көкке шуақ шашылды Құтты қонақ келіпті Төрімізге еніпті Амандасу үлкенге Тәрбиенің басы ғой Ал, кәнекей бәріміз Сәлем дейік үлкенге Сәлеметсіздер ме, Құрметті қонақтар 2 командаға бөліну Ұлдар командасы. Қыздар командасы. Ал, енді балалар біз оқу іс - әрекетімізді бастамас бұрын қазір қай мезгіл екенін айтып өтейік. Бір жылда қанша мезгіл бар? Соның қазір қай мезгілі?	II кезең - ұйымдастырушылық ізденушілік Ертеде – Айша, Әлия және Әнел деген үш қыз өмір сүріпті. Айша – ең ұзыны, Әлия - оң жақта тұр, Әнел сол жақта тұр. Қыздардың қайсысының бойы қысқа? Ең ұзын қыздың аты кім? Айшадан қысқа қыздың аты кім? - Әр қыздың қай үйде тұратынын ойлап табындар, қарындашпен көрсетіңдер. - Биік үй қай жақта? Одан аласа үй қай жақта? Ең аласа үй қай жерде? Бір күні Айша, Әлия	Жаңа сабақ. «Сөйлеу мәдениеті өспейінше, жоғары ақыл мәдениетіне жетуге болмайды.» Б. М. Теплов 1 - тапсырма. Б. М. Тепловтың сөйлеу мәдениеті туралы ойын қалай түсінесің? Адам өзінің сөйлеу мәдениетін анықтама бюросында көрсете ала ма? 2 - тапсырма. Диалогты оқып, түсінуге тырысыңдар. - Кешіріңіз, Алматыға дейін ұшақ неше сағат ұшады? - Ұшақ Алматыға дейін 1 сағат 20 минут ұшады. - Ұшақ жолда қонады ма? - Ұшақ жолда қонбайды. - Ұшаққа бір билет бар ма? - Сізге қай күнге керек?	Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, қошқар, Қодық, құлан, Көжек, қоян; Бақа, шаян, Торғай, шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Саусақ санау ойыны Қуыр - қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш! Тауықтарға тары шаш! Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **Қазақ тілі**

	дәстүрімен таныстыру. Балалардың сөздік қорын, есте сақтау, танымдық қабілеттерін дамыту. Өз ойларын толық айтып жеткізуге жаттықтыру. Үлкендерді құрметтеуге, сыйлауға тәрбиелеу. Көрнекілік: Отбасы мүшелерінің суреттері, екі - үш түсті тұсау кесер жібі, қайшы, асықтар, ақ мата, суреттер, заттар, фотосуреттер Тұсау тойына қатысушылар: Ұлттық киімдегі балалар, тұсау кесілетін бала, тұсау кесуші әже, тойға шақырылғандар. Сөздік: Отбасы, тұсау кесу, той, салт - дәстүр. Сабақтың барысы: I. Сәлемдесу. Хош	Қыс қанша айдан тұрады? Біз қыс мезгілінде қандай мерекелерді атап өттік? 4 мезгіл бар Қыс Желтоқсан, қаңтар, ақпан. 16 - желтоқсан, Жаңа Жыл Ал енді, балалар төрт мезгілге байланысты тақпақ айтайық. Қандай қызық қыс деген? Бәрін шебер істеген Бақша - бауды, тауды да, Бояған ақ түспенен. Ал, енді балалар біз жаңа оқу іс - әрекетіне көшейік. Бүгінгі оқу іс - әрекеті «Жұмбақтар әлемі». Енді балалар жұмбақтар әлеміне барайық. Мына жерде не көріп	және Әнел орманға барады. Өзенге жақындап келіп, олар мынаны көреді: өзен жағасына да екі ағаш өсіп тұр екен, оның аласасы - шырша да, одан биігі – ұшы әрең көрінетін қарағай. - Шырша қай жерде орналасқан? Қарағай ше? - Орманда қыздардың нені кездестіргенін жұмбақты шешу арқылы табыңдар. Жұмбақтар: Үсті толы ине, Бірақ та іс тігіп Қадамайды түйме. Бұтақтарға секіріп, Әр жерден қылт етеді Кейде жаңғақ кеміріп, Жоғары өрлеп кетеді. Қорыққанда жел аяқ,	- Маған ақпанның он бесіне, кешкі уақытқа керек. - Ақпанның он бесінде Қарағандыдан Алматыға 9Y 723 рейсі ұшады. Осы ұшаққа билет бар. Аласыз ба? - Алматының ауа райы туралы қайдан білуге болады? - Ұшақ қонуға бет алғанда стюардесса хабарлайды. - Ұшаққа өзіммен бірге неше кг жүк ала аламын? - Өзіңізбен бірге 10 кг жүк ала аласыз. Қалған жүгіңізді Алматының жол жүгі бөлімінен аласыз. - Менің бірінші рет ұшаққа отыруым еді. Егер ұшақта жүрегім айныса, гигиеналық пакет керек болса, не істеуіме болады? - Егер ұшақта жүрегіңіз айныса, стюардессаны шақыруға болады. Ол	Өз бетінше қарым-қатынас жасау Ұшақтар Мақсаты: Білімділік Оқушылардың танымдылық деңгейлерін кенейту, ұшақ, әуежай туралы білімдерін толықтыру. Дамытушылық: ауызекі сөйлеу әрекеттерін дамыту, құрмалас сөйлем құрастыру, талдай білуге жаттықтыру. Тәрбиелік: мәдениетті сөйлей білуге, Отанымыздың дамуына өз үлесін қосу, болашақта қандай маман иесі болатындығын түсіне білуге баулу. Сабақтың барысы: I. Ұйымдастыру кезеңі. Кезекшімен сұхбат II. Үй жұмысын тексеру

	келіпсіз біздерге Сәлем бердік сіздерге. Тәрбиеші: - Балалар, біз қазір «Өзіңді таны» деген ойынды ойнаймыз. Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту. Отбасы мүшелерін атау. Өз ойын толық айтып жеткізуге тәрбиелеу. Тәрбиеші: - Балалар, бұл фото суретте кім? Кім өзінде таныды? Суретте сендер қайдасыңдар? Суретте кім бар? Бір сөзбен қалай айтамыз? (Балалардың жауаптары) - Менің отбасымда төрт адам бар. Әкем, шешем, ағам және мен. - Менің отбасымда үш адам бар. Әкем, шешем, мен. - Балалар, қандай мерекелерді білесіңдер?	тұрсыңдар? Балалар сендер жұмбақтарды шешкенді жақсы көресіңдер ме? Жұмбақтар әр түрлі болады екен. Олармен жақынырақ танысу үшін мен сендерді жұмбақтар көрмесіне шақырамын. Жыл мезгіліне байланысты жұмбақтарды көріп тұрмыз. Иә - Жұмбақ халық ауыз әдебиетінің бір түрі. Әр жұмбақта заттың аты аталмайды, оны шешу үшін ойланып, не туралы жасырылғандығын табу керек. Жұмбақтың шешуін оңай жолмен табу үшін ұқсайтын затпен салыстырады немесе ерекше сөзбен айтылады. Балалар үстел үстіндегі жұмбақ көрмесіне назар	Отырғанда томардай - ақ Сергіту жаттығуы. Ал, балалар тұрайық. Үлкен шеңбер құрайық, Алақанды соғайық. Оң жақтағы балаға, Шапалақты соғайық. Сол жақтағы балаға, Шапалақты соғайық. Жоғары төмен қарайық, Орнымызды табайық. Дәптермен жұмыс 1. Тор көзді салып бояу. 2. Тор көздің оң жағындағысын - Сол жағын бояу. **Сауат ашу негіздері** Қолды жазуға дайындауға берілген тапсырмаларды қызығушылықпен орындайды;	сізге минералды су мен гигиеналық пакет береді. - Ұшақтың билеті неше теңге тұрады? - Ұшақтың билеті 15000 теңге тұрады. - Ұшаққа отырғызу сағат нешеде басталады? - Ұшаққа отырғызу сағат бесте басталады. - Билетті қай кассадан ала аламын? - Билетті екінші кассадан ала аласыз. - Берген мәліметіңізге көп рақмет. 3 - тапсырма. Кестеге қарап, рейстер туралы әңгімелеңдер **Математика негіздері** Нүктелерді, өрнектерді салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үй «Менің	III. Сабақтың мақсатын, барысын түсіндіру. Жаңа сабақ. «Сөйлеу мәдениеті өспейінше, жоғары ақыл мәдениетіне жетуге болмайды.» Б. М. Теплов 1 - тапсырма. Б. М. Тепловтың сөйлеу мәдениеті туралы ойын қалай түсінесің? Адам өзінің сөйлеу мәдениетін анықтама бюросында көрсете ала ма? 2 - тапсырма. Диалогты оқып, түсінуге тырысыңдар. - Кешіріңіз, Алматыға дейін ұшақ неше сағат ұшады? - Ұшақ Алматыға дейін 1 сағат 20 минут ұшады. - Ұшақ жолда қонады ма?

	- Жаңа жыл, 8 наурыз..... - 8 наурыз, кімнің мерекесі? - Әжелердің, аналардың, қыздардың мерекесі. - Мерекені қандай көңілмен қарсы аламыз? - Қуанышты, жақсы - Қазақ халқы өз салт - дәстүрлерімен бай. Біз қандай салт - дәстүрімен таныстық? II. Тәрбиеші балалардың назарын тақтадағы суреттерге аударады. (40 - шығару», «Бесікке салу», «Тұсау кесу» - Бұл қандай салт - дәстүр? - «40 - наң шығару», «Бесікке салу» Дидактикалық ойын: «	аударып, қызыға қарайды. 1 - айналым Ойын Ал енді, балалар бізге жұмбақ түсінікті болса, төрт мезгілге байланысты бір - бірімізге жұмбақ жасырайық. Бір - біріңе төрт мезгіл туралы айтып өттіңдер. Сол төрт мезгіл туралы қандай жұмбақ білеміз? Жұмбақ Қыздар командасы. Аяна Суда мұз бар, Жерде қар бар Боран боп соғады Бұл қай кезде болады? (Қыс) Қыс ерекшелігін сұрау. Қыста қандай ойындар ойнайсыңдар?	Мақсаты: сурет бойынша әңгіме құрастыру арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету; сурет бойынша ойын тиянақты жеткізе білуге баулу. Балаға өз ойын жүйелі түрде айта білуге үйрету арқылы зейінін дамыту. Балабақшада достарымен, үлкендермен қарым - қатынаста кішіпейіл болуға тәрбиелеу. Жазуға қолдарын жаттықтыру. Әдіс - тәсілдер: сұрақ - жауап, түсіндіру, ароматерапия. Сөздік жұмысы: байтағым, баулып. Оқу іс - әрекетінің көрнекіліктері: суреттер, слайдтар. Билингвалды компонент: Балабақша - Садик Қолданылған әдебиеттер: Сауат ашу	бөлмем. Қағаз бетінде бағдарлаймын» Мақсаты:Қағаз бетінде бағдарлау, карточкалардағы геометриялық фигуралардың орналасуын сипаттау. Күтілетін нәтижелер Барлық тәрбиеленушілер: сол жақ, оң жақ, үстінде, астында, алдында (алды), артында,(арты), жақын, арасында, қасында деген сөздерді пайдалана отырып, кеңістікте фигуралар мен заттардың орналасуын сипаттайды. Көптеген тәрбиеленушілер: орналасуы бойынша көрсетілген заттар мен фигураларды табады. Кейбір тәрбиеленушілер:өз бетінше ойыншықтардың (мысалы мәшинелердің) қозғалыс бағдарларын	- Ұшақ жолда қонбайды. - Ұшаққа бір билет бар ма? - Сізге қай күнге керек? - Маған ақпанның он бесіне, кешкі уақытқа керек. - Ақпанның он бесінде Қарағандыдан Алматыға 9Y 723 рейсі ұшады. Осы ұшаққа билет бар. Аласыз ба? - Алматының ауа райы туралы қайдан білуге болады? - Ұшақ қонуға бет алғанда стюардесса хабарлайды. - Ұшаққа өзіммен бірге неше кг жүк ала аламын? - Өзіңізбен бірге 10 кг жүк ала аласыз. Қалған жүгіңізді Алматының жол жүгі бөлімінен аласыз. - Менің бірінші рет ұшаққа отыруым еді. Егер ұшақта жүрегім айныса, гигиеналық пакет керек

	Заттарды дұрыс орналастыр» Балалар екі топқа бөлінеді. 1-топ – «40 - шығару» салт - дәстүріне қажетті заттарды алады, суреттің қасына қояды. 2- топ –«Бесікке салу». Тәрбиеші: - «Бесікке салу» дәстүрін өткізу үшін қандай заттар керек? Балалар: - бесік, май шам, пышақ, жастық, көрпе.... Тәрбиеші: - «40 - шығару»дәстүрін өткізу үшін, қандай заттар керек? Балалар: - леген, су, қайшы, қасық.... Тәрбиеші: - Топтастырып қойдық, бірақ қайшы, түсті жіптер қалып қойды. Неге? Қажет емес пе? Бұл заттар қажет, бірақ басқа рәсімге.	Қыста күн суытады. Балалар қардан аққала жасап ойнайды. Алина Күн ұзарып қар еріп, Су сайларға толады, Бұл қай кезде болады? (Көктем) Ертегі туралы айту Көктем ерекшелігін сұрау. Көктемде қандай мерекелерді атап өтеміз? Көктемде күн жылынады, Аналар мерекесін атап өтеміз. Ұлдар командасы Асылбек Күн ысып, Жеміс - жидек пісіп,	және жазу (әдістемелік құрал) 30 бе Мотивациялық қозғаушы І. Ұйымдастыру кезеңі. 1. Балалар шаттық шеңберіне дөңгелене тұрады. Жоғарыда шаңырақ ілінген. Балалар қолдарына түрлі түсті таспаларды (ленталарды) алып, өз балабақшасына деген ізгі тілектерін айтады. 2. “Кім болам?” дидактикалық ойыны. Ойын шарты: балалардың ішінен «тілші» сайланады. Тілші болып сайланған бала басқа балаларға «Болашақта кім боласын?» деген сұрақты қойып, олардан сұхбат алады. Балалардың қалауы бойынша «тілші» рөлі ауысып отырады.	түсіндіреді және педагогтің тапсырмасы бойынша оларды өзгертеді және сипаттайды. Басталуы 0–5 минут Педагог бағыттар мен көрсеткіштердің түстерін атауды сұрайды. Балалардан бұл білімнің өмірде қалай пайдаға асуы мүмкін екенін сұрайды. «Кім зейінді?» ойыны Педагог зейінге арналған ойынды ұсынады.Тапсырманы түсіндіреді: - Қазір мен құрсауды жерге қоямын. Оған Меруерт тұрады, оның оң жағына Нұрлан, сол жағына ...,алдына ... тұрады. - Ал қазір балалардың әрқайсысы оң жақта (сол жақта, артта және т.с.с.) кім тұрғанын айтады.	болса, не істеуіме болады? - Егер ұшақта жүрегіңіз айныса, стюардессаны шақыруға болады. Ол сізге минералды су мен гигиеналық пакет береді. - Ұшақтың билеті неше теңге тұрады? - Ұшақтың билеті 15000 теңге тұрады. - Ұшаққа отырғызу сағат нешеде басталады? - Ұшаққа отырғызу сағат бесте басталады. - Билетті қай кассадан ала аламын? - Билетті екінші кассадан ала аласыз. - Берген мәліметіңізге көп рақмет. 3 - тапсырма. Кестеге қарап, рейстер туралы әңгіме. **Математика негіздері** Нүктелерді, өрнектерді

	Балалар, (суретке назар аударып) ал осы салт - дәстүрді кім біледі? Біз бүгін жаңа салт - дәстүрмен танысамыз. Балалар отырады. Тәрбиеші: Отбасының үлкен қуанышының бірі – сәби. Сәби аяғын алғаш рет басқанда тұсау кесу рәсімі өткізіледі. Тұсау кесу рәсімін – бала тез жүріп кетсін деп өткізеді. Топқа әже, бала кіреді. Балалар әжемен амандасады. Әже: Осы отаудың қуанышына кішкентай баламыздың тойына келіпсіңдер, қадамдарыңызға..... бітсін: Мына кішкентай ұрпағы өмірге қадам басқалы отыр. Ауыл әжесі, өзіңізден тұсау кесер батаны сұраймыз.	Ел пішенін орады, Бұл қай кезде болады? (Жаз) Жаз ерекшелігін сұрау. Жазда күн қандай болады? Жазда күн ыстық болады, шомылуға барармыз. Омар Жауып жаңбыр, Жер сабыр, Шөп, жапырақ солады Бұл қай кезде болады? (Күз) Күз ерекшелігін сұрау. Күзде күн қандай болады? Күн суытады, жапырақтар сарғайып жерге түседі.	Ұйымдастыру - іздену II. Негізгі бөлім. 3. Тыныштық сәтін өткізу. 1. Дәптердің 4 - 5 беттердегі суреттер бойынша әңгіме құрастыру. Тірек сөздер: ойын бөлмесі, тәрбиеші, ойыншықтар, ойын алаңы, құм, сырғанау, әткеншек, шелек. 2. Н. Әлімқұловтың “Балабақшам – байлығым” немесе балабақша туралы басқа ақындардың өлеңін оқу. 3. Сергіту сәтін өткізу. Бала, бала баламыз, бақшамызға барамыз, Күні бойы қызыққа батамыз да қаламыз. Үйренеміз өнер біз, шетіміздан шеберміз. Тақпақ айтып, ән де	- Одан кейін педагог топтағы балалардан бір-біріне және сөйлеушіге қатысты кімнің қайда тұрғанын айтуды сұрайды. Ұйымдастыру- іздену. Туындаған проблемалық жағдайды шешу үшін қағаз парағымен таныстыруды жүргізуге болады. Ол әдетте кәдімгі ақ парақпен таныстырудан басталады. Педагог балалардан сұрайды: – Бұл не? – Оның пішіні қандай? – Бұл қандай жағы? Балалар жауап беруге қиналған жағдайда, педагог жалғастырады: – Бұл жағы қайда орналасқан? Сұрақтарды ретімен қоя	салуға, тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету; **Шығармашылық бейнелеу әрекеті** **Сурет салу** Ою-өрнектермен қазақтың ұлттық киімдері орамал,шапан,камзол «Әжемнің камзолы» Мақсаты: Балаларды қазақтың ұлттық киімі-қамзолмен таныстыру және оны Өрнектермен әшекейлей білуге үйрету. Қолданылатын көрнекі құралдар: Қазақтығ ұлттық ою-өрнегі және қазақтың ұлттық киімі-камзолдың суреті Қажетті құрал жабдықтар: ақ қағаз,фломастер,қылқала

	(балалар қолдарың жайып отырады) Әже бата береді: Ей, жаратқан, тілегімізді қабыл ала ғой! Жас ұрпақ, ғұмырлы болсын, Қуанышты, көңілді болсын, Ақылды, зерделі болсын, Абыройлы, беделді болсын, Халқының..... болсын. Елінің қамқоры болсын Мәртебесі биік болсын, Не тілесе, тілегі қабыл болсын! Осы тілекке жететіндей Әр бір қадамы сәтті болсын Әумин!	Жеміс - жидектер пісіп, жинаймыз. Жұмбақ шешуін тапқан қандай қызық балалар, ал жұмбақты ойлап тапқан одан да қызық екен. Ал енді, балалар ертегілер еліне саяхатқа барайық. Балалар мына жерден қандай ертегілерді көріп тұрмыз? Бауырсақ, Шалқан, Алладин, Қаңбақ шал, Маугли, Қызыл телпек, Мақта қыз бен Мысық, Алдар көсе, Жеті лақ. Біз барлық ертегілерді біледі екенбіз. Енді сендерге осы ертегі бойынша жұмбақ жасырайын. Екі команданың қайсысы бұрын жауап берер екен? Жұмбақ	айтып, би де билеп береміз. 4. Дәптермен жұмыс (4 - 5 беттері бойынша). а) Педагог үздік сызықтарды (баланың балабақшаға дейінгі жолын) қалай қосып сызу керектігін және штрихтауды тақтада көрсетеді. 5 - беттегі үздік сызықтарды қосып сызу арқылы доптардың суретін салу және оларды бояу. Педагог балалардың жұмысын тексеріп, қалай сызу, штрихтау керектігін әр балаға көрсетіп жүреді. Рефлексифті түзету III. Оқу іс - әрекетін қорытындылау. Оқу іс - әрекеті барысында алған білімдері сұрақ - жауап әдісі арқылы пысықталады. Күтілетін нәтиже: Білу: сурет бойынша	отырып, балалар жоғарыда тұрған жағы – жоғарғы, төменде орналасқан жағы – төменгі, оң жақта орналасқан жағы – оң, сол жақта орналасқан жағы– сол жақ, жоғарыда сол жақта орналасқан бұрыш – сол жақ жоғарғы бұрыш, жоғарыда оң жақта орналасқан бұрыш – оң жақ жоғарғы бұрыш және т.б деп аталады деген қорытындыға келеді. Парақ бойынша саяхат – «Сиқырлы парақ». Бір парақ пен бес қарындаш өмір сүріпті. Бір күні олар бірге ойнамақшы болыпты және қарындаштар парақ бойынша саяхатқа шығыпты. Бірінші болып сары қарындаш жөнеліпті, ол жоғарғы жағына барып, сары сызық сызыпты. Екінші болып қызыл қарындаш кетіпті, ол төменгі жағын тауып, қызыл сызық сызыпты. Оң жағын жасыл қарындаш, ал сол	м,су. Сөздік жұмыс: әшекей,әшекейлендіру. «Оюды құрастырып атын ата» ойыны. Тәрбиеші балалардан қазақтың қандай ұлттық ою-өрнектерінің атын білетіндерін сұрайды.Тәрбиеші балалардың қазақтың қандай ұлттық киімдерін білетіндерін сұрайды. Тәрбиеші балалардан қазақтың қандай ұлттық ою-өрнектерінің атын білетіндерін сұрайды.Камзол жайында әңгімелеп,оның пішініне,көлеміне,ою-өрнектерімен әшекейленуіне назар аудартады. Сергіту сәті Орнымыздан тұрайық! Қолды белге қояйық. Жоғары төмен қарайық,

	Бәрі: Әумин деп беттерін сипайды. Әже: Баланың тұсауын кесер тойына әдейі тілек етіп, мына жіптерді дайындадым. Ақ жіп қостым – адалдыққа апарсын деп Жасыл жіп қостым – ғұмырлы, көсегесі көгерген азамат болсын деп Қызыл жіп қостым -..... қызылға оранған молшылықты болсын деп. Ақ жол дайындау. Әуен. Тәрбиеші: Ендеше, жүріс - тұрысымен де, ақылы парасатымен де, көргенділігімен де көзге түскен ауыл азаматты.....	Қашып кеткен атадан, Қашып кеткен ападан, Орманда кеше жүр едім, Домалап шықты алдымнан Шешуі: (Бауырсақ) Жұмбақ Кедей еді бұл бала, Айы туды оңынан, Жын шығады керемет, Сиқырлы оның шамынан (Алладин) Жұмбақ Үй жинаған ұқыпты, Бір қыз бопты ертеде Тыңдамаған мысықты Салыпты ғой әлекке	әңгіме құрастыру арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету Игеру: Балаға өз ойын жүйелі түрде айтуды игерту. Меңгеру: Мектепте достарымен, үлкендермен қарым - қатынаста кішіпейіл болуды меңгерту. **Қоршаған ортамен таныстыру** Өсіміктер әлемі өсімдіктер әлемі Мақсаты: Табиғаттағы өсімдіктердің қалай жетіліп, өсіп дамуы туралы түсініктерін қалыптастыру. Өсімдіктердің күнделікті ортадағы қажеттілігімен дамуының байланысын балаларға түсіндіріп бекіту. Тәжірбиелі жұмыстар арқылы балалардың табиғатқа деген	жағын көк қарындаш сызыпты. Парақтың ортасында қара қарындаш қалыпты, ол сол жерге үй салған екен. Бұрыштарды тең бөлуге шешім қабылдап, екі түспен сызыпты. Барлық қарындаштар үйге жиналып, тағы да қалай ойнасақ болады деп ойланыпты. Ойланып-толғанып, қуаласпақ ойнамақшы болып шешіпті. Жоғарғы жағында сары сызық сызылған және жоғары қарай сары қарындаш жүгіре жөнеліпті, төменге қарай қызыл қарындаш, оң жаққа жасыл қарындаш, ал сол жаққа көк қарындаш жүгіре жөнеліпті. Содан кейін іштері пыспауы үшін қарындаштар екі-екіден жүгіріпті: оң жақ жоғарғы бұрышқа сары және жасыл қарындаштар жүгірді; сол жақ жоғарғы бұрышқа – сары және көк; оң жақ төменгі бұрышқа – жасыл және	Қос аяқтап секіріп, Бойымызды жазайық. Камзолды салу үлгісіне қарап, сурет салу әдіс тәсілдерін түсіндіреді. -Камзолдың суретін салып,жеңіл сүйкей жағу тәсілімен бояймыз. Содан кейін жиегіне ою саламыз. Фломастермен ккмзол жиегіне үшбұрыш тәріздес өонек жасаймыз,қолымызды қағаз бетінен алмай салып жаттығамыз.Үлгіде көрсетілген ою-өрнектердің түстерін таңдауға,оларды дұрыс орналастыруға бағыт беріп көмектеседі. Рефлексивті корекциялаушы: -Балалар сендер бүгін жұмысқа белсене қатыстыңдар,жұмыстарынды әдемі,ұқыпты салдыңдар. Енді сол жұмыстарыннан көрме ұйымдастырайық.

	баламыздың тұсауын кесіп беруді өтінеміз. Тұсау кесетін әже: А, Бисмилла ир - рахман - ир – рахим Аяғыңның орасын қашықтап ұста, сонда өмірден кібіртіктемей өтсін, осалдау байлайын ырысты бол! Ал, кәнеки, қайшы әкеліңдер – дейді әже. Балапаным, құдай жақсылықтан ажыратпасын Жақсы ісінмен бақытқа жет! Бисмилляһи – ир – рахман – ир - рахмин – деп тұсау кеседі. Қаз – қаз балам, қаз балам.	(Мақта қыз бен мысық) Жұмбақ Джунглиде өскен жасынан, Епті бала болыпты, Багира, Бану достары Шерхан оның қас жауы (Маугли) Жұмбақ Кішкене қыз орманға Жалғыз өзі барады. Апасына қартайған Дәмін салып алады (Қызыл телпек) Жұмбақ Аяғынан тұсаулап, Кемпір оны ұстайды.	көзқарасын кеңейту. Экологиялық тәрбие беру. Әдіс-тәсілдер: Сұрақ – жауап, әңгімелесу, көрсету. Тәжірбиелік жұмыстар және көрсету түсіндіру. Сөздік жұмыс өсімдіктер. Көрнекіліктер: Гүлдер, гүлдердің суреттері. Биллингвалды топтама: Гүлдер-цветы Күнбағыс-подсолнух Өсімдіктер-растение Сәлеметсіздерме балалар. Балалар бүгін бәрің құлпырып кетіпсіңдер? Өйткені, бізге бүгін көптеген онақтар келіп тұр. Ал балалар онда қонақтармен сәлемдесіп алайық. 1.Ал балалалар	қызыл; ал сол жақ төменгі бұрышқа – сары және қызыл қарындаштар жүгіріпті. Ал қара қарындаш оларды ұстай алмай қойыпты. Ойын барысында балалар парақта бағдарлар бар екенін түсінеді: жоғары, төмен, оң жағы, сол жағы, парақтың ортасы. Сергіту сәті. «Ұшақ» балалар аяқтарын алшақ қойып, қолдарын екі жаққа созып, оңға-солға бұрылады. Рефлекстік – түзету Педагог қорытынды жасап, балаларды мадақтайды.Сабақтағы өз жұмысын «Сәттілік сатысы» арқылы бағалауды ұсынады.Педагог түсіндіреді: егер қателіктер көп болса, төменгі сатыда көңілсіз смайликті салуға болады. **Қоршаған ортамен**	Күтілетін нәтиже: Біледі: Ұлттық сәндік – қолданбалы өнер деген ұғымның мәнін Менгереді; Ою-өрнектің суретін салу жолдарын Игереді: өрнектерді дұрыс орналастыра біледі.

	Қадам бассаң мәз болам. Құрмеуіңді шешкейсің Тұсауыңды кесейін. Балалар: қаз - қаз, балам, қаз балам, ... жаз балам. Тәрбиеші: - Тойда, балалар, әр түрлі ойын ойнайды. Ойын: «Ханталапай» (асықпен ойын) Жеңімпаз бала сәбиге тілек білдіреді. Тәрбиеші: - Бүгін қандай дәстүрмен таныстық? - Тұса кесу. - Тұсау кесу дәстүрін не үшін өткізеді? - Бала тез жүріп кетсін деп. - Қандай түсті жіптермен қолдандық?	Желмен ұшар желпілдеп Босап кетсе бұл шалы (Қаңбақ шал) Әділқазылардың бағасы. 2 - айналым «Ғажап сәт» Жылқы кіреді. Амандасу. Жылқы қандай жануар балалар? Үй жануары Жылқы төрт түлік малға жатады. Биыл қандай жыл келді? Жылқы туралы қандай мақал - мәтел білеміз? Жылқы жылы келді. 1. Жылқы еті шекер, сүті бал. 2. Жүзден жүйрік	айтыңдаршы Қазір жылдың қай мезгілі ? 2.Көктем айларын атаңдаршы ? Көктемде қандай өзгерістер болады ? 4.Көктем жайлы тақпақтар білесіндерме ? Балалар бүгінгі оқу-қызметіміз барысында өсімдіктер туралы әңгімелейміз. Гүлер: бөлме, бақша, дала гүлдері, болып бөлінеді. Демострациялық суретпен жұмыс. Енді гүлдердің құрамымен танысайық. Тамыр сабағы, жапырағы. Гүлдерді бостан босқа жұлуға боладыма ? Гүлдер не үшін керек	**танысу** «Салт-дәстүр» тақырыбында бесікке салу рәсімін көрсету. мақсаты: сәби тәрбиесіне арналған салт-дәстүрлермен танысу; дамытушылық: оқушылардың ауызекі сөйлеу, дұрыс жазу қабілеттерін дамыту; тәрбиелік: қазақ отбасының тәрбие жөнінде ерекшеліктерімен танысу, халқымыздың ертеден келе жатқан дәстүрлерді құрметтеуге баулу; Көрнекі құралдар: интерактивті тақта. Тәрбиеші сөзі: тәрбие отбасынан басталады дегені мәлім. Ұяда нені көрсең, ұшқанда соны ілерсің — дейді қазақ мақалы. Бүгінгі сабақта біз бала, сәби тәрбиесіне арналған	

	- Қызыл, жасыл, ақ. - Тұсауын кім кесті? - Әже. Әже: Өркендерің өсіп, қарақтарым. Менің балам да сендердің орталарыңда дені сау болып өсіп, ел тілегін өтей алатындай дәрежеге жетсін. Шашу шашылады. Қоштасу. «Ұлттық киімдер» топтамасымен жұмыс. Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру **Дене шынықтыру** Адам деңсаулығы дұрыс тамақтану. Шынықсаң шымыр боласың, Сауығып айдай толасың.	шығады, Мыңнан тұлпар шығады 3. Ат айналып қазығын табады, Ер айналып елін табады. 4. Бір түлікке бай болғанша, Төрт түлікке сай бол. 5. Түйе малдың қасқасы, Жылқы малдың патшасы 6. Ер қанаты – ат. Ойынның аты Ал енді, балалар сендерге жылқы өзінің ойынын алып келіпті. Жемістер мен көкөністер. Мақсаты: балаларға қыста ауырмау үшін, жемістер мен көкөністерді көп жей отырып олардың пішінін, түр - түсін атау. Балалар ойынға қызыға қатысып, түр - түсін,	бізге ? Есікті тоқылдатып Буратина көңіл болып келді, Қолында жасанды гүл және құнбағыс бар. Тәрбиеші: Балалар мынау кім ? Буратино: Мен кішкентай балаларға жақсы бір іс жасайын деп едім, топтарыңа әдемі, сәнді, таза ауа болсын деп гүл сыйлайын деп келдім. Тәрбиеші: Буратино саған көп рахмет, сен бұл жас анды гүлдерді қай дүкеннен алдың. Буратино: мен таң қалып тұрмын, неге жасанды, олардың жапырақтары жасыл, сабағы да жасыл, гүлі қызыл. Жоқ мен әкелген гүлдер тірі тәрбиешіні түсінбедім.	салт-дәстүрлермен танысамыз. Қазақ халқының салт-дәстүрлері. Бесікке салу салты. Оқушыларды сабақтың мақсатымен таныстырып алдарына міндет қою. Сабақтың эпиграфы Ұяда нені көрсең, ұшқанда соны ілерсің тақтада слайд диаграмма «Бала (сәби) тәрбиесіне арналған салт-дәстүрлер» 1. Дәптерлерді ашып сәби тәрбиесіне арналған салт-дәстүрлерді жазып қою. Шілдехана, балаға ат қою, бесікке салу, қырқынан шығару, тұсау кесу. (тақтада осыған арнап суреттер көрсетіледі.) 2. Бүгін біз халқымыздың бесікке салу салтымен танысамыз. (слайд «Бесік – қасиетті мүлік, сәбидің	

	Спортты серік ете біл, Жақсы азамат боласың. Жеңімпаз болу оңай ма, Арман болған талайға? Болмасаң да ұқсап бақ, Жарысқа түсіп қ - Балалар, айналамызда көңіл-күйі көтеріңкі, жақсы адамдардың болғанын бәріміз ұнатамыз. Ендеше, қол ұстасып, бір-бірімізге жақсы көңіл-күй мен саулық тілей отырып, жүрекшелерді сыйлайық. Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі-көңіл ажары! Күліп өмір сүрейік! ҰЖ «Сурет көрмесі» әдісі (Өткен сабақты қайталау) Тақтаға суреттер ілініп қойылады,суреттен өздеріне таныс тағамдарды таңдайды.	пішінін атай алды. Үш тілде санап өтті. 3 - айналым. «Ойлы болсаң озып көр» Балаларға тақпақтың басын айтып, балалар ойлана отырып жалғастырады. Тақпақтар. Ал енді, балалар тақтаға қараймыз. 1. Сиыр сүйеді баласын - торпағым деп 2. Жылқы сүйеді баласын – құлыным деп 3. Қой сүйеді баласын – қоңырым деп 4. Ешкі сүйеді баласын – лағым деп Қараңғыға баспаған қорқағым деп Тұлпар болып жүгірер жұрыным деп Ештеңені білмейтін	Тәрбиеші: Балалар Буратино бір нәрсені түсінбей тұрмын кәне түсіндірейік. Гүлдер дегніміз орысша-цвет Бұл жасанды гүлдердің тірі гүлдер ден айырмашылығы барма ? Жасанды гүлдер дегеніміз не? Тәрбиеші: Түсіндіңбе Буротино? Түсіндім ,түсіндім ал жарайды мынау менің күнбағысым қалай ? Тәрбиеші: Ия бұл күнбағысыңда жас анды, ал тірі күнбағыстан не шығатынын мен айтып беремін. Күнбағыстың орысшасы балалар подсолнух. Күнбағыстан	алтын ұясы ») Оқушылардың алдарына «Бесікке салу» атты мәтін үлестіріп беріледі. Бесікке салу Халқымызда бесік – қасиетті мүлік, сәбидің алтын ұясы болып есептеледі. Бесікке салу жолы жасы үлкен немесе елдің құрметті, өнегелі әжелеріне, әйелдеріне жүктеледі. Ол бесікті отпен аластап, баланы бөлейді. Осындай қуаныш үстінде «Бесік жыры» айтылады. Мерекелік дастарқан жайылып, бесікке салған адамға кәделі сый береді. Бесіктің сәби денсаулығына, тазалығына пайдасы өте зор. Бесіктегі сәбидің бойы, қол-аяғы түзу болады. Сондай-ақ бесік баланы суық пен ыстықтан қорғайды. Бесік ағаштан жасалады. Бесікті баланың нағашы	

	-Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар? деген ортақ сұрақ қойылады. Сабақ мақсатын хабарлау . Бүгін біздер пайдалы және пайдасыз тағамдарды ажырата білуді үйренеміз. Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі Нұсқау: Әр топқа сурет беріледі, оқушылар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді 1-топ: «жемістер» 2-топ: «көкөністер» 3-топ: «шырындар» 4-топ: «тағамдар» алайда. «Ойлан, жұптас, бөліс» әдісі (ойлау дағдысын қалыптастыру	момыным деп Тастан - тасқа секірген шұнағым деп. Әділқазылардың бағасы. 4 - айналым Жұмбақтар жасыру. Екі топ бір - біріне білетін жұмбақтарын жарыса отырып жасырады. Соңында ертегі кейіпкерлерінен «Жыл басына таласқан хайуанаттар» мен «Бауырсақ» ертегісі Қыздар командасы. Жұмбақ Үстінде қос қорабы, Мінсең көлік болады, Жақындасаң қасына, Қорқытады баланы (Түйе) Адамға серік, Күзетке берік (Ит) Кішкентай ғана бойы бар,	біз пістемайын аламыз. Ал пістемайдан көптеген тағамдар, бауырсақтар жасаймыз.Адамдарға пайдасы көп. Буратино: мен енді түсіндім, тірі өсімдіктерге біз қамқорлық жасаумыз керекекенгой балалар. Тәрбиеші: Ал сенің күнбағысыңнан не шығады ? Ештеңе шықпайды, өйткені ол жасанды. Сергіту сәті. Тәрбиеші: менің балаларым саған тірі гүлді қалай отырғызу және қамқорлық	жұрты арнайы жасатады. Баланы көзден сақтасын деп бесікке тұмар тағады. **Дене шынықтыру** Салауатты өмір салты «Эстафета» Шарты: Әр топ қатысушылары жалаушаны алып мәреге дейін жүгіріп барып өз орынына келіп өзінен кейінгі қатысушыға жалаушаны тапсыруы қажет, қай топ бірінші мәреге жетсе сол топ жеңімпаз. «Кеңгуру» Шарты: Балалардың алдына алжапқыш байлап, жеміс – жидектерді жинап өздеріне тиесілі себетке жинауы тиіс, қай топ көп жинаса,сол топ жеңімпаз. «Пингвин» Шарты: Допты аяқ арасына қысып алып, жерге құлатпай	

	мақсатында, оқушыларда ынтымақтастық құндылығын дарыту) Нұсқау: Сөздердегі бос орынды толтырып, оларға не жататынын анықтау. 1-топ. А дәрумені көздің көруін жақсартады. 2-топ. В дәрумені ағзаны нығайтып, күш-қуат береді. 3-топ. Д дәрумені сүйектерді қатайтады. 4-топ. С дәрумені иммунитетті көтеріп, ауруға қарсы тұрады. **Музыка** Балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу; «Музыкалық аспаптар» Мақсаты Домбыра түрлерімен,домбраның құрылысымен	Айналдырып киген тоны бар (Қой) Төрт бұлағы сүт Баққанға ол құт (Жылқы) Ұлдар командасы Жұмбақ Өзі бір қу, Жүрген жері айқай шу (Түлкі) Қашып кеткен атадан, Қашып кеткен ападан, Орманда кеше жүр едім Домалап шықты алдымнан. (Бауырсақ) Әдіқазылардың бағасы. Рефлексивті коррекциялау Екі команданың тең	жасауды көрсету Буратино қоштасып рахмет айтып кетеді. Буротино Ия Жасанды гүлдерді біз ойнағанда, үйімізді сәндеу үщін қолданамыз. Оларпласмассадан жасалған. Ондай гүлдер біздің топтада бар. Тірі гүлдер өмеді, олардың тамырлары болады, суғарамыз, өскен сайын өзгереді, гүлденеді. Тұқымдары шығады. Гүлі болады.Күн болып жанайық,	пингвиндер жүрісімен жүріп, мәреге жетуі тиіс, қай топ бірінші келсе сол топ жеңімпаз.	

	таныстыру.Домбра,қобыз құрылысымен үнін тыңдау,салыстыру.Күйші-композиторлардың өмірімен,шығармашылығымен таныстыру. «Қара жорға»әуенімен балалар залға кіріп, билеп орындарына тұрады. Амандасу. Түсіндіру: Қазақтың ұлттық аспаптары; домбыра, қобыз, сыбызғы, шаңқобыз, дабыл, даңғыра, үскірік. Орыс ұлтының аспаптары; балалайка, ағаш қасық, гармошка, қоңырау, скрипка. Музыка тыңдау: Домбыра аспабында «Еркемай» әнін тыңдайды ,баянда ми-мэ-муу дауыс жаттықтырады. Әртүрлі дыбыстар бар екенін айтып музыкалық аспаптарға жататынын айту. Ал қоңырау,	дәрежеде болғандығын айтты. Бүгінгі оқу іс - әрекетімізде жұмбақ әлемі туралы айтылғандығын, онда жұмбақтың шешуін тапқан қандай қызық, ал жұмбақты ойлап тапқан одан да қызық екендігін білді. Бүгінгі оқу іс - әрекетіне жақсы қатысқан балаларды мақтай, мадақтай отырып әр бала жұлдыз болуға лайықты екенін айту, жұлдызшалармен бағалау. Балалар алған жұлдызшаларына мәз болды, өзара оқу іс - әрекетінен алған әсерлерімен бөлісті. Күтілетін нәтиже:Ұқыптылық, шыдамдылық, ептілік. Білуі керек:Балалар жұмбақ халық ауыз әдебиетінің бір түрі	Мөлдір су болып ағайық. Гүл болып жайнайық, Терең, терең демалып Жүгіріп, жүгіріп алайық. Балалар горшокқа гүл отырғызады. Балалар Буратиномен қоштасады. Рефлексивті Түзетушілік Қортындылау: -Балалар бізге қонаққакім келді. -Буратино бізге не алып келді ?		

	сылдырмақ, барабан тек бір дыбыс береді олар шулы аспаптарға жатады. (баспалдақпен теңеу) болып келеді. Тақтаға назар аударайық. (Балаларға түсіндіру: Балалар музыка тыңдайды және оларды ажыратып айтады. Би билеу: «Сылдырмақтар» «Сылдырмақ» биін билейді Ән үйрену:«Домбыра» Балалар аспаптар еліне келген соң ән айтпай кете алмаймыз. Қазақтың ұлттық аспабы «Домбыра» әнін үйренейік. Сөзін жазған Жаньярова Г. 1. Біз кішкене бөбектерміз Асыр салып ойнаймыз Домбыраны қолға алып	екенін білді. Жұмбақтың түрлерін білді.Жұмбақты шеше отырып, ертегі кейіпкерлерін шығарды. Ертегі кейіпкерлері қай ертегіде кездесетінін айта отырып, «Жыл басына таласқан хайуанаттар» мен «Бауырсақ» ертегісін құрастырып берді. Істей алуы: Сұрақтарға толық жауап беріп, жұмбақтардың шешуін дұрыс таба алды. **Музыка** Музыкалық аспаптарда ойнау. «Музыкалық аспаптар» Мақсаты Домбыра түрлерімен,домбраның құрылысымен таныстыру.Домбра,қобыз құрылысымен үнін тыңдау,салыстыру.Күйші-композиторлардың өмірімен,шығармашылығымен таныстыру. «Қара жорға»әуенімен балалар залға кіріп,	Жарайсыңдар, балалар. Сендер өте ақылды, тамаша, жауап беріңдер. Осымен ұйымдастырылған оқу қызметіміз аяқталды. Қане, балалар орнымыздан тұрып келген қонақтармен қоштасайық. Буратино Балалар жауап береді. Балалар қуанып риза болады. Біздің топт ұл-қыздар , Тату-тәтті ойнаймыз.		

	Ән саламыз билейміз Қ-сы: Домбыра, домбыра Екі ішекті домбыра Домбыра, домбыра Кәне, кәне сыңғырла. 2. Қандай әсем домбырамыз Мақтан тұтып жүрейік Киелі аспап екенін біз Бәрімізде білейік. Балаларға ән не туралы айтылғанын сұрау және түсіндіру, тақтадағы домбыра аспабы жарда және төрде ілініп тұрғанын көрсетіп түсіндіру. Балаларға бір жолдан үйрету. Балалар әнмен танысып бір жолдан қайталап үйренеді. Музыкалық дидактикалық ойын: МУЗЫКАЛЫҚ	билеп орындарына тұрады. Амандасу. Түсіндіру: Қазақтың ұлттық аспаптары; домбыра, қобыз, сыбызғы, шаңқобыз, дабыл, даңғыра, үскірік. Орыс ұлтының аспаптары; балалайка, ағаш қасық, гармошка, қоңырау, скрипка. Музыка тыңдау: Домбыра аспабында «Еркемай» әнін тыңдайды ,баянда ми-мэ-муу дауыс жаттықтырады. Әртүрлі дыбыстар бар екенін айтып музыкалық аспаптарға жататынын айту. Ал қоңырау, сылдырмақ, барабан тек бір дыбыс береді олар шулы аспаптарға жатады. (баспалдақпен теңеу) болып келеді. Тақтаға назар аударайық. (Балаларға түсіндіру: Балалар музыка	Әлемдегі бар апайларға , Тек жақсылық сыйлаймыз. Балалар сау болыңдар деп қоштасады. **Дене шынықтыру** Қамқорлық жасау Мақсаты: Тәрбиелік: «қайырымдылық», «қамқорлық», «жақсылық» құндылықтары туралы түсініктері артады. Білімділік: әңгіменің мазмұнын түсінеді. «Қамқорлық» туралы білім қалыптасады. Адамға, табиғатқа, құстарға, өсімдіктерге қамқорлық жасауды біледі. Дамытушылық: сыни ойлау, командада жұмыс жасау,		

	ҮЙШІКМақсаты:Аспаптардың тембрін ажырата білу. Ойын шарты:Педагог жабылғыштың артында тұрып музыкалық аспапта ойнайды.Аспап үнін таныған бала аспаптардың суреті бар карточканың сәйкесін алып, үйдің бір бос әйнегін жабады. Осылайша барлық терезелер толық жабылуы керек. Қорытынды сұрақтар қойып, оқу қызметіне белсене араласқан баланы мадақтау. Күтілетін нәтиже: Біледі: музыкалық аспаптарды ажыратады. Игереді үрмелі, ұрмалы, ішекті деген мағыналарды игерді. Меңгереді Ойынның ойналу барысын меңгерді.	тыңдайды және оларды ажыратып айтады. Би билеу: «Сылдырмақтар» «Сылдырмақ» биін билейді Ән үйрену:«Домбыра» Балалар аспаптар еліне келген соң ән айтпай кете алмаймыз. Қазақтың ұлттық аспабы «Домбыра» әнін үйренейік. Сөзін жазған Жаньярова Г. 1. Біз кішкене бөбектерміз Асыр салып ойнаймыз Домбыраны қолға алып Ән саламыз билейміз Қ-сы: Домбыра, домбыра Екі ішекті домбыра Домбыра, домбыра Кәне, кәне сыңғырла. 2. Қандай әсем домбырамыз	коммуникативтік қарым-қатынас жасау дағдылары дамиды. Әдіс-тәсілдер: флипчарт, әңгімелеу, түсіндіру, сауалнама, ойын, ТРИЗ. «Ғажайып шеңбер» әдісі, «Сиқырлы ағаш» әдісі, «Қасық» театры. Ресурстар: Слайд, суреттер, таратпа материалдар. Жаңа сөз: «қамқорлық» сөзінің мағынасын түсіндіру. Күтілетін нәтиже: Жаңғыртады: қамқор болуға үйренеді. Түсінеді: әңгімені мазмұндап, сүйіспеншілік құндылықтар туралы біледі. Қолданады: өмірде әрекетте қолдана алады. Барысы:		

		Мақтан тұтып жүрейік Киелі аспап екенін біз Бәрімізде білейік. Балаларға ән не туралы айтылғанын сұрау және түсіндіру, тақтадағы домбыра аспабы жарда және төрде ілініп тұрғанын көрсетіп түсіндіру. Балаларға бір жолдан үйрету. Балалар әнмен танысып бір жолдан қайталап үйренеді. Музыкалық дидактикалық ойын: МУЗЫКАЛЫҚ ҮЙШІК Мақсаты:Аспаптардың тембрін ажырата білу. Ойын шарты:Педагог жабылғыштың артында тұрып музыкалық аспапта ойнайды.Аспап үнін таныған бала аспаптардың суреті бар карточканың сәйкесін	І. Сәлемдесу. (Балалар үш тілде сәлемдеседі) Қайырымды жүрекпен, Мейірімді тілекпен, Ізгілікті ниетпен, Қамқор бала болып өсеміз! Тыныштық сәті (баяу музыка ойнайды). Көзімізді жұмып, денемізді бос ұстап, еркін отырамыз. Денеміз демалып, санамыз сергиді. Енді өз денеңді көз алдыңа елестетіп көр. Бір жылылық басыңыздан бастап, аяғыңыздың ұшына дейін келді. Біз жақсы мен жаманның не екенін ажыратып, бойымыз жеңілдеп қалғандай күй кешеміз. Бейне бір ақ түсті көбелекке ұқсап, ұшатын қанат пайда болғандай. Ойша айналаға көз салайық. Міне ғажап, жайқалып өскен жеміс ағаштары		

		алып, үйдің бір бос әйнегін жабады. Осылайша барлық терезелер толық жабылуы керек. Қорытынды сұрақтар қойып, оқу қызметіне белсене араласқан баланы мадақтау. Күтілетін нәтиже: Біледі: музыкалық аспаптарды ажыратады. Игереді үрмелі, ұрмалы, ішекті деген мағыналарды игерді. Меңгереді Ойынның ойналу барысын меңгерді. «Наурыз жыры» әнін қайталау. **Сауат ашу негіздері** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, сызықтарды үзбей салу;	бізге иіліп сәлем бергендей. Жүздерінен мейірімі төгілген балалар бір-біріне көмектесу үстінде. Бірі гүлге су құйып жатса, екіншісі құстарға ұя жасап жатыр, үшіншісі қарттарға көмектесу үстінде. Тек қана әдемі, жақсы заттарға көзіміз түседі. Құлпырған гүлдер, оның маңында жақсы балалар… Олардың әрқайсысының жүзінде күлкі ойнайды. Жер бетіндегі барлық тірі зат біздерге:«Жақсы бала бол!» деп сыбырлағандай болады. Ал төбемізден нұр шашқан алтын күн бізге:«Жақсы болу өзіңнен» деп қарайды. Иә, иә шынында да, көбелектер секілді әдемі болып, тек қана әдемі жерде жүру керек екен-ау! Біз барлығымыз да жақсы екенбіз ғой! Жақсы болу өзімізден екенін біз де		

		Мақсаты: сурет бойынша әңгіме құрастыру арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету; сурет бойынша ойын тиянақты жеткізе білуге баулу. Балаға өз ойын жүйелі түрде айта білуге үйрету арқылы зейінін дамыту. Балабақшада достарымен, үлкендермен қарым - қатынаста кішіпейіл болуға тәрбиелеу. Жазуға қолдарын жаттықтыру. Әдіс - тәсілдер: сұрақ - жауап, түсіндіру, ароматерапия. Сөздік жұмысы: байтағым, баулып. Оқу іс - әрекетінің көрнекіліктері: суреттер, слайдтар. Қолданылған әдебиеттер: Сауат ашу және жазу (әдістемелік құрал) 30 бет Мотивациялық қозғаушы	сезінгендейміз. Ал, енді «бір, екі, үш»деп, көзімізді ашып тобымызға келейік. Балалар сендер бүгін өте қамқор, қайырымды баласыңдар. Өйткені, сендердің жүректерің жылыққа толы. Суретпен жұмыс. «Ой шақыру» әдісі. Слайд суреттері арқылы әңгіме. — Суретте не көріп тұрсыңдар? -Суреттегі балаға ат қойыңдар. -Қай баланың ісі сендерге ұнады? — Осы суреттен не байқадыңдар? -Қай балаға ұқсағың келеді? -Не үшін ол балаға ұқсайсың? Сөздік жұмысы. «Қамқорлық» сөзін		

		I. Ұйымдастыру кезеңі. 1. Балалар шаттық шеңберіне дөңгелене тұрады. Жоғарыда шаңырақ ілінген. Балалар қолдарына түрлі түсті таспаларды (ленталарды) алып, өз балабақшасына деген ізгі тілектерін айтады. 2. “Кім болам?” дидактикалық ойыны. Ойын шарты: балалардың ішінен «тілші» сайланады. Тілші болып сайланған бала басқа балаларға «Болашақта кім боласын?» деген сұрақты қойып, олардан сұхбат алады. Балалардың қалауы бойынша «тілші» рөлі ауысып отырады. Ұйымдастыру - іздену Негізгі бөлім. 1. Тыныштық сәтін өткізу. 2.Сергіту сәті.	қалай түсінесіңдер? «Қамқорлық» дегеніміз адам бойындағы мейірім-шапағаттан тұратын ізгілік. Қиналған жандарға, науқас кісілерге, қарт адамдарға аяушылықпен қарау, қол ұшын беру, көмектесу, жанашырлық көрсету жылы жүректілікті білдіреді. Осындай жылы жүректен туған сол жақсылықтарды «қамқорлық» деп атаймыз. «Қамқорлық» сөзін орыс тілінде айтып үйренеміз? Қамқорлық –забота, қамқоршы-заботливый, қамқор бала-заботливый мальчик Ғажайып тақтамен жұмыс. Үлкенге қамқорлық жасау.		

		1. Дәптердің 4 - 5 беттердегі суреттер бойынша әңгіме құрастыру. Тірек сөздер: ойын бөлмесі, тәрбиеші, ойыншықтар, ойын алаңы, құм, сырғанау, әткеншек, шелек. 2. Н. Әлімқұловтың “Балабақшам – байлығым” немесе балабақша туралы басқа ақындардың өлеңін оқу. 3. Сергіту сәтін өткізу. Бала, бала баламыз, бақшамызға барамыз, Күні бойы қызыққа батамыз да қаламыз. Үйренеміз өнер біз, шетіміздан шеберміз. Тақпақ айтып, ән де айтып, би де билеп береміз. 4. Дәптермен жұмыс (4 - 5 беттері бойынша). а) Педагог үздік сызықтарды (баланың балабақшаға дейінгі	Құстарға қамқорлық жасау. Өсімдіктерге қамқорлық жасау. Кішіге қамқор болу. Мәдіхат Төрежановтың «Қамқорлық» әңгімесін оқу. (Автормен қысқаша таныстыру). Мәдіхат Төрежанов 1921 жылы туған. Жазушы. Оның балаларға арналған көптеген әңгімелері бар. Мәтінді оқып танысады, сұрақтарға жауап береді. * Әңгіме кімдер туралы? * Нақысбек кімге қамқорлық жасады? * Назымбек не деді? * Кішкентай баланың аты кім? * Нақысбек Төлегенді		

		жолын) қалай қосып сызу керектігін және штрихтауды тақтада көрсетеді. 5 - беттегі үздік сызықтарды қосып сызу арқылы доптардың суретін салу және оларды бояу. Педагог балалардың жұмысын тексеріп, қалай сызу, штрихтау керектігін әр балаға көрсетіп жүреді. Рефлексифті түзету Оқу іс - әрекетін қорытындылау. Оқу іс - әрекеті барысында алған білімдері сұрақ - жауап әдісі арқылы пысықталады. Күтілетін нәтиже: Білу: сурет бойынша әңгіме құрастыру арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету Игеру: Балаға өз ойын	кімге әкелді? * Хирург Нақысбекке не деді? * Сендер қалай ойлайсыңдар, Күләш апай Нақысбекке ұрысты ма? * Неге ұрыспады? (балалардың пікірі тыңдалады) * Сендер Нақысбекке ұқсағыларың келе ме, Әлде, Назымбекке ұқсағыларың келе ме? Топтармен жұмыс. 3 топпен жұмыс. Ол үшін «Ғажайып шеңбер» әдісі арқылы топқа бөлінеміз. Ерекшеленген белгі алған бала топ басшысы болып сайланады. 1 – топ. слайд бойынша «Қамқорлық» әңгімесін ретімен мазмұндайды. 2 – топ. суреттер арқылы «жақсы-жаман» іс-әрекеттерді		

		жүйелі түрде айтуды игерту. Меңгеру: Мектепте достарымен, үлкендермен қарым - қатынаста кішіпейіл болуды меңгерту. **Сөйлеуді дамыту** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыру жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру. Балалардың сөздік қорын, есте сақтау, танымдық қабілеттерін дамыту. Өз ойларын толық айтып жеткізуге жаттықтыру. Үлкендерді құрметтеуге, сыйлауға тәрбиелеу. Көрнекілік: Отбасы мүшелерінің суреттері, екі - үш түсті тұсау кесер жібі, қайшы, асықтар, ақ мата, суреттер, заттар, фотосуреттер	топтастырады. 3 – топ. «Қамқорлық» әңгімесінің мазмұнын «Қасық» театры арқылы рөлдерге бөлініп сахналайды. Сергіту сәті. «Біздің үйіміз» құрылыс материалдары арқылы бір-бірлеп құрастыру арқылы орындайды. Мақсаты: бірлесіп еңбектене отырып, құрастыру арқылы сергіту. «Маған көмектес …» құрылымдалған ойыны. «Бәйтерек» ағашымен ойын. Ойын мазмұны: Балалар ағашқа көмек көрсету үшін сұрақтарға жауап береді. -Бүгін қандай әңгімемен таныстыңдар? -Әңгіме қалай аталады? -Нақысбек кімге		

		Тұсау тойына қатысушылар: Ұлттық киімдегі балалар, тұсау кесілетін бала, тұсау кесуші әже, тойға шақырылғандар. Сөздік: Отбасы, тұсау кесу, той, салт - дәстүр. Сабақтың барысы: І. Сәлемдесу. Хош келіпсіз біздерге Сәлем бердік сіздерге. Тәрбиеші: - Балалар, біз қазір «Өзіңді таны» деген ойынды ойнаймыз. Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту. Отбасы мүшелерін атау. Өз ойын толық айтып жеткізуге тәрбиелеу. Тәрбиеші: - Балалар, бұл фото суретте кім? Кім өзінде таныды? Суретте сендер қайдасыңдар? Суретте	көмектесті? — Балаларға қарап, не үйрендіңдер? -Қамқорлықтың қандай түрлері бар екен? -Қамқор болу үшін қандай болу керек? -Адамға, кішіге жасаған Нақысбектің ісі ұнады ма? Қорытындылау. Табиғатқа, қиналған адамдарға қайырымдылық, жақсылық жасау дегенді білдіреді екен. — Сендердің қамқорлық жасаған кездерің болды ма? (балалардың жауабы тыңдалады). Ғажайып сөз: «Қамқорлық жылы – жүректен» дегенді ұғып алыңдар. Сонда ғана сендер қамқор бала болып өсесіңдер.		

		кім бар? Бір сөзбен қалай айтамыз? (Балалардың жауаптары) - Менің отбасымда төрт адам бар. Әкем, шешем, ағам және мен. - Менің отбасымда үш адам бар. Әкем, шешем, мен. - Балалар, қандай мерекелерді білесіңдер? - Жаңа жыл, 8 наурыз..... - 8 наурыз, кімнің мерекесі? - Әжелердің, аналардың, қыздардың мерекесі. - Мерекені қандай көңілмен қарсы аламыз? - Қуанышты, жақсы - Қазақ халқы өз салт - дәстүрлерімен бай. Біз қандай салт - дәстүрімен таныстық? Тәрбиеші балалардың	Сауалнама. «Ыстық доп» әдісі арқылы қорытындылау. Кері байланыс. «Бас бармақ» әдісі арқылы Қорытындылау! Саусақ арқылы бағалау! Керемет!		

		назарын тақтадағы суреттерге аударады. (40 - шығару», «Бесікке салу», «Тұсау кесу» - Бұл қандай салт - дәстүр? - «40 - наң шығару», «Бесікке салу» Дидактикалық ойын: « Заттарды дұрыс орналастыр» Балалар екі топқа бөлінеді. 1-топ – «40 - шығару» салт - дәстүріне қажетті заттарды алады, суреттің қасына қояды. 2- топ –«Бесікке салу». Тәрбиеші: - «Бесікке салу» дәстүрін өткізу үшін қандай заттар керек? Балалар: - бесік, май шам, пышақ, жастық, көрпе.... Тәрбиеші: - «40 - шығару»дәстүрін өткізу			

		үшін, қандай заттар керек? Балалар: - леген, су, қайшы, қасық.... Тәрбиеші: - Топтастырып қойдық, бірақ қайшы, түсті жіптер қалып қойды. Неге? Қажет емес пе? Бұл заттар қажет, бірақ басқа рәсімге. Балалар, (суретке назар аударып) ал осы салт - дәстүрді кім біледі? Біз бүгін жаңа салт - дәстүрмен танысамыз. Балалар отырады. Тәрбиеші: Отбасының үлкен қуанышының бірі – сәби. Сәби аяғын алғаш рет басқанда тұсау кесу рәсімі өткізіледі. Тұсау кесу рәсімін – бала тез жүріп кетсін деп өткізеді. Топқа әже, бала кіреді. Балалар әжемен амандасады. Әже: Осы отаудың қуанышына кішкентай			

		баламыздың тойына келіпсіңдер, қадамдарыңызға..... бітсін: Мына кішкентай ұрпағы өмірге қадам басқалы отыр. Ауыл әжесі, өзіңізден тұсау кесер батаны сұраймыз. (балалар қолдарың жайып отырады) Әже бата береді: Ей, жаратқан, тілегімізді қабыл ала ғой! Жас ұрпақ, ғұмырлы болсын, Қуанышты, көңілді болсын, Ақылды, зерделі болсын, Абыройлы, беделді болсын, Халқының..... болсын. Елінің қамқоры болсын Мәртебесі биік болсын,			

		Не тілесе, тілегі қабыл болсын! Осы тілекке жететіндей Әр бір қадамы сәтті болсын Әумин! Бәрі: Әумин деп беттерін сипайды. Әже: Баланың тұсауын кесер тойына әдейі тілек етіп, мына жіптерді дайындадым. Ақ жіп қостым – адалдыққа апарсын деп Жасыл жіп қостым – ғұмырлы, көсегесі көгерген азамат болсын деп Қызыл жіп қостым -..... қызылға оранған молшылықты болсын деп.			

		Ақ жол дайындау. Әуен. Тәрбиеші: Ендеше, жүріс - тұрысымен де, ақылы парасатымен де, көргенділігімен де көзге түскен ауыл азаматты..... баламыздың тұсауын кесіп беруді өтінеміз. Тұсау кесетін әже: А, Бисмилла ир - рахман - ир – рахим Аяғыңның орасын қашықтап ұста, сонда өмірден кібіртіктемей өтсін, осалдау байлайын ырысты бол! Ал, кәнеки, қайшы әкеліңдер – дейді әже. Балапаным, құдай жақсылықтан ажыратпасын Жақсы ісінмен бақытқа жет!			

		Бисмилляһи – ир – рахман – ир - рахмин – деп тұсау кеседі. Қаз – қаз балам, қаз балам. Қадам бассаң мәз болам. Құрмеуіңді шешкейсің Тұсауыңды кесейін. Балалар: қаз - қаз, балам, қаз балам, ... жаз балам. Тәрбиеші: - Тойда, балалар, әр түрлі ойын ойнайды. Ойын: «Ханталапай» (асықпен ойын) Жеңімпаз бала сәбиге тілек білдіреді. Тәрбиеші: - Бүгін қандай дәстүрмен таныстық?			

		- Тұса кесу. - Тұсау кесу дәстүрін не үшін өткізеді? - Бала тез жүріп кетсін деп. - Қандай түсті жіптермен қолдандық? - Қызыл, жасыл, ақ. - Тұсауын кім кесті? - Әже. Әже: Өркендерің өсіп, қарақтарым. Менің балам да сендердің орталарыңда дені сау болып өсіп, ел тілегін өтей алатындай дәрежеге жетсін. Шашу шашылады. Қоштасу. «Ұлттық киімдер» топтамасымен жұмыс. Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін			

		құрастыру			
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Серуен	Картотека №9	Картотека №10	Картотека №11	Картотека №13	Картотека №14
Серуеннен оралу	Балалардың киімдерін шешуі, гигиеналық шараларды ұйымдастыру.				
Балалармен жеке жұмыс	Төренұрға ат әбзелдерін дұрыс тану мен атауды дамыту.	Айымғамен түзу, қиғаш, көлбеу, тік сызықтар салуды бекіту;	Ақжарқынға қалам ұстау дағдысын дамытуды жалғастыру.	Томириспен жүруден жүгіруге алмастыру	Әмірмен сурет салу дағдысын дамыту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел-үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Үстел-үсті ойыны «Қандай пішін шықты?» Мақсаты: таяқшалардан таныс геометриялық пішіндер құрастыра білу.	Дидактикалық ойын «Түрлі-түсті шарлар» Мақсаты: 2 жұпты (топты) заттарды салыстырып, бірдейлерін табуға және кеңістікті бағдарлай білуге үйрету.	Үстел-үсті ойыны «Сол жақ па, оң жақ па?» Мақсаты: балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту.	Қимылды ойын «Ретімен орналастыр!» Мақсаты: сандарды ажыратып білуге және санап үйренуге қызықтыру, реттік санауды меңгеруге, уақытты бағдарлауға үйрету.	Бейнелеу іс-әрекеті «Көрпені жамауға көмектес!» Мақсаты: геометриялық пішіндермен таныстыру, оларды орналасқан орны бойынша таба білу.

Балалардың үйге қайтуы	Балалардың тарауы. Ата-аналармен жеке әңгімелесу, кеңес беру.	Балалардың үйге қайтуы. Мектептегі ережелер туралы еске салу.	Үйге қайту. Мектеп формасын қадағалау.	Балалардың үйге оралуы. Балалардың жетістігі туралы айту.	Үйге тарау. Әдептілік сөздерді үйрету